

ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ
પ્રસ્તાવના

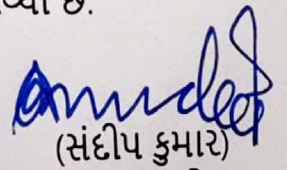
કંપની ધારા -૨૦૧૩ ની કલમ ૩૯૫ મુજબ સને ૨૦૧૭-૧૮ ના વર્ષ માટે ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લી.ની કામગીરીની સરકારની સમીક્ષા

આમુખ:

ગુજરાત સરકારે હાથશાળ અને હસ્તકલાની ઓળખ અને વિકાસના મુખ્ય હેતુથી ગ્રામ્ય વિસ્તારના હાથશાળ અને હસ્તકલાના કારીગરોના ઉત્થાન માટે પોતાના સાહસ રૂપે ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમની સ્થાપના કરેલ છે. તારીખ ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ નાં રોજ ભરપાઈ થયેલ શેરમૂડી રૂ.૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦/- હતી.

પ્રવૃત્તિઓ:

- (૧) નિગમ દ્વારા અહેવાલના વર્ષ દરમ્યાન હાથશાળ અને હસ્તકલાના કારીગરો પાસેથી માલ સામાન ખરીદી/ઉત્પાદન કરાવી, તેના વેચાણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે. આ માલ સામાનનું વેચાણ રાજ્ય અને રાજ્ય બહારના નિગમના વેચાણ કેન્દ્રો દ્વારા કરવામાં આવે છે. અહેવાલના વર્ષ દરમ્યાન નિગમનું કુલ વેચાણ રૂ. ૯૨૫.૦૩ લાખ થયેલ છે. જે ગત વર્ષની સરખામણીમાં રૂ. ૬૦૩.૩૧ લાખ ઓછું છે. આમ, આગલા વર્ષની સરખામણીમાં ૩૯.૪૭% ઓછું વેચાણ થયેલ છે.
- (૨) ૨૦૧૭-૧૮ ના વર્ષ દરમ્યાન નિગમનાં ઉદ્દેશો હાંસલ કરવા જુદી-જુદી યોજનાઓ હેઠળ નિગમે વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી હતી. નિગમ દ્વારા વિવિધ યોજનાઓનો સફળતાપૂર્વક અમલ કરવામાં આવેલ હતો અને કારીગરોને કાચો માલ, ડીઝાઈનીંગ, કલર વિગેરે બાબતે તાંત્રિક માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ અને બજારની માંગને અનુરૂપ પ્રોડક્ટ્સ બનાવવા માટે તૈયાર કરવામાં આવેલ હતા.
- (૩) નિગમ દ્વારા કારીગરોને બજારની માંગને અનુરૂપ પ્રોડક્ટ બનાવવા માટે તાલીમ અને માર્ગદર્શન પૂરું પાડવામાં આવેલ તેમજ તેઓ દ્વારા ઉત્પાદિત માલના સીધેસીધા વેચાણ માટે ભારતભરના મોટા શહેરોમાં વિવિધ પ્રદર્શનો અને આદિવાસી મેળાઓનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જેથી કારીગરો બજારના વલણ અને ગ્રાહકોની રુચી જાણી શકે તેમજ કારીગરો માંગ મુજબ તેમની આઈટમોનું ઉત્પાદન કરી શકે. જેથી તેઓને અસરકારક રોજગારી આપી શકાય.
- (૪) નિગમ ધ્વારા વણાટકામ માટે સુતર (યાર્ન)પ્રાપ્ત કરીને હાથશાળના કારીગરોને પુરુ પાડવામાં આવેલ અને રોજગારનું નિર્માણ કરવામાં આવેલ. નિગમ દ્વારા ડીઝાઇન અને વિકાસ તથા હાથશાળ કારીગરોને તાલીમની કામગીરી પણ કરવામાં આવેલ હતી. નિગમ દ્વારા હાથશાળ કારીગરોને સુધારેલ ઓજારો અને સાધનસામગ્રી પૂરી પાડવામાં આવેલ તેમજ હાથશાળ કારીગરોને વીમા યોજના હેઠળ આવરી લીધા હતા.
- (૫) રાજ્યમાં મોટા ભાગની હાથશાળ દુરના વિસ્તારોમાં છુટી છવાયી છે.તેથી કાચી સામગ્રી પૂરી પાડવા માટે યોગ્ય વ્યવસ્થા સુનિશ્ચિત કરવા ડેપો/પેટા-ડેપો ઉભા કરવામાં આવ્યા છે.

(સંદીપ કુમાર)

સચિવશ્રી, કુટીર ઉદ્યોગ

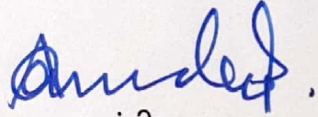
તારીખ:- ૩/૩/૨૧.

ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લી.ના સને ૨૦૧૭-૧૮ ના હિસાબો વિધાનસભાગૃહના મેજ ઉપર રજુ કરવામાં વિલંબીતતા અંગે સ્પષ્ટિકરણ:-

હિસાબી વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ ના નિગમના વાર્ષિક હિસાબો બાબતે સ્ટેટ્યુટરી ઓડીટર દ્વારા તા.૨૦-૦૬-૨૦૧૯ ના રોજ ઓડીટ રીપોર્ટ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો.જે તા.૨૬-૦૬-૨૦૧૯ નાં રોજ એ.જી.કચેરીને મોકલાવી આપવામાં આવેલ. એ.જી.કચેરી દ્વારા તા. ૨૩-૦૭-૨૦૧૯ ના રોજ ટીકા-ટીપ્પણ વગરનો રીપોર્ટ મોકલી આપેલ. જેને ૪૪ મી મુલત્વી રહેલ વાર્ષિક સામાન્ય સભા ફરીથી તારીખ ૨૦-૦૮-૨૦૧૯ ના રોજ બોલાવવામાં આવેલ અને તેમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો.

હિસાબી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ અંગે સ્ટેટ્યુટરી ઓડીટરની નિમણૂક તા. ૨૫-૦૭-૨૦૧૭ ના રોજ કરવામાં આવેલ હતી. સામાન્ય સંજોગોમાં અગાઉના વર્ષની હિસાબી કામગીરી પૂર્ણ થાય ત્યાર બાદ જ પછીના વર્ષની સ્ટેટ્યુટરી ઓડીટની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવે છે, તેમ છતાં ઓડીટરો દ્વારા રૂટીન ઓડીટની કામગીરી હાથ ધરવામાં આવેલ હતી અને જે કારણસર સ્ટેટ્યુટરી ઓડીટરોએ વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ ના હિસાબોના ઓડીટની કામગીરી પૂર્ણ કરી તા. ૧૮-૧૦-૨૦૧૯ ના રોજ અહેવાલ સુપ્રત કર્યો હતો. તા.૦૧-૧૧-૨૦૧૯ ના રોજ એ.જી.કચેરીને કાર્યવાહી હાથ ધરવા માટે પત્ર પાઠવવામાં આવેલ હતો. જેના અનુસંધાને એ.જી.કચેરીએ તા.૧૭-૧૨-૨૦૧૯ નાં રોજ નોન-રીવ્યુ સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવેલ. જે ૪૫ મી મુલત્વી રહેલ વાર્ષિક સામાન્ય સભા ફરીથી તારીખ ૦૩-૦૩-૨૦૨૦ ના રોજ બોલાવવામાં આવેલ અને તેમાં મંજૂર કરવામાં આવેલ.

(સંદીપ કુમાર)
સચિવશ્રી, કુટીર ઉદ્યોગ

તારીખ:- ૩/૩/૨૧

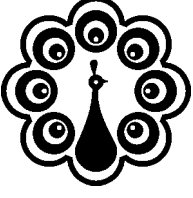
ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને
હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લી.

૪૫ મો વાર્ષિક અહેવાલ ૨૦૧૭-૧૮

રજિસ્ટર્ડ કચેરી : હેન્ડલુમ ટેકનોલોજી ઈન્સ્ટીટ્યુટ
બિલ્ડીંગ, મહાત્મા મંદિરની નજીક. સેક્ટર-૧૩.
ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૬, ગુજરાત, ભારત.

ઓનલાઇન ખરીદી માટે: www.garvigurjari.in | |

गरवी

गुर्नरी

गुजरात राज्‍य हाथशाण अने हस्तकला विकास निगम लि.
गांधीनगर

४पमो वार्षिक अडेवाल
२०१७-१८

रजिस्टर्ड क्येरी
अेय.टी.आर्ध. ढिडिंडग, महात्मा मंदिर पासे,
सेकटर-१३, गांधीनगर-३८२०१६

ગુજરાત રાજ્ય
હાથશાળા અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ,
૪૫મો વાર્ષિક અહેવાલ
૨૦૧૭-૧૮

વિષય-સૂચિ

ક્રમ નં.	વિગતો	પૃ. નં.
૧.	નિયામકોનો અહેવાલ	૦૧
૨.	ઓડિટરનો અહેવાલ	૨૧
૩.	ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની ટીકા-ટિપ્પણ	૪૬
૪.	સર્વેયું	૪૭
૫.	નફા-નુકસાન પત્રક	૪૯
૬.	હિસાબો અંગે નોંધો	૭૯

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ

નિયામકોનો અહેવાલ

પ્રતિ

શેરહોલ્ડરશ્રીઓ

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ,

ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૬

સજ્જનો/ સન્નારીઓ

તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના ઓડિટરના અહેવાલ સાથે ૪૫મો વાર્ષિક અહેવાલ રજૂ કરતાં આપના નિયામકોને હર્ષ થાય છે.

૧. પૃષ્ઠભૂમિ

ગુજરાત હાથશાળ અને હસ્તકલા ક્ષેત્રના પુનરુત્થાન, ઓળખ, પ્રોત્સાહન અને વિકાસના મુખ્ય ઉદ્દેશો સાથે સંપૂર્ણ માલિકીની સરકારી કંપની તરીકે આ નિગમની ૧૯૭૩માં સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.

ગુજરાતના ગ્રામીણ, શહેરી અને દૂરવર્તી વિસ્તારોમાં રહેનારા હજારો કારીગરો/ વણકરોને, એની તાલીમ અને ડિઝાઇન વિકાસની વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા છે. હાથશાળ અને હસ્તકલા ક્ષેત્રમાં કાર્યરત કારીગરો અને વણકરો માટે, નિરંતરક્ષમ રોજગારીની તકો અને આવક નિર્માણ કરીને અમારી પ્રવૃત્તિને મદદ કરી છે. વિપુલ વૈશ્વિક બજાર-વ્યવસ્થા તકો ઉપલબ્ધ થાય તે દષ્ટિથી, “ગરવી ગુર્જરી”ના બ્રાન્ડ નામથી દેશભરમાં ૨૫ ભંડારો અને ૧ ઓન લાઇન દુકાન મારફત નિગમ ઉત્પાદનને બજારમાં મૂકે છે.

૨. શેરમૂડી

તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ નિગમની ભરપાઈ થયેલી શેરમૂડી રૂ. ૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦ હતી, જે દરેક રૂ. ૧૦૦/-નો એક એવા ૧૨,૦૫,૫૩૫ શેરોમાં વિભાજિત હતી. વર્ષ દરમિયાન નિગમને શેરમૂડી પેટે કોઈ રકમ મળી નથી.

૩. પ્રવૃત્તિઓ અને કામગીરી

૧. વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ દરમિયાન, નિગમે પોતાના વિવિધ ભંડારો મારફત વેચાણ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી હતી અને તેના ઉત્પાદનના વેચાણ માટે વિવિધ પ્રદર્શનો યોજ્યાં હતાં.
૨. નિગમે, ગુજરાત સરકારની વિવિધ વિકાસ યોજનાઓનો પણ સફળતાપૂર્વક અમલ કર્યો હતો અને વણકરો તથા કારીગરોને રોજગાર પૂરો પાડ્યો હતો.
૩. નિગમે, બજાર માંગ પર આધારિત વિવિધ ઉત્પાદનોનો વિકાસ કર્યો હતો અને ટેકનિકલ માર્ગદર્શન તથા કાચા માલ સામાન સાથે તે ઉત્પાદનો કારીગરોને પૂરાં પાડ્યાં હતા, જેથી વણકરો અને કારીગરો માટે રોજગારનું નિર્માણ થાય.
૪. કારીગરોને બજાર-વ્યવસ્થાનું પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવા ભારતભરમાં નિગમે વિવિધ પ્રદર્શનો અને આદિભતિ મેળાઓનું આયોજન કર્યું હતું અને આ કારીગરો પોતાના ઉત્પાદનને બજારમાં મૂકવા ગ્રાહકો સાથે બારોબાર વિચાર વિનિયમ કરે છે.

૪. વેચાણ

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ના રૂ. ૧૫૨૮.૩૪ લાખના વેચાણની સામે, વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ની વેચાણ આવક રૂ. ૯૨૫.૦૩ લાખની નોંધાયેલ છે. આ વર્ષ દરમિયાન, નિગમનું કુલ વેચાણ આગળના વર્ષની સરખામણીએ રૂ. ૬૦૩.૩૧ લાખ જેટલું ઘટ્યું છે. અગાઉના વર્ષની તુલનામાં કામગીરી પાસેથી સામાન ઓછો ખરીદવાને કારણે વેચાણમાં ઘટાડો થયો છે.

૫. નાણાકીય પરિણામો

(રૂ.માં રકમ)

વિગત	૨૦૧૭-૨૦૧૮	૨૦૧૬-૨૦૧૭
કુલ આવક	૯,૬૯,૭૭,૫૧૯	૧૫,૬૮,૭૨,૩૪૯
વ્યાજ અને ધસારા પહેલા નફો/નુકસાન	૪,૮૩,૯૬,૯૨૫	૨,૫૬,૭૧,૦૮૫
બાદ : વ્યાજ	૧,૮૦,૭૪,૩૪૮	૧,૭૬,૭૦,૨૩૯
ધસારો	૨,૮૩,૭૪૦	૩,૮૬,૫૯૩
અપવાદરૂપ બાબત	૦	૦
વ્યાજ અને ધસારો બાદ કર્યા પછી નફો/નુકસાન	૩,૦૦,૩૮,૮૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩

વિગત	૨૦૧૭-૨૦૧૮	૨૦૧૬-૨૦૧૭
બાદ/ ઉમેરો: કરવેરાની જોગવાઈ	૦	૦
વર્ષ માટેનો ચોખ્ખો નફો/ નુકસાન (કરવેરા પછી)	૩,૦૦,૩૮,૮૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩
ઉમેરો: નુકસાનની રકમ આગળ લાવ્યા	(-)૫૬,૩૮,૩૦,૬૫૯	(-)૬૦,૧૪,૪૫,૨૧૨
કુલ નુકસાન સરવૈયામાં લઈ ગયા	(-)૫૬,૩૭,૯૨,૧૨૨	(-) ૫૬,૩૮,૩૦,૬૫૯

વર્ષના અંતે નિગમની કુલ સંચિત ખોટ રૂ. ૫૬,૩૭,૯૨,૧૨૨ છે.

૬. ડિવિડંડ

સંચિત નુકસાન જોતાં, આપના નિયામકો કોઈ ડિવિડંડની ભલામણ કરવાની સ્થિતિ માં નથી.

૭. થાપણો

નિગમે, અહેવાલના વર્ષ દરમિયાન જાહેર જનતા પાસેથી કોઈ થાપણ સ્વીકારી નથી.

૮. નિયામકો

અહેવાલ હેઠળના વર્ષ દરમિયાન ગુજરાત સરકારે નિયામક મંડળના નિયામકો શ્રી એસ. જે. હૈદર, અધ્યક્ષ, શ્રી ડી.બી. આન્ડે, આઈ.એફ.એસ., મેનેજીંગ ડિરેક્ટર, શ્રી વી. કે. મેહા, જીએએસ, એકઝીક્યુટીવ ડિરેક્ટર, ઈન્ડેસ્ટ-સી, શ્રી મહેન્દ્ર આર. સોની (નાયબ નિયામક, આઈએમડી), શ્રી અનિલકુમાર યાદવ (આઈએફ), શ્રીઆઈ.વી. ચૌહાણ, આઈએફએસ, સભ્ય સચિવ, ગુજરાત ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડના સ્થાને નિગમના અધ્યક્ષ તરીકે શ્રી શંકરભાઈ આર. દલવાડી, મેનેજીંગ ડિરેક્ટર તરીકે શ્રી આસુતોષકુમાર ઝા, આઈ.એફ.એસ તથા નિગમના નિયામકો તરીકે અનુક્રમે શ્રી પી.જી. પટેલ, શ્રીમતી માયાબેન એમ. ડાભી (નાયબ નિયામક, આઈએમડી), શ્રી એચ.એફ. ગઢવી (એફ.એ.) અને શ્રી કે. એસ. ટેલરની નિમણૂક કરી હતી.

નિયામક મંડળ નિગમના નિયામકો દ્વારા આપવામાં આવેલી અમૂલ્ય સેવાની કદર કરે છે.

૯. ઓડિટ સમિતિ

નિગમની તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ ઓડિટ સમિતિની રચના નીચે મુજબ છે.

૧.	અધ્યક્ષ	અધ્યક્ષ
૨.	વહીવટી નિયામક	સભ્ય
૩.	નિયામક (નાણા વિભાગના પ્રતિનિધિ)	સભ્ય
૪.	નિયામક (મેનેજીંગ ડિરેક્ટર, ગ્રીમકો)	સભ્ય
૫.	નિયામક, (નિયામક, નિકટ)	સભ્ય

કંપની સેક્ટરી ઉક્ત સમિતિના સચિવ તરીકે કામ કરે છે.

૧૦. નિયામકોની જવાબદારીનું પત્રક

કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૩૪(૩)(ગ) અંગે તેમની કોઈ જાણકારી તથા માન્યતા તથા આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર આપના નિયામકો જણાવે છે કે –

- (ક) સમીક્ષા હેઠળના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરવામાં લાગુ પડતાં હિસાબી ધોરણો અનુસરવામાં આવ્યાં છે. સિવાય કે, હિ. ધો. ૨, ૨૮ : યાદીનું મૂલ્યાંકન અને અસ્કયામતોનો ઘટાડો પછીના વર્ષોમાં, શક્ય એટલે અંશે, શક્ય એટલાં વહેલાં ઉપરનાં તમામ હિસાબી ધોરણોનું પાલન કરવા વ્યવસ્થાપકો કાળજી લઈ રહ્યા છે. વૈધાનિક ઓડિટરે ગુણવત્તા યુક્ત હિસાબ-૧૭-સેગમેન્ટ રિપોર્ટિંગ કરવાનું છે. જે વ્યવસ્થાપક મંડળના મત મુજબ હાથશાળ અને હસ્તકલા એક જ ધંધાનો ભાગ હોવાથી લાગુ પડતું નથી.
- (ખ) યોગ્ય હિસાબી નીતિઓ પસંદ કરવામાં આવી હતી અને એકધારી રીતે લાગુ પાડવામાં આવી હતી. ઉચિત અને વિવેકી નિર્ણયો અને અંદાજો કરવામાં આવ્યા હતા જેથી સમીક્ષા હેઠળના નાણાકીય વર્ષના અંતે કંપનીના કામકાજની સ્થિતિ તથા કંપનીના નફા-નુકસાનનું સાચું અને ઉચિત ચિત્ર આપી શકે.
- (ગ) કપટ અને અન્ય અનિયમિતતાઓ રોકવા અને શોધી કાઢવા માટે કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની જોગવાઈઓ અનુસાર પર્યાપ્ત હિસાબી રેકર્ડ રાખવા માટે યોગ્ય અને પૂરતી કાળજી લેવામાં આવી હતી.
- (ઘ) વાર્ષિક હિસાબો ચાલુ ઉપક્રમના આધારે તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે.

(ચ) લાગુ પાડવાપાત્ર બધા કાયદાની જોગવાઈઓનું પાલન થાય તે જોવા માટે યોગ્ય આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો અને યોગ્ય વ્યવસ્થા અમલમાં હતી અને આવી પદ્ધતિઓ પૂરતી અને અસરકારક રીતે અમલમાં હતી.

જરૂરી નિવેદનો અને અનુસરવામાં આવેલી મહત્ત્વની હિસાબી નીતિઓ, વાર્ષિક હિસાબોની નોંધ નં. ૧માં જણાય છે.

૧૧. બોર્ડનું મૂલ્યાંકન

આપણું નિગમ સરકારી કંપની હોવાથી કંપનીના બોર્ડ ઉપર નિયામકોની નિમણૂક રાજ્ય સરકાર દ્વારા કરવામાં આવે છે. કંપનીની બાબતોના મંત્રાલય મુજબ ભારત સરકારના તા. ૦૫-૦૬-૨૦૧૫ના જાહેરનામા મુજબ સરકારી કંપનીઓને કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૩૪(૩)(પી)ની જોગવાઈઓમાંથી મુક્તિ આપેલી છે. તેથી આપનું નિગમ સરકારી કંપની હોવાથી બોર્ડના મૂલ્યાંકનને લગતી કલમ ૧૩૪(૩)(પી)ની જોગવાઈઓ લાગુ પડતી નથી.

૧૨. સ્વતંત્ર નિયામકોનો એકરાર

કંપની બાબતોના મંત્રાલયે બહાર પાડેલા તા. ૦૫-૦૬-૨૦૧૫ના જાહેરનામા મુજબ સરકારી કંપનીઓને મુક્તિ આપવામાં આવી છે. જેમાં કંપનીનો વહીવટી હવાલો ધરાવનાર વ્યક્તિ પ્રમાણિક વ્યક્તિની નિમણૂક કરશે અને તે સ્વતંત્ર નિયામક તરીકે સંબંધિત જાણકારી અને અનુભવ ધરાવતા હશે.

કંપનીએ માહિતી ભેગી કરીને, વિભાગને સોંપી છે અને તે ઉક્ત નિમણૂકની કાર્યવાહી કરી રહ્યું છે.

૧૩. વૈધાનિક ઓડિટરો

આપનું નિગમ સરકારી કંપની હોઈ, ભારતના કોમ્પ્યુલર અને ઓડિટર જનરલ દ્વારા વૈધાનિક ઓડિટરોની નિમણૂક કરવામાં આવે છે. તે પ્રમાણે મેસર્સ એચ. કે. શાહ એન્ડ કંપની, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ, અમદાવાદની ૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ માટે પત્ર નં. સીએ/વી/સીઓવાય/ ગુજરાત, જીએચસીઆરએફટી(૧)/૩૧૬-તા.૨૫-૦૭-૧૭ અન્વયે નિગમના વૈધાનિક ઓડિટર તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.

વૈધાનિક ઓડિટરોની શરતી ટીકા-ટિપ્પણ અંગે નિયામક મંડળનું સ્પષ્ટી કરણ :

- તેમની રકમ વસૂલ કરી શકાય તેમ નથી તેવું દર્શાવતા બનાવો કે ફેરફારો દર્શાવતા સંજોગોમાં ઘસારા માટે સ્થાયી અસ્કયામતો અને અમૂર્ત સંપત્તિની સમીક્ષા કરી છે. પણ કોઈ બનાવો કે ફેરફારો એવા બન્યા નથી કે જે દર્શાવે કે સ્થાયી અસ્કયામતો અને અમૂર્ત સંપત્તિની રકમ વસૂલ ન કરી શકાય.
- એમ.એસ.એમ.ઈ. અધિનિયમ જરૂરી હશે તે માહિતી ભેગી કરવાનાં પગલાં લેવામાં આવશે.
- પ્રકીર્ણ દેવાદારો અને લેણદારો, લોન અને પેશગીઓ અંગે સમર્થન મેળવવાની કામગીરી નિગમે શરૂ કરી છે. જે કામગીરી ચાલુ છે.
- ધોરણસરની કિંમતથી ઓછા એટલે કે ૨૬ ટકા અને તૈયાર માલની યાદી/ સ્ટોકના મૂલ્યાંકનની પ્રથા ઘણા લાંબા સમયથી નિગમ અનુસરી રહ્યું છે આમ છતાં નિગમ શક્ય એટલે અંશે હવે પછીનાં વર્ષોમાં આ જોગવાઈઓનું પાલન કરવા પગલાં લેશે.
- કામકાજના સ્વરૂપ અને સંકુલતા જોતાં હાથશાળ અને હસ્ત ઉદ્યોગની બાબતો/ ઉત્પાદનો વચ્ચે દ્વિભાગીકરણ અને વર્ગીકરણ શક્ય નથી. તેથી હિસાબી ધોરણ – એએસ-૧૭- સેગમેન્ટ રિપોર્ટિંગ હેઠળનું- નિવેદન આપ્યું નથી.

૧૪. કર્મચારીઓની વિગતો

તમારી કંપનીએ નોંધાયેલી કંપની નથી અને તેથી કલમ ૧૯૭(૧૨) અને કંપની (વ્યવસ્થાપક કર્મચારી વર્ગની નિમણૂક અને મહેનતાણું) નિયમો –૨૦૧૪ મુજબની જોગવાઈઓ મુજબ કર્મચારીઓની વિગતોનું પત્રકની જરૂરિયાત લાગુ પડતી નથી.

૧૫. વાર્ષિક નિયત પત્રકો

કંપની (વ્યવસ્થાપન અને વહીવટ) નિયમો ૨૦૧૪ના નિયમ ૧૨ સામે વાંચતાં કલમ-૯૨ની જોગવાઈઓ અનુસાર વાર્ષિક નિયત પત્રકોના ઉતારા જોડાણ-૧ સાથે આપ્યા છે અને આ અહેવાલ સાથે જોડ્યા છે.

૧૬. સમીક્ષા હેઠળના વર્ષ દરમિયાન ચોજેલી બોર્ડની બેઠકોની સંખ્યા

વર્ષ દરમિયાન ૯-૮-૨૦૧૭, ૨૯-૧૨-૨૦૧૭ અને ૧૭-૦૨-૨૦૧૮ના રોજ ૩ બેઠકો બોલાવીને ભરી હતી. બેઠકની નોટિસ અને કાર્યસૂચિ તૈયાર કરીને નિયામકોને અગાઉથી મોકલી હતી.

૧૭. પેટા કંપનીઓ, સંયુક્ત સાહસો અને સંલગ્ન કંપનીઓ

કંપનીને કોઈ પેટા કંપનીઓ, સંયુક્ત સાહસ અને સંકલન કંપની નથી.

૧૮. કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ-૧૮૬ હેઠળ આપેલી લોન, ગેરંટીઓ અથવા કરેલાં રોકાણની વિગતો

સમીક્ષા હેઠળના વર્ષ દરમિયાન કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ -૧૮૬ હેઠળ કંપની દ્વારા કોઈ લોન, ગેરંટી કે મૂડી રોકાણ કરાયેલ ન હતું અને તેથી ઉક્ત જોગવાઈ લાગુ પડતી નથી.

૧૯. સંબંધિત પક્ષકારો સાથેના કરાર કે વ્યવસ્થાની વિગતો

સમીક્ષા હેઠળના વર્ષ દરમિયાન કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ -૧૮૮ હેઠળ વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણે સંબંધિત પક્ષકારો સાથે કોઈ કરાર કે વ્યવસ્થા કરવામાં આવી ન હતી.

૨૦. ઊર્જા સંરક્ષણ, ટેકનોલોજી સમાવેશન અને વિદેશી હૂડિયામણ કમાણી અને જાવક

જ્યાં ઊર્જાનો વપરાશ જરૂરી હોય તેવા સેક્ટરમાં કંપની રોકાયેલી નથી. તેથી કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ-૧૩૪ (એમ)ની જોગવાઈઓ, લાગુ પડતી નથી. સમીક્ષા હેઠળ વર્ષના વર્ષ દરમિયાન કોઈ વિદેશી હૂડિયામણની આવક કે જાવક ન હતી.

૨૧. આ નાણાકીય પત્રકો લાગુ પડતાં હોય તે નાણાકીય વર્ષના અંત વચ્ચે અને અહેવાલની તારીખ સુધીમાં કંપનીની નાણાકીય સ્થિતિને અસરકર્તા કોઈ મહત્ત્વના ફેરફાર અને જવાબદારી.

આ નાણાકીય પત્રકો લાગુ પડતાં હોય તે નાણાકીય વર્ષના અંત વચ્ચે અને અહેવાલની તારીખ સુધીમાં કંપનીની નાણાકીય સ્થિતિને અસરકર્તા કોઈ મહત્ત્વના ફેરફાર અને જવાબદારીઓ બન્યાં નથી.

૨૨. કંપનીના વિકાસ અને જોખમ વ્યવસ્થાપન નીતિના અમલ અંગેનું પત્રક

કંપનીના અસ્તિત્વને જોખમમાં મૂકે તેવાં જોખમનાં તત્ત્વો ઘણાંજ ઓછાં હોવાથી કંપની કોઈ જોખમ વ્યવસ્થાપન નીતિ ધરાવતી નથી.

૨૩. તેની કોર્પોરેટર સામાજિક જવાબદારીની પહેલ અંગે કંપનીએ વિકસાવેલ અને અમલ કરેલ નીતિની વિગતો

કંપનીએ કોઈ કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારીની નીતિ અને પહેલ વિકસાવીને અમલ કર્યો નથી તેથી કલમ-૧૩૫ની જોગવાઈઓ લાગુ પડતી નથી.

૨૪. આંતરિક નિયંત્રણની કાર્યવાહી

કંપનીની આંતરિક નિયંત્રણ પ્રથા તેના કામકાજના પ્રકાર, અને તેની કામગીરીના કદ અને સંકુલતાને અનુરૂપ છે. વૈધાનિક ઓડિટરે હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિ દ્વારા રોકડની ઉચાપતને કપટ તરીકે ગણી નથી, જે કપટ નથી. વ્યવસ્થાપક મંડળે આ અંગે ખાતાકીય તપાસ શરૂ કરી છે અને હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિ પાસેથી નાણા વસૂલ કર્યા છે.

૨૫. સાબર સ્વીકાર

આપના નિયામકો નિગમની વિવિધ વેપારી અને વિકાસ પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય સહાય અને સરકાર બદલ ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને વિવિધ સંસ્થાઓ જેવી કે હસ્તકલા અને હાથશાળા વિકાસ કમિશનરની કચેરીની ઋણી છે.

આપના નિયામકો કંપનીની રજિસ્ટ્રાર, કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલ ઓફ ઈન્ડિયા અને વૈધાનિક ઓડિટરો અને નિગમના બધા કર્મચારીઓએ આપેલ મહત્વના પ્રદાનની સાબર નોંધ લે છે.

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળા અને હસ્તકલા વિકાસ

સ્થળ : ગાંધીનગર

નિગમ લી. માટે અને તેના વતી

તા. ૨૦મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૯

સહી

સહી

શંકરભાઈ આર. દલવાડી

(મહેશ સિંઘ)

(અધ્યક્ષ)

વહીવટી સંચાલક

ડીઆઈએન નં.

ડીઆઈએન નં.

૦૮૦૬૦૬૯૭

૦૫૧૪૭૦૦૧

જોડાણ- ૧

ફોર્મ નં. એમજીટી-૯

તા.૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા નાણાકીય વર્ષના રોજ મુજબના વાર્ષિક નિયતપત્રકનો ઉતારો

(કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૯૨(૩) અને કંપની (વ્યવસ્થાપન અને વહીવટ) નિયમો, ૨૦૧૪ના નિયમ ૧૨(૧) અન્વયે)

૧. નોંધણી અને બીજી વિગતો :

- (૧) સીઆઈએન-ચુરર ૧૯૭૭ ૧૯૭૩ એસજી સી ૦૦૨૩૬૦
- (૨) નોંધણી તારીખ : ૧૦-૦૮-૧૯૭૩
- (૩) કંપનીનું નામ : ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળા અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ.
- (૪) કંપનીની કક્ષા / પેટા કક્ષા : કંપની લિમિટેડ, શેર્સ દ્વારા રાજ્ય સરકારની કંપની
- (૫) નોંધાયેલ કચેરીનું સરનામું અને સંપર્કની વિગતો :

૧લો માળ, હેન્ડલુમ ટેકનોલોજી સંસ્થા, રેલવે સ્ટેશન રોડ, સે-૧૩, ગાંધીનગર, ગુજરાત-૩૮૨૦૧૬

સંપર્કની વિગતો :

૦૭૯- ૨૩૨૪૧૭૧૨, ૨૩૨૪૭૦૩૩

વેબસાઇટ : <https://gurjari.gov.in/>

Email : csgshhdc@gmail.com

- (૬) કંપની નોંધાયેલી છે : ના
- (૭) રજિસ્ટ્રાર અને ટ્રાન્સફર એજન્ટનું નામ, સરનામું અને સંપર્ક માટેની વિગતો હોય તો — શૂન્ય

૨. કંપનીના મુખ્ય કામકાજની પ્રવૃત્તિઓ

(કંપનીના કુલ ટર્નઓવરમાં ૧૦ ટકા કે તેથી વધુ ક્ષણો આપતા બધી કામકાજની પ્રવૃત્તિઓ દર્શાવવી.)

૧. રૂપિયા એક લાખ સુધીની નજીવી શેર મૂડી ધારણ કરનાર વ્યક્તિગત શેર હોલ્ડર્સ									
૨. રૂપિયા એક લાખથી વધુ રકમની નજીવી શેર મૂડી ધારણ કરનાર વ્યક્તિગત શેર હોલ્ડર્સ									
(ગ) અન્ય (જણાવો)									
પેટા સરવાળો. (ખ)(૨)									
કુલ જાહેર શેર હોલ્ડિંગ (ખ)= (ખ)(૧)+ (ખ)(૨)	-	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૦.૧૭	-	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૦.૧૭	-
જીડીઆરએસ અને એડીઆર માટે કસ્ટોડીયને ધરાવેલ શેર									
એકંદરે સરવાળો (ક+ખ+ગ)	-	૧૨૦૫૫૩૫	૧૨૦૫૫૩૫	૧૦૦	-	૧૨૦૫૫૩૫	૧૨૦૫૫૩૫	૧૦૦	-

(૨) પ્રમોટરોનું શેરહોલ્ડીંગ

ક્રમ નં.	શેર હોલ્ડરનું નામ	વર્ષની શરૂઆતમાં ધારણ કરેલાં શેર્સની સંખ્યા			વર્ષનાં અંતે ધારણ કરેલાં શેર્સની સંખ્યા			શેર્સની ટકાવારીમાં વર્ષ દરમિયાન ફેરફાર
		૧-૪-૧૭			૩૧-૩-૧૮			
		શેર્સની સંખ્યા	કંપનીના કુલ શેર્સની ટકાવારી	કુલ શેર્સ પૈકી તારણનાં મૂકેલાં શેર્સની ટકાવારી	શેર્સની સંખ્યા	કંપનીના કુલ શેર્સની ટકાવારી	કુલ શેર્સ પૈકી તારણનાં મૂકેલાં શેર્સની ટકાવારી	
૧.	ગુજરાતના માનનીય રાજ્યપાલશ્રી	૧૦૨૨૮૬૦	૮૪.૮૪	-	૧૦૨૨૮૬૦	૮૪.૮૪	-	-
૨.	ભારત સરકાર, કાપડ મંત્રાલય, C/O. હસ્તકલા વિકાસ કમિશનર, નવી દિલ્હી	૮૫૬૭૦	૭.૧૦	-	૮૫,૬૭૦	૭.૧૦	-	-
૩.	ભારત સરકાર, કાપડ મંત્રાલય, C/O. હાથશાળા વિકાસ કમિશનર, નવીદિલ્હી	૯૫૦૦૦	૭.૮૮	-	૯૫,૦૦૦	૭.૮૮	-	-
૪.	નોમિનીશ્રી કે. એસ. પ્રજાપતિ સાથે ગુજરાતના માનનીય રાજ્યપાલશ્રી	૦૧	૦.૦૦૦૦૮	-	૦૧	૦.૦૦૦૦૮	-	-
૫.	નોમિની શ્રીમતી એ.બી. મુનીની સાથે ગુજરાતના નામદાર રાજ્યપાલશ્રી	૦૨	૦.૦૦૦૧૬	-	૦૨	૦.૦૦૦૧૬	-	-
૬.	નોમિનીશ્રી ડી. કે. રાઠોડ સાથે ગુજરાતના નામદાર રાજ્યપાલશ્રી	૧	૦.૦૦૦૦૮	-	૦૧	૦.૦૦૦૦૮	-	-
૭.	નોમિનીશ્રી એમ.એસ. સૈયદની સાથે ગુજરાતના નામદાર રાજ્યપાલશ્રી	૧	૦.૦૦૦૦૮	-	૦૧	૦.૦૦૦૦૮	-	-
	કુલ સરવાળો...	૧૨૦૩૫૩૫	૯૯.૮૩	-	૧૨૦૩૫૩૫	૯૯.૮૩	-	-

(૩) પ્રમોટરોના શેર હોલ્ડિંગમાં ફેરફાર (કોઈ ફેરફાર ન હોય તો સ્પષ્ટ જણાવવું)

ક્રમ નં.	નામ	તારીખ	શેર હોલ્ડિંગ		શેર હોલ્ડિંગમાં વધારો/ ઘટાડો	કારણ	૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ દરમિયાન એકત્રિત શેર હોલ્ડિંગ	
			શરૂઆતમાં /અંતે	શેરની સંખ્યા			કુલ શેરની ટકાવારી	શેરની સંખ્યા
૧.	શૂન્ય	૦૧-૪-૧૭	૦	૦.૦૦	-	-	૦	૦.૦૦
		૩૧-૩-૧૮	૦	૦.૦૦	-	-	૦	૦.૦૦

(૪) સર્વોચ્ચ દસ શેર હોલ્ડર્સના શેર હોલ્ડિંગની પેટર્ન (જીડીઆર અને એડીઆરના નિયામકો, પ્રમોટરો અને હોલ્ડરો સિવાય)

ક્રમ નં.	નામ	તારીખ	શેર હોલ્ડિંગ		શેર હોલ્ડિંગમાં વધારો/ ઘટાડો	કારણ	૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ દરમિયાન એકત્રિત શેર હોલ્ડિંગ	
			શરૂઆતમાં /અંતે	શેરની સંખ્યા			કુલ શેરની ટકાવારી	શેરની સંખ્યા
૧.	ગુજરાત રાજ્ય કાપડ નિગમ (લીકવેડિશન હેઠળ) (ગુજરાત રાજ્યની સરકારી કંપની)	૦૧-૪-૧૭	૨૦૦૦	૦.૧૭	-	-	૨૦૦૦	૦.૧૭
		૩૧-૩-૧૮	૨૦૦૦	૦.૧૭	-	-	૨૦૦૦	૦.૧૭

(પ) નિયામકો અને મહત્વના વ્યવસ્થાપકીય કર્મચારીઓનું શેર હોલિડિંગ

ક્રમ નં.	નામ	તારીખ	શેર હોલિડિંગ		શેર હોલિડિંગમાં વધારો/ ઘટાડો	કારણ	૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ દરમિયાન એકત્રિત શેર હોલિડિંગ	
			શરૂઆતમાં /અંતે	શેરની સંખ્યા			કુલ શેરની ટકાવારી	શેરની સંખ્યા
૧.	શૂન્ય	૦૧-૪-૧૭	૦	૦.૦૦	-	-	૦	૦.૦૦
		૩૧-૩-૧૮	૦	૦.૦૦	-	-	૦	૦.૦૦

પ. દેવું :

બાકી વ્યાજ/ ઉપાર્જિત પરંતુ ચુકવવાપાત્ર ન બન્યું હોય એવા વ્યાજ સહિત કંપનીનું દેવું.

(રૂ.માં રકમ)

	થાપણો સિવાયની તારણવાળી લોનો	તારણ વિનાની લોન	થાપણો	કુલ દેવું
નાણાકીય વર્ષની શરૂઆતમાં દેવું				
૧) મુદ્દલ રકમ	-	૧૫,૦૨,૯૫,૪૯૮	-	૧૫,૦૨,૯૫,૪૯૮
૨) ચુકવવાપાત્ર બનેલું પરંતુ ન ચૂકવેલું વ્યાજ	-	૨૯,૫૦,૨૩,૪૦૩	-	૨૯,૫૦,૨૩,૪૦૩
૩) ઉપાર્જિત પરંતુ ચુકવવાપાત્ર ન બનેલું વ્યાજ	-	૭,૬૭,૧૨૩	-	૭,૬૭,૧૨૩
સરવાળો.. (૧ + ૨ + ૩)	-	૪૪,૬૦,૮૬,૦૨૪	-	૪૪,૬૦,૮૬,૦૨૪
નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન દેવામાં ફેરફાર	-		-	
*વધારો	-	૧,૮૦,૭૪,૩૪૮	-	૧,૮૦,૭૪,૩૪૮
*ઘટાડો	-	-૧૫,૩૯,૧૩૭	-	-૧૫,૩૯,૧૩૭

ચોખ્ખો ફેરફાર	-	૧,૬૫,૩૫,૨૧૧	-	૧,૬૫,૩૫,૨૧૧
નાણાકીય વર્ષના અંતે હેવું				
૧) મુદ્દલ રકમ	-	૧૪,૮૭,૫૬,૩૬૧	-	૧૪,૮૭,૫૬,૩૬૧
૨) ચુકવવાપાત્ર બનેલું પરંતુ ન ચુકવેલું વ્યાજ	-	૩૧,૩૦,૯૭,૭૫૧	-	૩૧,૩૦,૯૭,૭૫૧
૩) ઉપાર્જિત પરંતુ ચુકવવાપાત્ર ન બનેલું વ્યાજ	-	૭,૬૭,૧૨૩	-	૭,૬૭,૧૨૩
સરવાળો.. (૧ + ૨ + ૩)	-	૪૬,૨૬,૨૧,૨૩૫	-	૪૬,૨૬,૨૧,૨૩૫

૬. નિયામકો અને મહત્વના વ્યવસ્થાપકીય કર્મચારીઓનું મહેનતાણું

ક. વહીવટી નિયામક, પૂર્ણકાલિન નિયામક અને/અથવા વ્યવસ્થાપકનું મહેનતાણું

ક્રમ	મહેનતાણાની વિગત	કુલ રકમ રૂ.	કુલ રકમ (રૂ.માં)
૧.	કુલ પગાર		
	(ક) આવક વેરા અધિનિયમ-૧૯૬૧ની કલમ ૧૭(૧)ની જોગવાઈ મુજબ પગાર	૧૭,૦૩,૪૮૭	૧૭,૦૩,૪૮૭
	(ખ) આવક વેરા અધિનિયમ - ૧૯૬૧ની કલમ ૧૭(૨) હેઠળના ભથ્થા	-	-
	(ગ) આવક વેરા અધિનિયમ-૧૯૬૧ની કલમ ૧૭(૩) હેઠળ પગારના બદલે લાભ		
૨.	સ્ટોક વિકલ્પ	-	-
૩.	સ્વેટ ઈક્વિટી	-	-
૪.	કમિશન - નફાની ટકવારી રૂપે - અન્ય, સ્પષ્ટ જણાવો	-	-
૫.	અન્ય, સ્પષ્ટ જણાવો	-	-

સરવાળો... (ક)	૧૭,૦૩,૪૮૭	૧૭,૦૩,૪૮૭
અધિનિયમ પ્રમાણે ટોચ મર્યાદા		

ખ. અન્ય નિયામકોને મહેનતાણું

ક્રમ	મહેનતાણાની વિગત	વહીવટી નિયામકનું નામ	કુલ રકમ
		-	
૧.	સ્વતંત્ર નિયામક	-	-
	બોર્ડ સમિતિની બેઠકમાં હાજરી આપવા માટે ફી	-	-
	કમિશન	-	-
	અન્ય, સ્પષ્ટ જણાવો	-	-
	સરવાળો -૧	-	-
૨.	અન્ય બિન કારોબારી નિયામકો		
	બોર્ડ સમિતિની બેઠકોમાં હાજરી આપવા માટે ફી	-	-
	કમિશન	-	-
	અન્ય, સ્પષ્ટ જણાવો	-	-
	સરવાળો.. - (૨)	-	-
	સરવાળો... (૧ + ૨)	-	-
	વ્યવસ્થાપકીય કામગીરી માટેનું કુલ મહેનતાણું	-	-
	અધિનિયમ મુજબ એકંદર ટોચ મર્યાદા	-	-

(ગ) વહીવટી નિયામક/ મેનેજર/ પૂર્ણકાલિન નિયામક સિવાયના મહત્ત્વના વ્યવસ્થાપકીય કર્મચારીવર્ગનું
મહેનતાણું (રકમ રૂ.માં)

ક્રમ નં.	મહેનતાણાની વિગત	મહત્વના વ્યવસ્થાપકીય કર્મચારી			
		મુખ્ય કારોબારી	મુખ્ય નાણાકીય અધિકારી	કંપની સેક્રેટરી	સરવાળો
૧.	કુલ પગાર				
	(ક) આવક વેરા અધિનિયમ-૧૯૬૧ની કલમ ૧૭(૧)ની જોગવાઈ મુજબ પગાર	-	-	૬,૮૮,૮૬૦	૬,૮૮,૮૬૦
	(ખ) આવક વેરા અધિનિયમ - ૧૯૬૧ની કલમ ૧૭(૨) હેઠળના ભથ્થા	-	-	-	-
	(ગ) આવક વેરા અધિનિયમ-૧૯૬૧ની કલમ ૧૭(૩) હેઠળના અનુલાભની કિંમત	-	-	-	-
૨.	સ્ટોક વિકલ્પ	-	-	-	-
૩.	સ્વેટ ઇક્વિટી	-	-	-	-
૪.	કમિશન - નફાની ટકવારી રૂપે - અન્ય, સ્પષ્ટ જણાવો	-	-	-	-
૫.	અન્ય, સ્પષ્ટ જણાવો	-	-	-	-
	સરવાળો...	-	-	૬,૮૮,૮૬૦	૬,૮૮,૮૬૦

૭. ગુનાઓની સજા/ દંડ/ માંડવાળ : શૂન્ય

પ્રકાર	કંપની અધિ.ની કલમ	ટૂંકું વર્ણન	દંડ/ સજા/ લાઠવામાં આવેલી ફીની માંડવાળીની વિગતો	સત્તા મંડળ (આર.ડી/ એન.સી. એલ.ટી./ કોર્ટ)	કોઈ અપીલ કરવામાં આવી હોય તો તેની વિગતો આપવી.
(ક) કંપની					
દંડ	-	-	-	-	-
સજા	-	-	-	-	-
માંડવાળી કરવું	-	-	-	-	-
(ખ) નિયામકો					
દંડ	-	-	-	-	-
સજા	-	-	-	-	-
માંડવાળ કરવું	-	-	-	-	-
(ગ) કસૂર કરનાર અન્ય અધિકારીઓ					
દંડ	-	-	-	-	-
સજા	-	-	-	-	-
માંડવાળ કરવું	-	-	-	-	-

બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર માટે અને તેમના વતી

સહી/-

(એસ.આર. દલવાડી)

ચેરમેન

ડીએન. નં. ૦૮૦૯૦૬૯૭

સહી/-

(મહેશ સીંગ)

મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

ડીએન. નં. ૦૫૧૪૭૦૦૧

સ્વતંત્ર ઓડિટરોનો અહેવાલ

પ્રતિ

સભ્યશ્રીઓ,

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ. ગાંધીનગર.

નાણાકીય પત્રકો પર અહેવાલ

અમે ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ. ('કંપની') ગાંધીનગરના આ સાથેનાં નાણાકીય પત્રકોનું ઓડિટ કર્યું છે. જેમાં તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજનું સરવૈયું અને તે તારીખે પૂરા થયેલા વર્ષનું નફા-નુકસાનના હિસાબનું પત્રક અને મહત્ત્વની હિસાબી નીતિઓ તથા અન્ય સ્પષ્ટી કરણાત્મક માહિતીનો સમાવેશ થાય છે.

નાણાકીય પત્રકો માટે વ્યવસ્થાપકોની જવાબદારી

કંપનીના બોર્ડના નિયામકો કંપની (હિસાબો) નિયમો, ૨૦૧૪ના નિયમ ૭ સાથે વાંચતાં અધિનિયમની કલમ ૧૩૩ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ હિસાબી ધોરણો સહિત ભારતમાં સામાન્ય રીતે સ્વીકારાયેલ હિસાબના સિદ્ધાંતો અનુસાર કંપનીની નાણાકીય સ્થિતિ, નાણાકીય કામગીરી અને કંપનીના રોકડ પ્રવાહનું સાચું અને ઉચિત ચિત્ર આપનાર આ નાણાકીય પત્રકોની તૈયારી માટે કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ ("અધિનિયમ")ની કલમ ૧૩૪(પ)માં જણાવેલ બાબતો માટે જવાબદાર છે. આ જવાબદારીમાં કંપનીની અસ્કાયમતોની સુરક્ષા માટે અને કપટ અને બીજી અનિયમિતતાઓ રોકવા અને શોધ કરવા માટે, યોગ્ય હિસાબીનીતિઓની પસંદગી અને લાગુ પાડવી, વાજબી અને ડહાપણ ભર્યા નિર્ણયો લેવા અને અંદાજો કાઢવા, હિસાબી નોંધની ચોકસાઈ અને સંપૂર્ણતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે અસરકારકરીતે અમલમાં લેવાતાં પૂરતાં આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોના ડિઝાઇન, અમલ અને નિભાવ, જે ખર્ચ અને વાસ્તવિક ચિત્ર આપે અને કપટ કે ભૂલને કારણે મહત્ત્વનાં ખોટા નિવેદનોથી મુક્ત હોય એવાં નાણાકીય પત્રો ઘડવામાં અને રજૂ કરવાને સુસંગત હોય એવાં અધિનિયમની જોગવાઈઓ મુજબ પૂરતી હિસાબી નોંધોનો સમાવેશ થતો હોય તેવી જવાબદારીનો તેમાં સમાવેશ થાય છે.

ઓડિટરોની જવાબદારી

અમારી જવાબદારી અમારા ઓડિટ પર આધારિત આ નાણાકીય પત્રકો પર અભિપ્રાય આપવાની છે.

અમે અધિનિયમની જોગવાઈઓ, અધિનિયમ અને તે હેઠળ ઘડેલા નિયમોની જોગવાઈઓ હેઠળના ઓડિટ અહેવાલમાં સમાવવા જરૂરી હિસાબનાં અને ઓડિટનાં ધોરણો અને બાબતોને ધ્યાનમાં લીધાં છે.

અમે અધિનિયમની કલમ ૧૪૩(૧૦) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ ઓડિટ અંગેનાં ધોરણો મુજબ અમારું ઓડિટ કર્યું છે. આ ધોરણો એવું જરૂરી બનાવે છે કે અમે નૈતિક જરૂરિયાતોનું પાલન કરીએ છીએ અને નાણાકીય પત્રકો મહત્ત્વનાં ખોટાં નિવેદનોથી મુક્ત હોય તે અંગે વાજબી ખાતરી મેળવવા માટે યોજના અને ઓડિટ કરીએ છીએ. આ ઓડિટમાં નાણાકીય પત્રકોની રકમ અને નિવેદનો અંગે ઓડિટ પુરાવા મેળવવા માટેની કાર્યવાહી કરવાની થાય છે. આ માટે પસંદ કરેલી કાર્યવાહી કપટ કે ભૂલને કારણે નાણાકીય પત્રકોની કોઈ મહત્ત્વની ખોટી રજૂઆતના જોખમનો અંદાજ કાઢવા સહિત ઓડિટના નિર્ણય ઉપર આધાર રાખે છે. આ જોખમી ખોટાં નિવેદનો કરતી વખતે, ઓડિટરો સંજોગો અનુસાર યોગ્ય હોય તેવી ઓડિટ કાર્યવાહી ઘડી કાઢવા માટે યોગ્ય અને પ્રમાણિકત ચિત્ર આપનાર નાણાકીય પત્રકો તૈયાર કરવામાં કંપનીને સુસંગત આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણની વિચારણા કરે છે. પણ નાણાકીય અહેવાલ આપવા ઉપર અને આવા નિયંત્રણોના અસરકારક અમલ ઉપર પૂરતા આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોનો કંપની અમલ કરે છે કે નહિ તે ઉપર અભિપ્રાય આપવા માટે નહિ. આ ઓડિટમાં ઉપયોગમાં લીધેલ હિસાબી નીતિઓની યોગ્યતાનું તથા વ્યવસ્થાપકોએ કરેલ હિસાબના અંદાજોના વાજબીપણા તેમજ નાણાકીય પત્રકોની રજૂઆતમાં મૂલ્યાંકન કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા માટેના આધારમાં જણાવેલી બાબતોને કારણે અમે ઓડિટ અભિપ્રાય અંગેનો આધાર પૂરો પાડવા માટે યોગ્ય ઓડિટ પુરાવા પર્યાપ્ત રીતે મેળવી શક્યા ન હતા.

અભિપ્રાયના અસ્વીકારના આધાર

(ક) હિસાબી ધોરણ-૨ — “યાદીનું મૂલ્યાંકન” નું કંપનીએ પાલન કર્યું નથી. તૈયાર માલની યાદી/ સ્ટોકની કિંમત સ્ટાન્ડર્ડ માર્કઅપ ઓછા વેચાણ કિંમતથી ગણી છે. એટલે કે ૨૬ ટકા જેવું કંપની ઘણા સમયથી પાલન કરી રહી છે અને ખરેખર ખર્ચ કંપનીએ નક્કી કર્યું નથી. તેથી તેટલા પ્રમાણમાં યાદી અને નક્ષ અને નુકસાન ઉપર તેની અસર ગણી કાઢેલ નથી. સરકારી ગ્રાન્ટમાંથી ખરીદેલ માલ સામગ્રીના ભાગની કિંમત

શૂન્ય નહિવત્ ગણવાને બદલે પડતર કિંમતે ગણવામાં આવી છે. તેટલા પ્રમાણમાં માલ સામગ્રી અને નફાને વધુ બતાવેલ છે, કારણ કે સરકારી ગ્રાન્ટમાંથી ખરીદેલ માલ સામગ્રીની ખરેખર કિંમત ગણી કાઢી નથી. તેથી નફા ઉપર તેની અસરને કંપનીએ નક્કી કરી નથી.

યાદી ઉપર નિયંત્રણના અમારા અંદાજ અને કટ ઓફ કાર્યવાહી લાગુ કરવાના અંદાજ અને વિવિધ બાબતોમાં એકધારા વર્ગીકરણમાં અનિયમિતતાના આધારે અમે નિર્ણય કરીએ છીએ કે યાદીનું મૂલ્યાંકન કર્યું છે તે યોગ્ય નથી.

(ખ) “સરવૈયાની તારીખ પછી બનતી આકસ્મિકતાઓ અને બનાવો”ના હિસાબી ધોરણ-૪ મુજબ સરવૈયાની તારીખના રોજ મુજબની સ્થિતિને લગતી રકમના અંદાજમાં મદદ કરવા માટે વધારાના પુરાવા પૂરા પાડવા માટે સરવૈયાની તારીખ પછી બનતા બનાવો માટેની અસ્કયામતો અને જવાબદારીનો હિસાબ મેળ કરવો જોઈએ. વીમાના મૂલ્યાંકન ઉપર આધારિત ગ્રેજ્યુઈટી અને લીવ અનકેશમેન્ટની જવાબદારી, સરવૈયાની તારીખ પછી પાછલી તારીખથી મંજૂર કરેલ કાર્યવાહીઓને ચૂકવવાપાત્ર મોંઘવારી ભથ્થાના વધારાની અસરના પ્રમાણમાં ઓછી આંકવામાં આવેલી કિંમત વીમા મૂલ્યાંકનમાં ગણતરીમાં લીધી નથી તેટલા પ્રમાણમાં હિસાબી ધોરણ-૪નું કંપનીએ પાલન કર્યું નથી. તે મુજબ તે સમયનો નફો વધુ બતાવ્યો છે અને બિન ચાલુ અને ચાલુ જવાબદારીઓ તેટલા પ્રમાણમાં ઓછી બતાવી છે અને તેના પરિણામે તેટલા પ્રમાણમાં હિસાબી ધોરણ-૧૫ “કર્મચારીના લાભોનું” પાલન થયું નથી. પ્રમાણની બાબતમાં ચોક્કસ અસર નક્કી કરી શકાઈ નથી. (જુઓ નાણાકીય પત્રકની નોંધ-૨૧)

(ગ) હિ.ધો.૧૭ તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ “સેગમેન્ટ રિપોર્ટિંગ”ની બાબતમાં કંપનીએ માહિતી પ્રકટ કરી નથી. (હિસાબો પરની નોંધ નં. ૩૯ જુઓ)

(ઘ) “એએસ-૨૮ — અસ્કયામતમાં ઘટાડો”માં જણાવેલ અસ્કયામતમાં જણાવેલ ઘટાડાની સામયિક આકારણી કંપનીએ કરી નથી. આ અંગે નાણાકીય પત્રકમાં ચોક્કસ અસર નક્કી કરી શકાઈ નથી. (જુઓ નાણાકીય પત્રકની નોંધ-૪૩)

- (ચ) કંપનીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ, કલા અને કારીગરોને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે અને એનું સમગ્ર યોજનું મૂલ્ય નાશપામ્યું છે તે હકીકત છતાં, નિગમના હિસાબો ચાલુ ઉપક્રમને આધારે તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. નિગમની આગળની કામગીરી, એની ભાવિ નફાકારકતા, નાણાની ઉપલબ્ધતા પર આધારિત છે.
- (છ) પ્રકીર્ણ દેણદારોની સિલકો, લોનો અને પેશગીઓ, પ્રકીર્ણ લેણદારો ગ્રાન્ટ/ સબસિડી (જૂની વધારાયા વિનાની) અને તારણ વિનાની લોનો, સમર્થન અને સમાયોજન, કંઈ હોય તો, એને અધીન છે. હિસાબમાં મેળ અને સમર્થનના અભાવે અને હિસાબને આખરી રૂપ આપવામાંની બાકી રકમ જોતાં બાકી સિલકના ખરામણા અંગે અને નાણાકીય પત્રક ઉપર તેના પરિણામે થતી અસર અંગે ટીકાટિપ્પણ કરી શકતા નથી. ઉપરના અંગે લીમિટશનના કાયદાની અસર મેનેજમેન્ટે ચકાસવી રહી. (જુઓ નાણાકીય પત્રકની નોંધ - ૩૪)
- (જ) સૂક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ વિકાસ નિગમ અધિનિયમ, ૨૦૦૬ની કલમ- ૨૨ હેઠળ જરૂરી માહિતી ભેગી કરવામાં આવી નથી અને તેથી નાણાકીય પત્રકોમાં દર્શાવી નથી. આ અંગે નાણાકીય પત્રકો અંગેની ચોક્કસ માહિતી નક્કી કરી શકાઈ નથી.
- (ઝ) વેટ રિટર્ન્સ, વેટ ઓડિટ અહેવાલ, સર્વિસ ટેક્સ રિટર્ન્સ, ટીડીએસ રીટર્ન્સ વેટ અને સર્વિસ ટેક્સના આકારકણી હુકમો વગેરે અમને ઉપલબ્ધ બનાવવામાં આવ્યાં ન હતાં. પૂરતા અને યોગ્ય ઓડિટ પુરાવા ઉપલબ્ધ ન હોવાના કારણે અમે હિસાબના ચોપડાઓનું પૂરતું પાલન થયું હોવા અંગેની સંતોષકારકરીતે ખાતરી કરી શક્યા નથી. તેથી, નાણાકીય પત્રકો પરની ચોક્કસ અસરો નક્કી કરી શકાય તેમ નથી.
- (ટ) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ જુદાં જુદાં સ્થળોએ નવીનીકરણ કર્યું છે. આ પ્રક્રિયા દરમિયાન ઘણી મિલકતો બંધ કરી તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેના સ્થાને નવી મિલકતો શરૂ કરવામાં આવી હતી. કંપની હિસાબના ચોપડાઓમાં તેનું યોગ્ય સમાયોજન કરી શકી નથી. (સ્થાયી મિલકતોના રજિસ્ટર સહિત, જેની જાળવણી યોગ્ય રીતે થતી નથી). વધુમાં, જેઉપયોગમાં નથી અને ભંગાર તરીકે જેનો નિકાલ કરવાનો થાય છે તેવી કંપનીએ ધારણ કરેલી મિલકતોને બિન-મૂડીકૃત કરવામાં આવી નથી. આના પરિણામે ગ્રોસ બ્લોક (એકંદર ઘટક) અંગે ગેરનિવેદન થયું છે અને તેની કામગીરીનાં પરિણામો પર

અસર પડી છે અને તેટલા પ્રમાણમાં હિસાબી ધોરણ ૧૦- “મિલકતો, પ્લાન્ટ અને સાધન સામગ્રી”નું પાલન થયું નથી. (જુઓ નાણાકીય પત્રકની નોંધ-૮)

- (ઠ) કંપનીના વ્યાપાર (કામકાજ)નાં સ્થળો અલગ અલગ રાજ્યોમાં આવેલાં છે અને કંપનીની તમામ શાખાઓ માટે જીએસટી રજિસ્ટ્રેશન કરાવવું ફરજિયાત છે. કંપનીની લખનૌ શાખા માટે જીએસટી રજિસ્ટ્રેશન ૨૫મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૮ સુધી મેળવવામાં આવ્યું ન હતું. અન્ય તમામ કિસ્સાઓમાં માસિક જીએસટી રિટર્ન્સ અમને ઉપલબ્ધ બનાવવામાં આવ્યાં ન હતાં અને અમને જણાવવામાં આવ્યા મુજબ, કંપનીએ હજુ તેનો હિસાબમેળ કરવાનો બાકી છે અને તદ્દનુસાર કંપનીએ હજુ વાર્ષિક જીએસટી રિટર્ન ફાઇલ કર્યું નથી. પૂરતા અને યોગ્ય ઓડિટ પુરાવા ઉપલબ્ધ ન હોવાના કારણે અમે હિસાબના ચોપડાઓનું પૂરતું પાલન થયું હોવા અંગેની સંતોષકારકરીતે ખાતરી કરી શક્યા નથી. તેથી, નાણાકીય પત્રકો પરની ચોક્કસ અસરો નક્કી કરી શકાય તેમ નથી.
- (ડ) શાખાઓ વચ્ચે સ્ટોકની આંતરિકરીતે થતી તબદીલી જેવી મહત્ત્વની માહિતી પૂરી પાડી શકે તેવા હિસાબના ચોપડા કંપનીએ જાળવ્યા નથી. પૂરતા અને યોગ્ય ઓડિટ પૂરાવા ઉપલબ્ધ ન હોવાના કારણે અમે લેવડ દેવડોની યોગ્યતા અને સંપૂર્ણતા અંગે તથા મુખ્ય કચેરી દ્વારા આઈજીએસટીની ચુકવણીની પર્યાપ્તતા અંગે તેમજ શાખાઓ દ્વારા તેને અનુરૂપ પૂરતી ક્રેડિટ મેળવવા અંગે સંતોષકારકરીતે ખાતરી કરી શક્યા નથી.
- (ઢ) આવકવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૧૫ જે બી હેઠળ ચુકવવાપાત્ર લઘુત્તમ વૈકલ્પિક વેરાની જોગવાઈ આવકવેરા મુજબ પાછળની ખાદ્ય માટે કરવામાં આવી નથી. આમ છતાં આ બાબત નક્કી કરવી જોઈએ.
- (ટ) “આવક ઉપર વેરા અંગેનો હિસાબ”ના હિસાબી ધોરણ-૨૨નો નાણાકીય પત્રકની નોંધ-૪૨ મુજબ યાદી વર્ગે સહિત મુખ્ય લાગકાતને અધીન નકો જોતાં તેનો અમલ કરાતો નથી.

અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવાનો અસ્વીકાર

અમને કંપનીનાં નાણાકીય પત્રકોનું ઓડિટ કરવા માટે રોકવામાં આવ્યા હતા, જેમાં ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબના પાકા સરવૈયા, તે તારીખે પૂરાં થતાં વર્ષનું નફા અને નુકસાન પત્રક અને રોકડ પ્રવાહ પત્રકનો તેમ જ મહત્ત્વની હિસાબી નીતિઓના સારાંશ સહિત નાણાકીય પત્રકો સાથેની નોંધોનો સમાવેશ થાય છે.

અમે આ કંપનીના આ સાથેનાં નાણાકીય પત્રકો અંગે અભિપ્રાય વ્યક્ત કરતા નથી. અમારા અહેવાલના “અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા અંગેનો આધાર” ફકરામાં જણાવેલી બાબતના મહત્ત્વની હોવાના કારણે અમે ઉપર જણાવેલાં નાણાકીય પત્રકો અંગે પૂરતાં યોગ્ય ઓડિટ પુરાવા અમારા અભિપ્રાયના આધારે રૂપે મેળવી ન શક્યા હોવાથી અમે અમારો અભિપ્રાય આપી શકીએ તેમ નથી.

બાબત ઉપર ભાર

(ક) કંપનીના રજિસ્ટારની એમસીએ વેબ સાઈટ રૂ. ૬૫ લાખની ગુજરાત ઔદ્યોગિક સહકારી બેંક લિમિટેડના બે બાકી રહેતી લોન અને રૂ. ૨ લાખની સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની એક લોન દર્શાવે છે, જે મેનેજમેન્ટ સ્થિતિ કાર્ય પ્રમાણે પરત ભરપાઈ કરવામાં આવી છે. પણ વેબસાઈટ ઉપર બોજો ભરપાઈ થયાની પ્રક્રિયા હજી પૂરી થઈ નથી. આ બાબતમાં અમારો અભિપ્રાય બદલાયો નથી.

અન્ય કાનૂની અને વિનિયમનકારી જરૂરિયાતો વિશે અહેવાલ

૧. સુધાર્યા પ્રમાણે કંપની (ઓડિટરનો અહેવાલ) હુકમ ૨૦૧૬ (હુકમ) દ્વારા જરૂરી બનવા પ્રમાણે અધિનિયમની કલમ ૧૪૩(૧૧) અંગે ભારત સરકારે બહાર પાડ્યા મુજબ, હુકમના ફકરા ૩ અને ૪માં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતો અંગે પત્રક ‘બેડાણ-ક’માં આપીએ છીએ.

૨. અધિનિયમની કલમ ૧૪૩(૩)ની જરૂરિયાત મુજબ, અમે અહેવાલ આપીએ છીએ કે :

(ક) “અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા માટેનો આધાર” ફકરામાં જણાવ્યા મુજબ, અમારા ઓડિટના હેતુ માટે અમારી શ્રેષ્ઠ જાણકારી અને માન્યતા માટે જરૂરી હતાં એવાં તમામ માહિતીઓ અને ખુલાસાઓ અમે માંગ્યા છે પરંતુ મેળવી શક્યા નથી.

- (ખ) “અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા માટેનો આધાર”માં જણાવાયેલી બાબતની સંભવિત અસરને કારણે અમે એ જણાવી શકીએ તેમ નથી કે કાયદાની જરૂરિયાત મુજબના હિસાબના ચોપડા, એ ચોપડાની અમે કરેલી તપાસણી પરથી જણાય છે ત્યાં સુધી, કંપનીએ તે યોગ્ય રીતે જાળવ્યા છે કે નહીં.
- (ગ) આ અહેવાલમાં વિચારવામાં આવેલ સરવૈયા અને નફા-નુકસાન પત્રકનો હિસાબના ચોપડા તથા રોકડના પત્રકો સાથે મેળ બેસે છે.
- (ઘ) “અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા માટેનો આધાર”માં જણાવેલી બાબતોની સંભવિત અસરને કારણે અમે એ જણાવી શકીએ તેમ નથી કે ઉક્ત નાણાકીય પત્રકો કંપની (હિસાબો) નિયમો, ૨૦૧૪ના નિયમ-૭ સાથે વાંચતા અધિનિયમની કલમ ૧૩૩ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ હિસાબનાં ધોરણોનું પાલન કરે છે કે નહીં.
- (ચ) કોર્પોરેટ બાબતોના મંત્રાલયે બહાર પાડેલ જાહેરનામાને જીએસઆર ૪૬૩(ઈ) તા. ૫મી જૂન, ૨૦૧૫ મુજબ નિયામકોની ગેરલાયકાત અંગેની કલમ ૧૬૪(૨) સરકારી કંપનીને લાગુ પડતી નથી.
- (છ) ઉપરના “અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા માટેનો આધાર” ફકરાના આધારે જણાવેલી બાબતથી, અમારા અભિપ્રાય મુજબ, કંપનીના કામકાજ ઉપર અવળી અસર કરી શકે છે.
- (જ) કંપનીના નાણાકીય રીપોર્ટિંગ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણ અને આવા નિયંત્રણની અસરકારકતા અંગેની પર્યાપ્તતા અંગે “જોડાણ-ખ”માંનો અમારો અલગ અહેવાલ જુઓ. અમારો અહેવાલ નાણાકીય અહેવાલ અંગે કંપનીના આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણની પર્યાપ્તતા અને કામકાજની અસરકારકતા અંગેનો શરતી અભિપ્રાય વ્યક્ત કરે છે.
- (ઝ) કંપની (ઓડિટ અને ઓડિટર્સ) નિયમો-૨૦૧૪ના નિયમ-૧૧ મુજબ ઓડિટરના અહેવાલમાં સમાવેશ કરવાની બીજી બાબતો અંગે અમારા અભિપ્રાય મુજબ અને અમારી જાણકારી અને માન્યતા મુજબ અને અમને આપેલા ખુલાસા અને માહિતી મુજબ :

૧. કંપનીએ તેના નાણાકીય પત્રકોમાં તેની નાણાકીય સ્થિતિ અંગે બાકી પડતર કોટકસોની સ્થિતિ દર્શાવી છે. જુઓ નાણાકીય પત્રકની નોંધ -૩૦.
૨. કંપનીને અમને જણાવ્યા પ્રમાણે ડેરીવેટીવ કરારો સહિત કોઈ લાંબાગાળાના કરાર કર્યા નથી. જે માટે કોઈ ભવિષ્યમાં ભારે નુકસાન થાય.
૩. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે કંપની દ્વારા બચતદારના શિક્ષણ અને રક્ષણકંડ ખાતે તબદલી કરવાની કોઈ રકમ નથી.
૩. ભારતના કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલે બહાર પાડેલ આદેશો કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ની કલમ ૧૪૩ની પેટા કલમ (૫) અંગે તપાસવાનું ક્ષેત્ર દર્શાવે છે. જેનું પાલન 'જોડાણ-ગ'માં દર્શાવેલ છે.

શ્રી એચ. કે. શાહ એન્ડ કંપની
 ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
 એક્ષચારએન ૧૦૯૫૮૩/ ૬બલ્યુ
 સહી/-
 એચ.કે. શાહ
 ભાગીદાર
 એમ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ

તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

યુડીઆઈએન : ૧૯૦૪૨૭૫૮ એએએએએસીએકસ૪૯૯૩

સ્વતંત્ર ઓડિટરોના અહેવાલનું જોડાણ-‘ક’

(અમારા સમાન તારીખના અહેવાલના મથાળા ‘અન્ય કાનૂની અને વિનિયમનકારી જરૂરિયાતો વિશે અહેવાલ’ના ફકરા-૨માં ઉલ્લેખ કરેલ)

૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ. (કંપની)ના સભ્યોના અમારા હેવાલમાં ઉલ્લેખ કરેલ પરિશિષ્ટમાં અમે અહેવાલ આપીએ છીએ કે :

૧. સ્થાયી અસ્કયામતોની બાબતમાં :

- (ક) જથ્થાની વિગતો અને સ્થાયી અસ્કયામતોની સ્થિતિ સહિત પૂરી વિગતો દર્શાવતું યોગ્ય રેકર્ડ રાખ્યું નથી.
- (ખ) વ્યવસ્થાપકોએ કેટલાક પ્રભાગોમાં આવેલી અસ્કયામતોની વર્ષના અંતે ખરાઈ કરી છે. આમ છતાં ભૌતિક માલસામાનનો રેકર્ડ સાથે હિસાબમેળ કર્યો નથી. તેથી કોઈ હોય તો વિસંગતિ નક્કી કરી શકાઈ નથી અને હિસાબના ચોપડામાં તેને યોગ્ય રીતે હાથ ધરવામાં આવી ન હતી.
- (ગ) કેટલીક મિલકતની બાબતમાં સ્થાવર મિલકતની માલિકના દસ્તાવેજ અમને કંપનીએ આપ્યા નથી. તેથી આ સ્થાવર મિલકતનાં માલિકીના દસ્તાવેજો કંપનીના નામે છે કે નહિ તે અમે જણાવી શકતા નથી.

૨. ચાઢી અંગે

તૈયાર માલ અને કાચા માલસામાનનો સ્ટોક (ત્રીજા પક્ષકાર પાસે પડેલા સ્ટોક સિવાય એટલે કે પ્રક્રિયા કરનારા, વણકરો, કેન્સચાર્ડસીસ અને તાલીમ સંસ્થાઓ) તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે આંતરિક ઓડિટરે ખરાઈ કરી છે. ત્રીજા પક્ષકાર પાસે પડી રહેલા સ્ટોકની બાબતમાં, કંપનીએ સમર્થન મેળવવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરી છે. જે ચાલુ છે. વિસંગતિ જો કોઈ હોય તો હિસાબના ચોપડામાં યોગ્યરીતે ચર્ચા કરી છે.

૩. આપેલી ગ્રાન્ટ અંગે

કંપનીએ કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૮૯ હેઠળ રાખેલા રજિસ્ટરમાં આવરી લીધેલ કંપની, પેઠી કે બીજી વ્યક્તિઓને તારણવાળી કે તારણવિનાની લોન આપેલ નથી તેથી હુકમના ફકરા ૩ના ખંડ (૩)ની જરૂરિયાત લાગુ પડતી નથી.

૪. લોન, મૂડી રોકાણ, ગેરંટી અને જામીનગીરી અંગે

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા મુજબ અને રેકર્ડની અમારી તપાસના આધારે કંપનીએ કોઈ લોન, ગેરંટી અને જામીનગીરી આપી નથી કે કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ની કલમ ૧૮૫ અને ૧૮૬માં જણાવ્યા પ્રમાણે કોઈ મૂડી રોકાણ કર્યું નથી.

૫. થાપણો સ્વીકારવા અંગે

કંપનીએ કંપનીઝ (એક્સ્ટેન્શન્સ ઓફ ડિપોઝીટ) રુલ્સ, ૨૦૧૪ને કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૭૩ સાથે વાંચતાં તેનો ભંગ કર્યો છે. કારણકે તેણે ગ્રાહકો પાસેથી રૂ. ૬,૦૦,૩૭૩/-ની પેશગીઓ લીધી છે, જેની સિલક ૩૬૫ દિવસથી વધુ સમયથી બાકી છે નિયમ ૨(૧)(૧૨)(ક)ના સંદર્ભમાં, કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ની કલમ ૭૩ સાથે વાંચતાં આવી પેશગીઓ થાપણો તરીકે ગણવાને પાત્ર બને છે અને તેથી કંપનીએ તે કલમનો ભંગ કર્યો છે.

૬. ખર્ચના રેકર્ડ અંગે

અમારા અભિપ્રાય મુજબ અને અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા મુજબ, કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૪૮(૧) હેઠળ ખર્ચના રેકર્ડ નિભાવવા માટે કેન્દ્ર સરકારે ઠરાવેલા ધોરણોમાં કંપની આવતી નથી.

૭. વૈધાનિક દેવાં અંગે

(ક) અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા મુજબ, અને અમારી તપાસના આધારે અને અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવાના આધારમાં અમે વ્યક્ત કરેલા સંદેશને ધીન રહીને અમે જણાવીએ છીએ કે કંપની યોગ્ય સત્તાધિકારી પાસે પ્રોવિડન્ટફંડ, કામદાર રાજ્ય વીમો, આવક વેરો, સર્વિસ ટેક્ષ, આબકારી વેરો, સેસ

અને કોઈ બીજાં વૈધાનિક લેણાં સહિત બિન વિવાદાસ્પદ વૈધાનિક લેણાં જમા કરાવવામાં સામાન્ય રીતે નિયમિત રહી છે.

આમ છતાં કંપની બિલની પ્રાપ્તિ અથવા બિલની ચુકવણી એ બેમાંથી જે પહેલું થાય તે સમયે ટીડીએસ કાપવા, નોંધવા અને ચુકવવાની પદ્ધતિને બદલે ચુકવણી કરતી વખતે તેને કરવાની પદ્ધતિ ધરાવ છે. આના પરિણામે લાગુ પડતા સંબંધિત કાયદાઓનું પાલન ન થવાના અનેક કિસ્સા બને છે અને અહેવાલના સમયગાળાને અંતે ટીડીએસની જવાબદારી ઓછી દર્શાવાય છે.

(ખ) ચુકવવાપાત્ર થાય તે તારીખથી છમહિના કરતાં વધુ સમયથી ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ પ્રોવિડન્ટ ફંડ, કામદાર રાજ્ય વીમો, આવકવેરો, વેચાણ વેરો, સર્વિસ ટેક્સ, આબકારી જકાત, સેસ અને બીજા મહત્વના વૈધાનિક લેણાં બાકી હોવા અંગે ચુકવવાપાત્ર કોઈ બિન વિવાદાસ્પદ રકમ નથી.

લેણાનો પ્રકાર	જે સમયની રકમ હોયતે સમય	રકમ રૂ.
મૂલ્યવર્ધિત ટેક્સ (વેટ) ગુજરાત	૨૦૧૭-૧૮	૧૬૪૯૦
મૂલ્યવર્ધિત ટેક્સ (વેટ) હૈદરાબાદ	અગાઉનું વર્ષ	૧૩૮૫
મૂલ્યવર્ધિત ટેક્સ (વેટ) લખનૌ	૨૦૧૬-૧૭	૮૫૦૨
મૂલ્યવર્ધિત ટેક્સ (વેટ) લખનૌ	૨૦૧૭-૧૮	૧૯૫૩
ટીડીએસ- હૈદરાબાદ	૨૦૧૫-૧૬	૧૩૭૮૮
ટીડીએસ- હૈદરાબાદ	૨૦૧૬-૧૭	૫૨૩

મૂલ્ય વર્ધિત વેરા અંગે પૂરતા અને યોગ્ય પુરાવા અમને મળી શક્યા નથી. આ અંગે અમારો અભિપ્રાય અનામત રાખીએ છીએ.

(ગ) અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર, આવકવેરા, કે વેચાણવેરા કે સર્વિસ ટેક્સ કે કસ્ટમ ડ્યુટી, આબકારી જકાત કે મૂલ્ય વર્ધિત વેરા અંગે વિવાદને કારણે કોઈ બાકી નથી.

૮. લોનની પરત ચુકવણી કે નાણાં ઉછીના લેવા અંગે

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને તપાસેલા રેકર્ડના આધારે ગુજરાત સરકારની તારણ વિનાની લોન સિવાય (જુઓ નાણાકીય પત્રકની નોંધ-૭ (ઘ)) દફતરની અમારી તપાસના આધારે, કંપનીએ લોન કે ઉછીના લીધેલાં નાણાંની પરત ચુકવણીમાં નાણાકીય સંસ્થાઓ કે બેંક કે સરકાર કે ડિબેન્ટર ધારકને પરત ચુકવણી કરવામાં કસૂર કરી નથી.

એમસીએ અને આરઓસીની વેબ સાઈટો તે લોનને બાકી બતાવે છે જે બાબતના ફકરાના ભાર મુજબ મેનેજમેન્ટના અભિપ્રાય મુજબ પરત ચુકવેલ છે.

૯. ઉભા કરેલ નાણાંની અરજી અંગે

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર, અને દફતરની અમારી તપાસના આધારે કંપનીએ શરૂઆતની જાહેર ઓફર કે વધુ પબ્લીક ઓફર (દેવાનાં સાધનો સહિત) દ્વારા કોઈ નાણાં ઊભાં કર્યાં નથી અને ગુજરાત સરકાર પાસેની લોન સિવાય કોઈ મુદતી લોન લીધી નથી.

૧૦. કપટની બાબતમાં

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને દફતરની અમારી તપાસના આધારે, વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ અથવા તેના અધિકારીઓ/ કર્મચારીઓ દ્વારા કંપની ઉપર કોઈ કપટ કરાયાના જોવા મળ્યું મળેલા બનાવો નીચે મુજબ છે.

ક્રમ નં.	કપટનો પ્રકાર	સંડોવાયેલી રકમ
૧.	લખનૌ ખાતે રોકડ અને સ્ટોકની ઉચાપત	૫,૩૩,૪૪૧
૨.	ચૈન્નાઈ ખાતે સ્ટોની અછત	૭,૭૯,૪૯૪
૩.	સુરેન્દ્રનગર ખાતે રોકડ અને સ્ટોકની ઉચાપત	૫,૮૭,૮૬૪
૪.	ગાંધીનગર ખાતે રોકડની ઉચાપત	૭,૩૪,૮૦૪

૧૧. વ્યવસ્થાપકીય મળતરની બાબતમાં -

કોર્પોરેટ બાબતોના મંત્રાલયે બહાર પાડેલ જાહેરનામા નં. જીએસઆર-૪૬૩(ઈ)ના ૫ જૂન, ૨૦૧૫ મુજબ કંપની અધિનિયમ-૨૦૧૩ની કલમ ૧૯૭ સરકારી કંપનીને લાગુ પડતી નથી.

૧૨. નિધિ કંપની અંગે

કંપની નિધિ કંપની નથી. તેથી આ ખંડ હેઠળનું રિપોર્ટિંગ આ કંપનીને લાગુ પડતું નથી.

૧૩. સંબંધિત પક્ષકારો સાથેની લેવડ-દેવડ અંગે

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને દફતરની અમારી તપાસના આધારે સંબંધિત પક્ષકારો સાથેની લેવડ-દેવડ, લાગુ પડતી હોય ત્યાં કંપની અધિનિયમની કલમ ૧૭૭ અને ૧૮૮નું પાલન થયું છે અને વિગતો, હિસાબી ધોરણો લાગુ પડતાં હોય તે દ્વારા જરૂરી બનાવાયા, પ્રમાણે નાણાકીય પત્રક વર્ગોરમાં દર્શાવી છે.

૧૪. શેરની ક્ષણવણી કે વહેંચણી

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને દફતરની અમારી ચકાસણીના આધારે કંપનીએ સમીક્ષા હેઠળના વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ શેરની ખાનગી વહેંચણી કે પૂરા કે અંશતઃ કન્વર્ટીબલ ડિબેન્ચરની પ્રેક્ષર-શીયલ ક્ષણવણી કે ખાનગી વહેંચણી કરી નથી.

૧૫. રોકડ સિવાયના વ્યવહારો અંગે

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને દફતરની અમારી ચકાસણીના આધારે કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ની કલમ ૧૯૨ની જોગવાઈઓના ભંગ અંગે તેમની સાથે સંકળાયેલ ડિરેક્ટર કે વ્યક્તિ સાથે કોઈ રોકડ સિવાયના વ્યવહાર કર્યા નથી.

૧૬. આર.બી. આઈ પાસે નોંધણી કરાવવા અંગે

અમનેઆપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને દફતરની અમારી ચકાસણીના આધારે, કંપનીની રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા, અધિનિયમ ૧૯૩૪ની કલમ ૪૫-આઈએ હેઠળ નોંધણી કરાવવી જરૂરી નથી અને તેથી નોંધણી કરાવવામાં આવી નથી.

શ્રી એચ. કે. શાહ એન્ડ કંપની
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટસ
એક્સઆરએન ૧૦૯૫૮૩/ ડબલ્યુ
સહી/-
એચ.કે. શાહ
ભાગીદાર
એમ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ

તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

ચુડીઆઈએન : ૧૯૦૪૨૭૫૮ એએએએએસીએકસ૪૯૯૩

સ્વતંત્ર ઓડિટરના અહેવાલનું જોડાણ- ખ

(સમાન તારીખના અમારા અહેવાલના “અન્ય કાનૂની અને વિનિયમનકારી જરૂરિયાતો” વિશે અહેવાલના મથાળા હેઠળ ક્રકરા ૨(જ)માં ઉલ્લેખ કરેલ કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ (“અધિનિયમ”) ની કલમ ૧૪૩ની પેટા કલમ-૩ના ખંડ (૧) હેઠળ આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો અંગેનો અહેવાલ.

અમે તે તારીખના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે કંપનીના નાણાકીય પત્રકોના અમારા ઓડિટના સંબંધમાં ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબના ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ (“કંપની”)ના નાણાકીય અહેવાલ અંગેના આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોનું ઓડિટ કર્યું છે.

આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો માટે વ્યવસ્થાપકની જવાબદારી

કંપનીના વ્યવસ્થાપકો ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઈન્ડિયાની સંસ્થાએ બહાર પાડેલા નાણાકીય અહેવાલ અંગે આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોના ઓડિટ અંગેની માર્ગદર્શક નોંધમાં જણાવેલ આંતરિક નિયંત્રણના આવશ્યક ઘટકોની વિચારણા કરીને કંપનીએ સ્થાપેલ નાણાકીય અહેવાલનાં ધોરણો અંગે આંતરિક નિયંત્રણ આધારિત આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો સ્થાપવા અને જાળવવા માટે જવાબદાર છે. આ જવાબદારીમાં કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ હેઠળ જરૂરી બનવા પ્રમાણે કંપની નીતિનું પાલન, તેની અસ્કયામતોનું રક્ષણ, કપટ અને ભૂલો રોકવી અને શોધી કાઢવી, હિસાબી ચોપડાની ચોકસાઈ અને સંપૂર્ણતા, વિશ્વાસપાત્ર નાણાકીય માહિતી સમયસર તૈયાર કરવા સહિત તેના કામકાજના વ્યવસ્થિત અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે અસરકારક કામ કરતાં પૂરતાં આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોના ડિઝાઇન, અમલ અને નિભાવનો સમાવેશ થાય છે. તેવી જવાબદારીઓ છે.

ઓડિટરોની જવાબદારી

અમારી જવાબદારી અમારા ઓડિટ ઉપર આધારિત નાણાકીય અહેવાલ ઉપર કંપનીના આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો ઉપર અભિપ્રાય આપવાની છે.

અમે આઈસીએઆઈએ બહાર પાડેલ નાણાકીય અહેવાલ અંગે આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો અને ઓડિટીંગના ધોરણો અંગેની માર્ગદર્શક નોંધ અને આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણના ઓડિટને લાગુ પડતા અને ભારતની ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સની સંસ્થાએ બહાર પાડેલ કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૪૩(૧૦) હેઠળ

ઠરાવેલ મનાતાં નિયંત્રણો મુજબ અમારું ઓડિટ કર્યું છે. તે ધોરણો અને માર્ગદર્શક નોંધ જરૂરી બનાવે છે કે અમે નૈતિક ધોરણો અને યોજનાનું પાલન કરીએ છીએ. નાણાકીય અહેવાલ ઉપર પૂરતા આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો સ્થાપીને જાળવવામાં આવતાં હતાં કે કેમ અને આ નિયંત્રણો બધી અગત્યની બાબતોમાં અસરકારક રીતે કામ કરે છે કે નહિ તેની વાજબી ખાતરી મેળવવા માટે ઓડિટ કરીએ છીએ.

અમારા ઓડિટમાં નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણ પદ્ધતિની પર્યાપ્તતા અને તેની કામગીરીની અસરકારકતાની પર્યાપ્તતા અંગે ઓડિટ પુરાવા મેળવવા માટેની કામગીરીની કાર્યવાહીનો સમાવેશ થાય છે. નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોના અમારા ઓડિટમાં નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોની સમજણ મેળવવાનો સમાવેશ થાય છે. તથા અગત્યની ખામીઓ ધરાવતા જોખમનો અંદાજ કાઢવાનો સમાવેશ થાય છે. સંભવિત જોખમ ઉપર આધારિત આંતરિક નિયંત્રણની કામગીરીની અસરકારકતા અને ડિઝાઇનના પરીક્ષણ અને મૂલ્યાંકનનો સમાવેશ થાય છે. પસંદ કરેલ કાર્યપદ્ધતિ કપટ કે ભૂલને કારણે નાણાકીય પત્રકોનાં અગત્યનાં ખોટાં નિવેદનોના જોખમનો અંદાજ કાઢવા સહિત ઓડિટરના નિર્ણય ઉપર આધાર રાખે છે.

અમે માનીએ છીએ કે અમે મેળવેલા ઓડિટના પુરાવા નાણાકીય અહેવાલ ઉપર કંપનીના આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણ પ્રથા ઉપર અમારા શરતી ઓડિટ અહેવાલ માટેનો આધાર પૂરો પાડવા માટે પૂરતા અને યોગ્ય છે.

નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણનો અર્થ.

નાણાકીય અહેવાલ ઉપર કંપનીનું આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણ નાણાકીય અહેવાલની વિશ્વસનીયતા અને સામાન્ય રીતે સ્વીકારેલાહિસાબી સિદ્ધાંતો અનુસાર બહારના હેતુ માટે નાણાકીય પત્રકો તૈયાર કરવા માટેની વાજબી ખાતરી પૂરી પાડવાની પ્રક્રિયા છે.

નાણાકીય અહેવાલ ઉપર કંપનીના આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણમાં નીચેની નીતિઓ અને કાર્યપદ્ધતિનો સમાવેશ થાય છે.

- (૧) વાજબી વિગતો કંપનીની અસ્કયામતોની લેવડ-દેવડો અને નિકાલ સચોટ રીતે અને વાજબી રીતે દર્શાવે તેવા રેકર્ડ રાખવાને લગતું હોય.
- (૨) લેવડ-દેવડ સામાન્ય રીતે સ્વીકારાયેલા હિસાબી સિદ્ધાંતો અનુસાર નાણાકીય પત્રકો તૈયાર કરી શકાય એ રીતે જરૂરી લેવડ-દેવડ નોંધવામાં આવે અને કંપનીની આવક દરને ખર્ચ કંપનીના વ્યવસ્થાપકો અને નિયામકોની અધિકૃતિ અનુસાર કરવામાં આવે.
- (૩) નાણાકીય પત્રકો ઉપર મહત્વની અસર પાડે તેવી કંપનીની અસ્કયામતોની બિન અધિકૃત પ્રાપ્તિ, ઉપયોગ અથવા નિકાલને રોકવા કે સમયસર શોધીકાઢવા માટે વાજબી ખાતરી આપવી.

નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોની અંતર્ગત મર્યાદાઓ

ભળી જવાની શક્યતા અથવા અયોગ્ય વ્યવસ્થાપન ઉપરનાં નિયંત્રણો, ભૂલ કે કપટના કારણે મહત્વનાં ખોટાં નિવેદનો કરવાં અને તે શોધી ન શકાવાં સહિત નાણાકીય નિયંત્રણ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોની અંતર્ગત મર્યાદાઓને કારણે આમ બને. વળી, ભવિષ્યના સમયમાં નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોના કોઈ મૂલ્યાંકનના અંદાજો એવા જોખમને અધીન છે કે નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણ શરતોમાં કેરકારને કારણે અપૂરતો બની શકે કે નીતિ કે કાર્ય પદ્ધતિના પાલનનું પ્રમાણ ઓછું થાય.

શરતી અભિપ્રાયના આધાર

અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા અનુસાર અને અમારા ઓડિટના આધારે માર્ચ ૩૧, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ નીચેની મહત્વની ખામીઓ જોવા મળી હતી.

- (ક) કંપની વૈધાનિક લેણાં જેમકે ટીડીએસ, વેચાણ પર વેટ, સર્વિસ ટેક્સ, જીએસટી વર્ગેરને લગતા કાયદાનું વીએટી, પૂરતું પાલન કરવા માટેની લગભગ નિશ્ચિતતા હાંસલ કરવા માટે યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી.
- (ખ) કંપની ત્રાહિત વ્યક્તિઓ પાસે રહેલી યાદીઓ અને સ્ટોકની વસૂલાત સમીક્ષા, દેખેરખ, વર્ગીકરણ હિસાબમેળ ઉપર યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી.

- (ગ) કંપની વસૂલાત કરવાપાત્ર અને ચુકવવાપાત્ર રકમની સમીક્ષા, દેખરેખ અને અનુવર્તી કામગીરી ઉપર યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી.
- (ઘ) કંપની કેટલીક શાખાઓમાં હિસાબની યોગ્ય પદ્ધતિની જાળવણી નહિ થવા ઉપર યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી.
- (ચ) કંપની જેનો હવે ઉપયોગ થતો નથી અને જેને ભંગાર તરીકે નિકાલ કરવા માટે જ ધારણ કરેલી છે એવી મિલકતોના સંદર્ભમાં સંપત્તિ, પ્લાન્ટ અને સાધન સામગ્રી રદ કરવા અને તેને બિન મૂડીકૃત કરવા માટે તથા ખરીદવામાં આવેલી નવી મિલકતોને મૂડીકૃત કરવા માટે અને સ્થાયી મિલકતોનું રજીસ્ટર/રેકર્ડ અદ્યતન બનાવવાનું સુનિશ્ચિત કરવા માટેની યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી. આના કારણે એકંદર ઘટક (ગ્રસો બ્લોક) ખોટો દર્શાવાય અને મિલકતોના નુકસાન અંગેની ઓછી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી સભાવના રહેલી છે.
- (છ) કંપની ખર્ચનાં સાતત્ય પૂર્ણ અને યોગ્ય અયોગ્ય હિસાબી સદરો, આંતરિક વર્ગીકરણ, સહાયક દસ્તાવેજો, ખર્ચ, ગ્રાન્ટ/ સબસિડી વર્ગીકરણ માટે સંચાલક મંડળની મંજૂરી સુનિશ્ચિત કરવા માટેની યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ પદ્ધતિ ધરાવતી નથી.
- (જ) કંપની પૂર્વ ઓડિટ પ્રથાની કામકાજની અસરકારકતાની સમયાંતરે પુનઃ આકારણી કરવા માટે યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી.
- (ઝ) માહિતીની સમયસર આપણે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કંપનીના જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચેના સંકલન ઉપર યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી.
- (ટ) કંપની હાથ પર જાળવી રાખવાની રોકડ અંગેની નીતિ સહિત રોકડ જાળવવા અને નોંધવા ઉપર યોગ્ય આંતરિક નિયંત્રણ ધરાવતી નથી. આનાથી રોકડ વેચાણો પરનો એકંદર અંકુશ પણ નબળો પડે છે.

- (૪) કંપની યોગ્ય રીતે બિલીંગ કરવા અને માલસામાનનું વ્યવસ્થાપન કરવા માટેનું સોફ્ટવેર ધરાવતી નથી, જેના પરિણામે યોગ્ય બિલો બનાવવા અને સ્ટોકનું વ્યવસ્થાપન કરવા સંબંધી સમસ્યાઓ ઊભી થાય છે અને તેનાથી માલસામગ્રી અને રોકડ વેચાણો પરનો એકંદર અંકુશ નબળો પડે છે.
- (૫) સ્ટાફની અછતને કારણે વ્યવસ્થાપનનાં જુદાં જુદાં સ્તરોએ ફરજો અને સત્તાઓને પર્યાપ્તરીતે અલગ કરી શકતી નથી.

પ્રદર્શનોના ખર્ચના સમયસરના અંદાજની સમીક્ષા જેના અભાવે મંજૂર થયેલ રકમ કરતાં ખર્ચ વધુ થયું હતું. “મહત્વની ખામી”એ નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણમાંની ખામી કે ખામીઓને સમૂહ છે. જેમાં કંપનીના વાર્ષિક નાણાકીય પત્રકોની મહત્વની ખોટી માહિતી રોકી શકાશે નહિ કે સમયસર શોધી શકાશે નહિ તેની વાજબી શક્યતા.

શરતી અભિપ્રાય

અમારા મત મુજબ નિયંત્રણનાં ધોરણોના ઉદ્દેશો પાર પાડવા માટે ઉપર જણાવેલ મહત્વની ખામીઓની શક્ય અસર સિવાય, કંપનીએ બધી અગત્યની બાબતમાં નાણાકીય અહેવાલ ઉપર પૂરતી આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણ પ્રથા જાળવી રાખી છે અને નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આવાં આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણો, ભારતના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટસની સંસ્થાએ બહાર પાડેલ નાણાકીય અહેવાલ ઉપર આંતરિક નાણાકીય નિયંત્રણોના ઓડીટ અંગેની માર્ગદર્શક નોંધમાં જણાવેલ આંતરિક નિયંત્રણના આવશ્યક ઘટકોનો વિચાર કરીને કંપનીએ સ્થાપેલ નાણાકીય અહેવાલનાં ધોરણો ઉપર આધારિત ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ અસરકારકરીતે કામ કરતાં હતાં.

અમે માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ કંપનીનાં નાણાકીય પત્રકોના અમારા ઓડિટમાં લાગુ કરેલ ઓડિટ ટેસ્ટના પ્રકાર, સમય અને પ્રમાણ નક્કી કરવામાં ઉપર જણાવેલ મહત્વની ખામીઓને ઓળખી કાઢીને તેનો

વિચાર કર્યો છે અને આ મહત્ત્વની ખામીઓ આ બાબતો અંગેના કંપનીનાં નાણાકીય પત્રકો ઉપરના અમારા અભિપ્રાય ઉપર કોઈ અસર થઈ નથી.

શ્રી એચ. કે. શાહ એન્ડ કંપની
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
એક્ચ્યારએન ૧૦૯૫૮૩/ ડબલ્યુ
સાહી/-
એચ.કે. શાહ
ભાગીદાર
એમ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ

તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

ચુડીઆઈએન : ૧૯૦૪૨૭૫૮ એએએએએસીએકસ૪૯૯૩

સ્વતંત્ર ઓડિટરના અહેવાલનું જોડાણ- ગ

(અમારા સમાન તારીખના અહેવાલના મથાળા ‘અન્ય કાનૂની અને વિનિયમનકારી જરૂરિયાતો’ હેઠળના ફકરા (૩)માં ઉલ્લેખ કરેલ)

પ્રતિ

સભ્યો,

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ,

નાણાકીય પત્રકોનાં જોડાણો

સમાન તારીખના ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ. (“કંપની”)નાં નાણાકીય પત્રકો અંગેના અમારા સ્વતંત્ર ઓડિટ અહેવાલના અનુસંધાનમાં ૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ માટે લાગુ પડતા કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૪૩(૫) હેઠળના નિર્દેશો અને પેટા નિર્દેશો અંગે અમે નીચે પ્રમાણે અહેવાલ આપ્યો છે.

સ્ટેન્ડ એલોન નાણાકીય પત્રકો માટે કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ની કલમ ૧૪૩(૫) હેઠળના નિર્દેશો

ક્રમ નં.	નિર્દેશ/ પેટા-નિર્દેશ	અમારો અહેવાલ	લીધેલાં પગલાં	હિસાબો અને નાણાં ઉપર અસર
૧.	નિર્દેશો			
૧.	કંપની અનુક્રમે ફીહોલ્ડ અને લિઝ હોલ્ડ માટે ટાઈટલ/લીઝડીઝ ધરાવે છે. ના તો જે માટે ટાઈટલ/લીઝડીઝ પ્રાપ્ત ન હોય તે ફીહોલ્ડ અને લીઝહોલ્ડનો વિસ્તાર જણાવો.	હા, અમે હાથ ધરેલ ટેસ્ટ ચેકના આધારે ટાઈટલ ડીઝ ધરાવે છે. કેટલીક મિલકત માટેની માહિતી ઓડિટને હજી આપવાની છે.	શૂન્ય	કોઈ અસર નહિ.
૨.	દેવાં/ લોન/ વ્યાજ વગેરે માફ કરવા, માંડી વાળવાના કોઈ કિસ્સા છે. હા, તો તે માટેનાં કારણો અને તેની રકમ જણાવો.	ઓડિટ અહેવાલમાં અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવા અંગેના આધારમાં મુદ્દા નં.	વર્ષ દરમિયાન ઉપલક ખાતા સિવાય દેવું/ લોન/ વ્યાજ માફ કરવું/	નાણાકીય પત્રકોની નોંધ ૨૬(ખ) જુઓ

		(ચ) જુઓ લિમિટેશનના કાયદાની અસર તપાસવી.	માંડીવાળવાના કેસો નથી. વ્યવસ્થાપક મંડળ રકમ વસૂલ કરવા માટે કામ કરશે.	
૩.	ત્રીજા પક્ષકાર પાસે રહેલી યાદીઓ અને સરકારે બીજાઓ પાસેથી મળેલી ભેટોની યોગ્ય નોંધ રાખી છે?	હા, ત્રીજા પક્ષકારો પાસે રહેલી યાદીઓની યોગ્ય નોંધ રાખવામાં આવી છે. ત્રીજા પક્ષકારો પાસેથી સમર્થનની રાહ જોવાય છે. સરકાર પાસેથી કંપનીને ભેટ તરીકે મળેલી આવી કોઈ અસ્કયામતો નથી.	શૂન્ય	કંપની કક્ષાએ સમર્થનની રાહ જોવાય છે. ત્યારે તેની અસર અનિશ્ચિત છે.
૨.	સેક્ટર વિશિષ્ટ ઉપનિર્દેશો			
૬.	સામાન્ય અને સામાજિક સેક્ટર (કલ્યાણ કંપનીઓ)			
૧.	લેણાંની પતાવટ માટેની કોઈ યોજના દાખલ કરવાની છે કે કેમ? અને તેનું વિસ્તરણ નીતિ/ કંપનીની માર્ગદર્શિકા/ સરકારનું પાલન કરે છે.	વ્યવસ્થાપક મંડળને મળેલી માહિતી પ્રમાણે સરકાર પાસેથી આવી કોઈ માર્ગદર્શિકા મળી નથી.	શૂન્ય	અસરની ખબર નથી.
૨.	આવી દરેક યોજના માટે એજન્સી પાસેથી મળેલાં નાણાંનો, યોજનાની ખાસ માર્ગદર્શક સૂચના મુજબ હિસાબ રાખવામાં આવ્યો છે અને તેમની સિલકનો સમયાંતરે હિસાબમેળ કરાયો છે	હા, અમને આપેલી માહિતી અને ખુલાસા મુજબ.	શૂન્ય	કોઈ જ અસર નહિ.

	અને અસંમતિઓ જોવા મળી છે? જો હોય તો નાણાકીય પત્રકમાં યોગ્ય રીતે હિસાબે લેવામાં આવી છે?			
૩.	કંપની લાભાર્થીઓ પાસેથી મળેલ પરત ચુકવણીના વિનિયોગ માટેની નીતિ ધરાવે છે? અને લાભાર્થીને નાણાં મળ્યાં હોય તે યોજનાની માર્ગદર્શક સૂચનાઓમાં નીતિનું પાલન થાય છે.	લાભાર્થીને સંગઠન/ કંપની પાસેથી કામની તક જ મળે છે. જે કામકાજનો સામાન્ય ક્રમ છે.	શૂન્ય	કોઈ જ અસર નહિ.
૪.	કંપનીને લાભાર્થીનો હિસ્સો રોકડમાં કે શ્રમક્ષણાના રૂપમાં મળ્યો છે. લાભાર્થીના હિસ્સાનું ખર્ચ શ્રમક્ષણા તરીકે મળ્યું હોય તો શ્રમક્ષણાનું મૂલ્યાંકન યોગ્ય રીતે કરવામાં આવ્યું હતું? અને કંપનીના ચોપડામાં તે હિસાબે લેવાયું છે?	અમને આપેલી માહિતી પ્રમાણે લાગુ પડતું નથી.	લાગુ પડતું નથી.	લાગુ પડતું નથી.
૫.	કંપનીએ સરકારની સબસીડી મેળવવા માટે સમયસર દાવા કર્યા હતા. દાવા મોડા રજૂ કર્યા હોય તો તેનો કંપનીના હિસાબી ચોપડામાં યોગ્ય રીતે હિસાબ રાખવામાં આવ્યો છે.	ગ્રાન્ટ માટેની માહિતી મોડી મોકલી છે. હિસાબમાં તે સ્વીકારી છે.	વ્યવસ્થાપક મંડળે જણાવ્યા પ્રમાણે તે સમયસર રજૂ કરાશે.	કોઈ જ અસર નહિ.
ખ.	ઉત્પાદન સેક્ટર			
૧.	કંપનીની કિંમત નિર્ધારણનીતિમાં ઉત્પાદનના સ્થાયી અને ફેરફારવાળા ખર્ચ તથા ખર્ચની ક્ષણવણીનો સમાવેશ થાય છે?	હા, અહીં પરોક્ષ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ છે. કિંમત નિર્ધારણ નીતિમાં કાચો માલ તથા મજૂરી અને ખર્ચ સમાયેલ છે જે અંગે નક્કી ગણતરી કરવામાં આવે છે.	કંઈ જ નહિ.	કોઈ જ અસર નહિ.

૨.	કંપનીએ તેની ઉત્પાદન પ્રક્રિયાના સુધારા / આધુનિકરણની ટેકનોલોજીમાં સરકારી સહાયનો ઉપયોગ કર્યો છે અને તેના ઉપયોગ પ્રમાણપત્રો સમયસર રજૂ કર્યા છે?	અમને જણાવ્યા પ્રમાણે લાગુ પડતું નથી.	લાગુ પડતું નથી.	લાગુ પડતું નથી.
૩.	કંપની સામાન્ય ખાદ્ય માટે નિયત ધોરણો ધરાવે છે? અસાધારણ ખાદ્ય માટે મૂલ્યાંકન પ્રથા ધરાવે છે? જે માટે ઉપાયાત્મક પગલાં ધરાવે છે?	હા, અમને જણાવ્યા પ્રમાણે અસાધારણ ખાદ્ય માટે વસૂલાત કરવામાં આવે છે.	કંઈ જ નહિ.	કોઈ જ અસર નહિ.
૪.	આડ ઉત્પાદન અને તૈયાર માલના મૂલ્યાંકનની પ્રથા છે? તેની જાહેર કરેલી નીતિથી જુદા પડતા કેસો જણાવો.	અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવાના આધારમાં મુદ્દો (ક) જુઓ. અહીં કોઈ જ આડ ઉત્પાદન થતું નથી.	વ્યવસ્થાપક મંડળ લાંબા સમયથી સ્થાપિત કાર્યપદ્ધતિ મુજબ તૈયાર માલની મૂલ્યાંકન પ્રથાનું પાલન કરી રહી છે.	નક્કી કરી શકાતું નથી.
૫.	બગડેલા માલ અને બંધ મિલના બચેલા માલનો ચોપડામાં યોગ્ય રીતે હિસાબ રખાય છે?	હા	કંઈ જ નહિ.	કોઈ જ અસર નહિ.
૬.	કંપનીમાં ભૌતિક ચકાસણીની પ્રથા/ સ્ટોકના મૂલ્યાંકન, અસ્થાયી બાબતોની વ્યવસ્થા, માટે અસરકારક પદ્ધતિ છે? ભૌતિક ચકાસણી દરમિયાન ઘટ/ વધારો જોવા મળ્યો હોય તો તેનું પરિણામ હિસાબમાં લેવાય છે?	અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવાના આધારમાં મુદ્દો (ક) જુઓ સ્ટોકની ભૌતિક શાખાવાર ચકાસણી આંતરિક ઓડિટર, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી દ્વારા કરાય છે.	મેનેજમેન્ટ અને આંતરિક ઓડીટ દ્વારા કિંમત પ્રમાણિત કરાઈ છે.	જુઓ અભિપ્રાય વ્યક્ત ન કરવાના આધારમાં મુદ્દો (ક)

૭.	વર્ષ દરમિયાન સ્થાપિત ક્ષમતા સામે પ્લાન્ટ અને ચંત્ર સામગ્રીના ઉપયોગનું પ્રમાણ જણાવો.	ઉત્પાદન આઉટસોર્સિંગ કરીને કરાવાય છે.	કંઈ જ નહિ.	કોઈ જ અસર નહિ.
૮.	જ્યાં કંપની પોતાની નિર્ધારિત નીતિથી જુદી પડતી હોય ત્યાં હેણદારો અને હેણદારોને ડિસ્કાઉન્ટ/ કમિશન આપવાના કેસો જણાવો.	અમને જણાવ્યા પ્રમાણે આવો કોઈ જ ફેરફાર કરાયો નથી.	કંઈ જ નહિ.	કોઈજ અસર નહિ.

શ્રી એચ. કે. શાહ એન્ડ કંપની
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
એફઆરએન ૧૦૯૫૮૩/ ૬૫૯૫
સહી/-
એચ.કે. શાહ
ભાગીદાર
એમ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ

તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

ચુડીઆઈએન : ૧૯૦૪૨૭૫૮ એએએએએસીએકસ૪૯૯૩

૩૧ માર્ચ ૨૦૧૮ ના રોજ પુરા થયેલાં વર્ષ માટે ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લીમિટેડના નાણાકીય પત્રકો પર કંપની અધિનિયમ ,૨૦૧૩ ની કલમ ૧૪૩(૬) (બી) હેઠળ ભારતના કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની ટિપ્પણીઓ

કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ (અધિનિયમ) હેઠળ નિયત કરવામાં આવેલ નાણાકીય અહેવાલ ઢાંચા અનુસાર, તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૮ ના રોજ ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગ લીમિટેડના નાણાકીય પત્રકોની તૈયાર કરવાની જવાબદારી કંપનીના વ્યવસ્થાપકોની છે. કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૩૯(પ) હેઠળ ભારતના કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ દ્વારા નિમણૂક કરાયેલ વૈધાનિક ઓડિટર, અધિનિયમના કલમ ૧૪૩(૧૦) હેઠળ સૂચિત ઓડિટીંગના ધોરણો અનુસાર જેમના સ્વતંત્ર ઓડિટ પર આધારિત નાણાકીય પત્રકો પર અધિનિયમની કલમ ૧૪૩ હેઠળ અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવા માટે જવાબદાર છે. એમણે આ કર્યાનું તેમના તા. ૧૮ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૮ ના ઓડિટ અહેવાલ મુજબ જણાવ્યું છે.

ભારતના કોમ્પ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ વતી કલમ ૧૪૩(૬)(એ) હેઠળ ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડના ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પુરા થયેલાં વર્ષના નાણાકીય પત્રકોનું મેં પુરક ઓડિટ કરેલ છે. આ પુરક ઓડિટ, વૈધાનિક ઓડિટરની કામગીરીના કાગળોને તપાસ્યા વિના સ્વતંત્ર રીતે કર્યું છે અને તે પ્રાથમિક રીતે પસંદગીલક્ષી તપાસ પુરતું મર્યાદિત છે. મારા ઓડિટના આધારે, કશું વિસંગત મારી જાણમાં આવેલ નથી જે કલમ ૧૪૩(૬)(બી) હેઠળ વૈધાનિક ઓડિટરોના અહેવાલ પર કોઈ ટીકા-ટીપ્પણ કે પુરવાણી કરે.

ભારતના કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ માટે અને વતી.

સહી/-

(એચ.કે.ધર્માધિકારી)

પ્રિન્સિપાલ એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (ઈ. અને આર.એસ.એ.) ગુજરાત

સ્થળ : અમદાવાદ

તારીખ: ૧૭/૧૨/૨૦૧૮

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ
તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ સરવૈયું

વિગત	નોંધ નં.	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ મુજબ
ઇકિવટી અને જવાબદારીઓ			
(૧) શેરહોલ્ડરોનું ભંડોળ			
(ક) શેરમૂડી	૨	૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦	૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦
(ખ) અનામત અને પુરાંત	૩	(૫૬૩,૭૯૨,૧૨૨)	(૫૯,૩૮,૩૦,૯૫૯)
		(૪૪,૩૨,૩૮,૬૨૨)	(૪૭,૩૨,૭૭,૪૫૯)
(૨) બિન-વર્તમાન જવાબદારીઓ			
(ક) લાંબાગાળાના કરજ	૪	૪,૬૧,૦૦,૦૦૦	૫,૨૮,૩૯,૧૩૭
(ખ) વિલંબિત કર જવાબદારીઓ (ચોખ્ખી)	-	-	-
(ગ) અન્ય લાંબાગાળાની જવાબદારીઓ	૫	૩,૬૮,૭૩,૧૮૯	૪,૬૫,૩૦,૯૨૬
(ઘ) લાંબાગાળાની જોગવાઈઓ	-	-	-
		૮,૨૯,૭૩,૧૮૯	૯,૯૩,૭૦,૦૬૩
(૩) વર્તમાન જવાબદારીઓ			
(ક) ટૂંકાગાળાનાં કરજ	-	-	-
(ખ) વેપાર ચૂકવવાપાત્ર	૬	૪,૪૦,૭૭,૫૨૨	૪,૧૫,૯૭,૮૮૬
(ગ) અન્ય વર્તમાન જવાબદારીઓ	૭	૧,૬૩,૬૬,૯૪,૯૮૯	૧,૨૧,૯૪,૭૭,૧૧૭
(ઘ) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ	-	-	-
		૧,૬૮,૦૭,૭૨,૫૧૧	૧,૨૬,૧૦,૭૫,૦૦૩
કુલ...		૧,૩૨,૦૫,૦૭,૦૭૮	૮૮,૭૧,૬૭,૬૦૭
અસ્કયામતો			
(૧) બિન-વર્તમાન અસ્કયામતો			
(ક) સ્થાયી અસ્કયામતો		-	-
(૧) મૂર્ત અસ્કયામતો	૮	૪૫,૫૬,૪૬૭	૪૮,૩૫,૯૯૨
(ખ) બિન-વર્તમાન મૂડી-રોકાણ	૯	૩૯,૮૭,૪૮,૦૨૧	૩૭,૦૩,૭૫,૨૩૨
		૪૦,૩૩,૦૪,૪૮૮	૩૭,૫૨,૧૧,૨૨૪
(૨) વર્તમાન અસ્કયામતો			
(ક) માલસામગ્રી	૧૦	૧૦,૧૫,૪૭,૪૯૮	૮,૩૪,૫૧,૦૬૨
(ખ) વેપાર મળવાપાત્ર	૧૧	૯૯,૪૯,૬૨૫	૧,૫૩,૨૦,૦૬૮

(ગ) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ	૧૨	૭૨,૭૩,૪૩,૨૦૭	૩૩,૮૭,૧૪,૧૫૨
(ઘ) ટૂંકા ગાળાની લોનો અને પેશગીઓ	૧૩	૫,૨૮,૪૨,૬૦૪	૫,૧૫,૭૨,૮૦૭
(ચ) બીજી ચાલુ અસ્કયામતો	૧૪	૨,૫૫,૧૯,૬૫૭	૨,૨૮,૯૮,૨૯૪
		૯૧,૭૨,૦૨,૫૬૧	૫૧,૧૯,૫૬,૩૮૩
કુલ..		૧,૩૨,૦૫,૦૭,૦૭૮	૮૮,૭૧,૬૭,૬૦૭
મહત્વની હિસાબી નીતિઓ	૧		

નોંધ : ૧ થી ૪૭ અને હાલના અહેવાલની મુદતના અંતે સરવૈયા સાથે જોડેલ મહત્વની હિસાબી નીતિઓ અને હિસાબના અંગભૂત ભાગમાંથી તેતારીખે પૂરા થયેલા વર્ષ માટે નફા-નુકસાન પત્રક.

સમાન તારીખના અમારા અહેવાલ મુજબ

એચ.કે.શાહ એન્ડ કું.
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
ફર્મ નોંધણી નં. ૧૦૯૫૮૩ ડબલ્યુ

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ
નિગમ લિ. માટે અને એના વતી

સહી/-
(એસ.આર.દલવાડી)
અધ્યક્ષ
ડીઆઈએન નં. ૦૮૦૯૦૬૯૭

સહી/-
(મહેશ સીંધ)
વહીવટી નિયામક
ડીઆઈએન નં. ૦૫૧૪૭૦૦૧

સહી/-
(ટી. બી. વોરા)
ઈન્યાર્જ કંપની સેક્રેટરી અને
ઈન્યાર્જ મુખ્ય નાણા
અધિકારી

સહી/-
(એચ.કે. શાહ)
ભાગીદાર
સભ્ય પદ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ
તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

સ્થળ : ગાંધીનગર
તારીખ : ૨૦-૦૮-૨૦૧૯

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ
તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે નફા-નુકસાન પત્રક

વિગત		નોંધ નં.	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ
(૧)	કામગીરીઓમાંથી આવક	૧૫	૯,૨૫,૦૩,૩૩૯	૧૫,૨૮,૩૪,૩૨૯
(૨)	અન્ય આવક	૧૬	૧૭,૨૯,૬૯,૭૬૨	૧૪,૮૯,૮૩,૭૨૩
(૩)	કુલ આવક (૧ + ૨)		૨૬,૫૪,૭૩,૧૦૧	૩૦,૧૮,૧૮,૦૫૨
(૪)	ખર્ચ			
	વેચાણ માટેના માલની ખરીદી	૧૭	૪,૧૮,૪૨,૨૩૮	૯,૩૫,૨૧,૫૩૦
	નિર્માણ અને અન્ય ખર્ચ	૧૮	૧૭,૦૧,૦૮૯	૨૭,૭૪,૯૩૬
	યોજના ખર્ચ	૧૯	૧,૬૮,૫૦૭,૪૩૭	૧૪,૪૯,૪૫,૭૦૩
	વેચાણ માટેના માલસામાનમાં ફેરફાર	૨૦	(૧,૮૬,૭૩,૭૪૧)	૯,૩૦,૧૬૪
	કર્મચારી લાભ ખર્ચ	૨૧	૯૫,૮૧,૩૬૮	૧,૫૯,૦૪,૮૫૬
	નાણા વ્યવસ્થા ખર્ચ	૨૨	૧,૮૭,૭૧,૬૮૯	૧,૮૫,૬૬,૫૦૪
	ધસારો અને ઋણમુક્તિ ખર્ચ	૮	૨,૮૩,૭૪૦	૩,૮૬,૫૯૩
	અન્ય ખર્ચ	૨૩	૧,૦૮,૫૧,૩૮૮	૧,૭૨,૨૩,૧૦૬
	જોગવાઈઓ	૨૪	૮,૭૦,૭૬૧	૧૪,૪૨,૨૪૮
	સાધન સ્ટોકમાં વધારો/ઘટ		૪,૩૯,૯૮૨	(૩,૬૯,૫૭૦)
	કુલ ખર્ચ		૨૩,૪૧,૭૫,૯૫૨	૨૯,૫૩,૨૬,૦૭૧
(૫)	અપવાદરૂપ બાબતો પહેલાં નફો / (નુકસાન) (૩-૪)		૩,૧૨,૯૭,૧૪૯	૬૪,૯૧,૯૮૧
(૬)	અપવાદરૂપ બાબતો	૨૫	૧૧,૮૫૫	-
(૭)	સમય પહેલાની બાબતો	૨૬	૧૨,૭૦,૧૬૭	(૧,૧૨૨,૨૭૨)
(૮)	કર પહેલા નફો/ નુકસાન) (૫-૬-૭)		૩,૦૦,૩૮,૮૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩
(૯)	કર ખર્ચ			
	(૧) વર્તમાન કર		-	-
	(૨) વિલંબિત કર સમાયોજના		-	-
(૧૦)	મુદત માટે નફો/ (નુકસાન) (૮-૯)		૩,૦૦,૩૮,૮૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩
(૧૧)	દરેક રૂ. ૧૦૦ની અંકિત કિંમતના ઇક્વિટી શેર દીઠ કમાણી			
	(૧) મૂળ		૨૪.૯૨	૬.૩૨
	(૨) ઓછી થયેલ		૨૪.૯૨	૬.૩૨
	મહત્વની હિસાબી નીતિઓ	૧		

નોંધ : ૧ થી ૪૭ અને હાલના અહેવાલની મુદતના અંતે સરવૈયા સાથે જોડેલ મહત્વની હિસાબી નીતિઓ અનેહિસાબના અંગભૂત ભાગમાંથી તેતારીખે પૂરા થયેલા વર્ષ માટે નફા-નુકસાન પત્રક.

સમાન તારીખના અમારા અહેવાલ મુજબ

એચ.કે.શાહ એન્ડ કું.
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
ફર્મ નોંધણી નં. ૧૦૯૫૮૩ ડબલ્યુ

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ
નિગમ લિ. માટે અને એના વતી

સહી/-
(એસ.આર.દલવાડી)
અધ્યક્ષ
ડીઆઈએન નં. ૦૮૦૯૦૬૯૭

સહી/-
(મહેશ સીંઘ)
વહીવટી નિયામક
ડીઆઈએન નં. ૦૫૧૪૭૦૦૧

સહી/-
(ટી. બી. વોરા)
ઈન્ચાર્જ કંપની સેક્રેટરી અને
ઈન્ચાર્જ મુખ્ય નાણા
અધિકારી

સહી/-
(એચ.કે. શાહ)
ભાગીદાર
સભ્ય પદ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ
તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

સ્થળ : ગાંધીનગર
તારીખ : ૨૦-૦૮-૨૦૧૯

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ

તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ માટે રોકડ પ્રવાહ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ મુજબ
કામગીરી પ્રવૃત્તિઓમાંથી રોકડ પ્રવાહ		
કર પહેલા નફો (નુકસાન) અને અપવાદરૂપ બાબતો	૩,૦૦,૨૬,૬૮૨	૭૬,૧૪,૨૫૩
અપવાદરૂપ બાબતો	૧૧,૮૫૫	-
કર પછી નફો/ (નુકસાન) અને અપવાદરૂપ બાબતો	૩,૦૦,૩૮,૫૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩
કામગીરી પ્રવૃત્તિઓથી મળેલી રોકડના વેરા પહેલાની પતાવટ કરવા હિસાબમેળ		
ઘસારો	૨,૮૩,૭૪૦	૩,૮૬,૫૬૩
નાણાકીય ખર્ચ	૧,૮૦,૭૪,૩૪૮	૧,૭૬,૭૦,૨૩૯
વ્યાજ આવક	(૯,૧૭,૬૮૦)	(૧૨,૬૪,૧૨૫)
સ્થાયી અસ્કયામતમાં સુધારો	(૩,૮૫૫)	-
કાર્યકારી મૂડી ફેરફાર પહેલાં કામગીરી નફો	૪,૭૪,૭૫,૦૬૧	૨,૪૩,૭૬,૬૬૦
અસ્કયામતો અને જવાબદારીઓમાં ફેરફાર		
વેપાર મળવાપાત્ર	૫૩,૭૦,૪૪૩	(૮૬,૭૩,૪૧૭)
ખીજી ચાલુ અસ્કયામતો	(૨૬,૨૧,૩૬૩)	(૧,૭૯,૧૩,૭૧૨)
ટૂંકાગાળાની લોનો અને પેશગીઓ	(૨૮,૦૮,૬૩૪)	૪૦,૧૨,૮૮૯
માલસામગ્રી	(૧,૮૦,૬૬,૪૩૬)	૧૭,૬૮,૬૫૭
વેપાર ચૂકવવાપાત્ર	૨૪,૭૯,૬૩૬	૧,૦૧,૦૯,૮૧૧
લાંબાગાળાની અન્ય જવાબદારીઓ	(૬૬,૫૭,૭૩૭)	(૧૨,૫૯,૧૪૮)
અન્ય વર્તમાન જવાબદારીઓ	૩૯,૩૯,૪૩,૫૨૪	૯,૭૩,૫૪,૬૮૨
કામગીરી પ્રવૃત્તિઓમાંથી (વપરાયેલ) રોકડ પ્રવાહ	૪૧,૬૦,૮૪,૨૨૪	૧૦,૬૭,૭૭,૦૨૧
મૂડી- રોકાણ પ્રવૃત્તિઓમાંથી (વપરાયેલ) રોકડ પ્રવાહ		
ખિન-વર્તમાન મૂડી રોકાણમાં વધારો/ ઘટાડો	(૨,૮૩,૭૨,૭૮૯)	(૨૬,૬૯,૮૫,૩૯૮)
નવાં સાધનોની ખરીદી	(૮,૩૬૦)	(૫૫,૪૭૨)
વ્યાજ મળ્યું	૯,૧૭,૬૮૦	૧૨,૬૪,૧૨૫
સ્થાયી મિલકતોનું વેચાણ	૮,૦૦૦	-
મૂડી-રોકાણ પ્રવૃત્તિઓમાંથી (વપરાયેલ) ચોખ્ખો રોકડ પ્રવાહ	(૨,૭૪,૫૫,૧૬૯)	(૨૬,૫૭,૪૬,૭૪૫)
નાણા પ્રવૃત્તિઓમાંથી રોકડ પ્રવાહ	-	-
નાણા પ્રવૃત્તિઓમાંથી ચોખ્ખો રોકડ પ્રવાહ	-	-
રોકડ અનેરોકડ સમકક્ષમાં ચોખ્ખો વધારો/ ઘટાડો	૩૮,૮૬,૨૯,૦૫૫	(૧૫,૫૯,૬૯,૭૨૩)
વર્ષની શરૂઆતમાં રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ	૩૩,૮૭,૧૪,૧૫૨	૪૯,૪૬,૮૩,૮૭૬
વર્ષના અંતે રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ	૭૨,૭૩,૪૩,૨૦૭	૩૩,૮૭,૧૪,૧૫૨

સમાન તારીખના અમારા અહેવાલ મુજબ

એચ.કે.શાહ એન્ડ કું.
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
ફર્મ નોંધણી નં. ૧૦૯૫૮૩ ડબલ્યુ

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ
નિગમ લિ. માટે અને એના વતી

સહી/-
(એસ.આર.દલવાડી)
અધ્યક્ષ
ડીઆઈએન નં. ૦૮૦૯૦૬૯૭

સહી/-
(મહેશ સીંધ)
વહીવટી નિયામક
ડીઆઈએન નં. ૦૫૧૪૭૦૦૧

સહી/-
(ટી. બી. વોરા)
ઈન્ચાર્જ કંપની સેક્રેટરી અને
ઈન્ચાર્જ મુખ્ય નાણા
અધિકારી

સહી/-
(એચ.કે. શાહ)
ભાગીદાર
સભ્ય પદ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ
તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

સ્થળ : ગાંધીનગર
તારીખ : ૨૦-૦૮-૨૦૧૯

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ,
રજિ. કચેરી, એચ.ટી.આઈ. બિલ્ડિંગ,
મહાત્મા મંદિર, સેક્ટર-૧૩, ગાંધીનગર

નોંધ : ૧ મહત્વની હિસાબી નીતિઓ

(ક) હિસાબી પ્રણાલી અને નીતિ

અહીં અન્યથા જણાવેલ હોય તે સિવાય, નિગમ, હિસાબો તૈયાર કરવામાં ઉપાર્જન ખ્યાલ અપનાવે છે. નાણાકીય પત્રકો, ઐતિહાસિક પડતર ખર્ચ પ્રણાલીઓ તથા સમગ્ર યોજખું મૂલ્ય ધસાઈ ગયું છે તે હકીકત છતાં ચાલુ ઉપક્રમની ધારણાઓ તૈયાર કરવામાં આવ્યાં છે.

(ખ) મિલકત, પ્લાન્ટ અને સાધન સામગ્રી

મિલકત, પ્લાન્ટ અને સાધન સામગ્રીના કારણે પ્રત્યક્ષ ખર્ચ સહિત અમને પડતર કિંમતે જણાવવામાં આવી છે. અનુદાન અને સહાયકીમાંથી ખરીદવામાં આવેલ મિલકત, પ્લાન્ટ અને સાધન સામગ્રીને, સ્થાયી અસ્કયામતોના યોગ્ય પ્રકટીકરણ માટે એકંદર ઊચકના ભાગ તરીકે દર્શાવવામાં આવેલી છે આવી અસ્કયામતો અનુદાન/ સહાયકીમાંથી પ્રાપ્ત કરી હોવાથી, મળેલ અનુદાન/ સહાયકી જેટલી એકંદર ઊચક ઘટાડવામાં આવી છે તેથી, આવી અસ્કયામતોમાં યોજખા ઊક મૂલ્યને શૂન્ય લેવામાં આવેલું છે.

(ગ) ઘસારો

કંપની અધિનિયમ-૨૦૧૩ની અનુસૂચિ-૨માં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ અસ્કયામતોના અંદાજ ઉપયોગી મુદત ઉપર આધારિત લખેલ મૂલ્યા પદ્ધતિ મુજબ ઘસારાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. ભાગેપડતો ઘસારો વર્ષ દરમિયાન વધારા અને ઘટાડા ઉપર લેવામાં આવે છે. જ્યાં અસ્કયામતની બાકીની ઉપયોગી મુદત શૂન્ય હોય ત્યાં ૧લી એપ્રિલ ૨૦૧૪ના રોજ અસ્કયામતની હાલની રકમ શેષ મૂલ્ય રાખ્યા પછી નફા-નુકસાનના પત્રક ખાતે નાખવામાં આવે છે.

૧. જેની ખરીદીની તારીખ ૩૧-૩-૧૪ના રોજ પ્રાપ્ત નથી અને કંપની અધિનિયમ-૨૦૧૩ની અનુસૂચિ-૨ની જોગવાઈ મુજબ જેની ઉપયોગ મુદત તા. ૩૧-૩-૧૪ના રોજ પૂરી થઈ ગઈ હોય તેવી અસ્કયામતની બાબતમાં ખરીદીની તારીખના રોજ તા. ૦૧-૦૪-૨૦૦૦ અમે ધારી લીધેલી છે.

૨. આંતરિક ડેકોરેશનના હેડ/ઘટક હેઠળ દર્શાવેલ રૂ.૧૯,૨૫,૯૭૦ની કિંમત ધરાવતા ૧લી એપ્રિલ, ૨૦૦૬ના રોજ ખરીદેલી અસ્કયામતનું શેષ મૂલ્ય તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૪ના રોજ રૂ. ૩૦,૬૬૨/-નું મૂલ્ય લખેલ છે. જે કંપની અધિનિયમ ૨૦૧૩ની અનુસૂચિ-૨ હેઠળ જરૂરી બનવા પ્રમાણે ઘટક શેષ મૂલ્ય કરતાં ઓછું છે. અમે, ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે હિસાબના ચોપડામાં તે અસ્કયામતના શેષ મૂલ્ય તરીકે રૂ.૩૦,૬૬૨/-નું મૂલ્ય લખી રાખવાનું નક્કી કર્યું છે.

(ઘ) મૂડી- રોકાણ

મૂડી-રોકાણ, પડતર કિંમત હંગામી સિવાય, મૂલ્યમાં કોઈ ઘટાડાએ જણાવવામાં આવેલ છે.

(ચ) માલ સામગ્રી

- ક. કાચી માલ-સામગ્રી પડતર કિંમતે
- ખ. પ્રક્રિયા કરનાર પાસેના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન પડતર કિંમતે
- ગ. તૈયાર માલ

વેચાણ કિંમતે મૂલ્યાંકન ઓછા ૨૬ ટકા અથવા વસૂલ કરવાપાત્ર ચોખ્ખું મૂલ્ય-આંતરિક ઓડિટરો અને વ્યવસ્થાપકોના પ્રમાણપત્ર અનુસાર- એ બે માંથી જે ઓછું હોય તે.

ઘ. ધીમેથી વેચાતો તૈયાર માલ :

તૈયાર માલના મૂલ્યથી ૩૦ ટકા નીચે મૂલ્યાંકિત કરાયેલ અને આ હેતુ માટેનો તૈયાર માલ ઉપરના (ગ) પ્રમાણે મૂલ્યાંકિત કરાયેલ.

ચ. નુકસાન પામેલ માલ :

નુકસાન પામેલ માલનું ઉપરના (ગ) અનુસાર મૂલ્યાંકન કરાયેલ છે અને આંતરિક ઓડિટરના પ્રમાણપત્ર મુજબ પૂરેપૂરી જોગવાઈ કરાયેલ છે.

છ. સાધન :

નિમ્ન પડતર ખર્ચે અથવા વસૂલ કરી શકાય એવા ચોખ્ખા મૂલ્યે.

(છ) વેચાણ :

વેચાણોને વેટ / જીએસટી અને અન્ય ચાર્જ, રીબેટ, ડિસ્કાઉન્ટ અને કમિશન બાકાત કરીને હિસાબે લેવામાં આવ્યાં છે, એમને અલગ સદરો નીચે દર્શાવવામાં આવ્યાં છે.

(જ) અનુદાન/ સહાયકીઓ

વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ સરકાર પાસેથી મળેલ અનુદાન/ સહાયકીઓને ઉપયોગ કરેલી અને ઉપયોગ કર્યા વિનાની સિલકને વર્તમાન જવાબદારીઓ તરીકે દર્શાવેલ છે એટલે અંશે આવક તરીકે માન્ય કરવામાં આવેલ છે.

(ઝ) વિદેશી ચલણ લેવડ-દેવડ

માલના વેચાણ સંબંધી વિદેશી ચલણ લેવડ-દેવડ સમયે પ્રવર્તમાન વિનિયમ દ્વારા નોંધવામાં આવી છે. ઉપજ વસૂલ કરવાના સમયે પ્રવર્તમાન દરના આધારે તક્ષવત, કોઈ હોય તો, એને વિનિમય તક્ષવત હિસાબે ઉધારવામાં આવેલ છે.

(ટ) નિવૃત્તિના લાભ

દરેક વર્ષે ઉપાર્જિત થતો ભવિષ્ય નિધિનો ફાળો નફા-નુકસાન હિસાબે ઉધારવામાં આવ્યો છે.

લીવ એનેકેશમેન્ટ અને જૂથ ગ્રેજ્યુઈટીની રોકડ જમા રકમ યોજનાની જવાબદારી દર વર્ષના અંતે વીમા મૂલ્યાંકન અહેવાલ ઉપર આધાર રાખીને સ્વીકારવામાં આવે છે.

(ઠ) વીમો અને અન્ય હકદાવા

વીમાના હકદાવા અને અન્ય હકદાવા રોકડ આધાર પર હિસાબે લેવામાં આવે છે.

(ડ) આવક પર કરવેરા

વર્ષ માટેની કરપાત્ર આવકની બાબતમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ તરીકે હાલનો કર નક્કી કરવામાં આવે છે. એક સમયગાળામાં ઉત્પન્ન થનાર અને પછીના એક કે વધુ સમયગાળામાં ઊલટું થવા સક્ષમ કરપાત્ર આવક અને હિસાબી આવક વચ્ચેના તક્ષવત તરીકે સમય નિર્ધારણ તક્ષવત પર વિલંબિત કર અસ્કયામતોની બાબતમાં વિવેકની વિચારણાને અધીન વિલંબિત કર માન્ય કરવામાં આવે છે.

કંપનીએ વિલંબિત કર અસ્કયામતો માટે જોગવાઈ કરી નથી. હિસાબી ધોરણ (હિ.ધો.)- રરનો ફકરો ૧૭ જુઓ “આવક પર કરવેરાનો હિસાબ” નીચે મુજબ વાંચો “ઉદ્યોગ-સાહસ પાસે સમાવેશ કર્યા વિનાનો ઘસારો હોય અથવા કર કાનૂનો હેઠળ આગળ ખેંચવાની ખોટ હોય ત્યારે, જેની સામે આવી વિલંબિત કર અસ્કયામતોને રૂપિયામાં પરિવર્તિત કરી શકાય તે પૂરતી ભાવિ કરપાત્ર આવક ઉપલભ્ય બનશે તે પ્રતીનિજનક પુરાવા દ્વારા સમર્થિત યથાર્થ નિશ્ચિતતા હોય એટલે અંશે વિલંબિત કર અસ્કયામતોને માન્ય કરવી જોઈએ.”

(ઢ) જોગવાઈ, આકસ્મિક જવાબદારીઓ અને આનુષંગિક અસ્કયામતો

ભૂતકાળના બનાવોના પરિણામ તરીકે વર્તમાન જવાબદારી હોય ત્યારે અને સંસાધનનોનો બહિષ્કાર થશે એવી શક્યતા હોય ત્યારે માપમાં અંદાજની સારી એવી માત્રા સમાવતી જોગવાઈઓ માન્ય કરવામાં આવે છે. આકસ્મિક જવાબદારીઓ માન્ય કરવામાં આવી નથી. પરંતુ નોંધોમાં પ્રકટ કરવામાં આવી છે. આનુષંગિક અસ્કયામતો ન તો માન્ય કરવામાં આવી છે કે ન નાણાકીય પત્રકોમાં પ્રગટ કરવામાં આવી છે.

(ત) જંગલ માલનું વેચાણ

નિગમ, કારીગરો, માસ્ટર કાફ્ટસમેન, મંડળીઓ અને વેપારીઓ પાસેથી જંગલ ધોરણે વિવિધ ઉત્પાદનો મેળવે છે. વેચાણ પછી આવા માલની ચુકવણી માલ મોકલનારને કરવામાં આવે છે અને વેચાયા વિનાની માલ સામગ્રીની જવાબદારી માલ મોકલનારની છે. તેથી વેચાયા વિનાના માલની જવાબદારી નિગમની નથી અને વેચાણ કર્યા પછી પક્ષકારને ચુકવણી કરવામાં આવે છે. વેચાયા વિનાના માલની માલિકી, નિગમની ન હોઈ, એને નિગમની માલ સામગ્રી સૂચિમાં લેવામાં આવી નથી.

(થ) કરજે લીધેલાં નાણાંનું ખર્ચ

યોગ્યતાપાત્ર અસ્કયામતોની પ્રાપ્તિ અને નિર્માણને કારણે કરજે લીધેલાં નાણાંનું ખર્ચ, અસ્કયામતોની કિંમતના ભાગ તરીકે મૂડીકૃત કરવામાં આવ્યું છે. યોગ્યતાપાત્ર અસ્કયામતો એવી છે જે અભિપ્રેત ઉપયોગ માટે તૈયાર થવા અનિવાર્ય રીતે સારો એવો સમયગાળો લે છે. બીજાં બધાં કરજે લેવાના નાણાંનું ખર્ચ આવક ખાતે ઉધારવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ

તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે હિસાબો પર નોંધો

(૨) શેરમૂડી

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮	૩૧-૦૩-૨૦૧૭
અધિકૃત :		
દરેક રૂ. ૧૦૦નો એવા ૧૫૦૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેર	૧૫,૦૦,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦,૦૦૦
બહાર પાડેલા, નોંધાયેલા અને ભરપાઈ થયેલા	૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦	૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦
દરેક રૂ.૧૦૦નો પૂરેપૂરા ભરાયેલ ૧૨૦૫૫૩૫ ઇક્વિટી શેર		
કુલ..	૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦	૧૨,૦૫,૫૩,૫૦૦

કંપની પાસે દરેક રૂ. ૧૦૦ના અંકિત મૂલ્યવાળા ઇક્વિટી શેર તરીકે ઉલ્લેખેલા માત્ર એક વર્ગના શેર છે. ઇક્વિટી શેરનો દરેક ધારક, શેરદીઠ એક મતનો હકદાર છે.

તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ ૫ ટકા શેરથી વધુ શેર ધરાવતા શેરહોલ્ડરોની વિગત નીચે નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી છે.

શેરહોલ્ડરનું નામ	શેરોની સંખ્યા	માર્ચ, ૩૧, ૨૦૧૮ના રોજ ધારણ કરેલ ટકાવારી	શેરોની સંખ્યા	માર્ચ, ૩૧, ૨૦૧૭ના રોજ મુજબ ધારણ કરેલ ટકાવારી
ગુજરાત સરકાર	૧૦૨૨૮૬૫	૮૪.૮૪	૧૦૨૨૮૬૫	૮૪.૮૪
ભારત સરકાર	૧૮૦૬૭૦	૧૫.૦૦	૧૮૦૬૭૦	૧૫.૦૦
કુલ..	૧૨૦૩૫૩૫	૯૯.૮૪	૧૨૦૩૫૩૫	૯૯.૮૪

૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ બાકી શેરોની સંખ્યાનો હિસાબ-મેળ નીચે નિર્દિષ્ટ કર્યો છે.

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
શરૂઆતમાં શેરની સંખ્યા	૧૨,૦૫,૫૩૫	૧૨,૦૫,૫૩૫
ઉમેરો : વર્ષ દરમિયાન બહાર પાડેલા શેર	-	-
અંતે શેરની સંખ્યા	૧૨,૦૫,૫૩૫	૧૨,૦૫,૫૩૫

(૩) અનામત અને પુરાંત

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
મૂડી અસ્કયામતની ખરીદી માટે સહાયકી (ખાસ અનામત)		
છેલ્લા સરવૈયા પ્રમાણે	૨,૮૧,૪૬,૫૩૯	૨,૬૫,૯૪,૨૪૩
ઉમેરો : વર્ષ દરમિયાન ઉમેરો	૨,૬૧,૩૧૨	૧૫,૫૫,૨૯૬
કુલ..	૨,૮૪,૧૦,૮૫૧	૨,૮૧,૪૬,૫૩૯
ઓછા: અસ્કયામતોના વેચાણને લીધે હિસાબમેળ	-	-
સિલક...	૨,૮૪,૧૦,૮૫૧	૨,૮૧,૪૬,૫૩૯
ઓછા : સામી બાજુએ દશવિલી સહાયકીમાંથી ખરીદેલ સ્થાયી અસ્કયામતોની કિંમત	૨,૮૪,૧૦,૮૫૧	૨,૮૧,૪૬,૫૩૯
કુલ..	-	-

પુરાંત		
વર્ષની શરૂઆતમાં સિલક	(૫૬,૩૮,૩૦,૬૫૯)	(૬૦,૧૪,૪૫,૨૧૨)
ઉમેરો : નફા-નુકસાન પત્રકમાંથી કર તબદીલ કર્યા પછી ચોખ્ખો નફો/નુકસાન	૩,૦૦,૩૮,૮૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩
વિનિયોગ માટે ઉપલબ્ધ રકમ	(૫૬,૩૭,૯૨,૧૨૨)	(૫૬,૩૮,૩૦,૬૫૯)
વિનિયોગ શાખાઓમાં મોકલ્યા/ પાછા લીધા	-	-
વર્ષના અંતે સિલક	(૫૬,૩૭,૯૨,૧૨૨)	(૫૬,૩૮,૩૦,૬૫૯)
	(૫૬,૩૭,૯૨,૧૨૨)	(૫૬,૩૮,૩૦,૬૫૯)

૪. લાંબાગાળાનાં કરજે નાણાં લેવાં

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
મૂઠ્ઠી લોન		
બીજા પક્ષકારો પાસેથી		
તારણવિનાની લોન		
ગુજરાત સરકાર પાસેથી	૫૬,૦૦,૦૦૦	૬૩,૦૦,૦૦૦
કચ્છ ફરતું ભંડોળ (ગુજરાત સરકાર પાસેથી)	-	૧૫,૩૬,૧૩૭
ફરતું લોન ભંડોળ (સ્ટેપ યોજના)	૨,૭૦,૦૦,૦૦૦	૨,૭૦,૦૦,૦૦૦

ગુજરાત સરકાર પાસેથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજના માટે લોન	૧,૩૫,૦૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦,૦૦૦
કુલ..	૪,૬૧,૦૦,૦૦૦	૫,૨૮,૩૯,૧૩૭

૪. (ક) લોન પરત ભરપાઈની મુદત

ક્રમ નં.	લોન સદર	તા.૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ લાંબાગાળાની લોન પરત ભરપાઈ કરવાની મુદત	વ્યાજનો દર	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ (રૂ.)
૧.	ગુજરાત સરકાર પાસેથી લોન	તા. ૧૩-૦૯-૨૦૦૬થી શરૂ રૂ. ૭,૦૦,૦૦૦ના વાર્ષિક ૨૦ હપ્તાઓમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ ટકા	૫૬,૦૦,૦૦૦	૬૩,૦૦,૦૦૦
૨.	કચ્છની મહિલાઓના રોજગાર માટે કરતું ભંડોળ (ગુજરાત	તા. ૨૯-૧૨-૧૯૯૭થી શરૂ પરત ભરપાઈની મુદત નક્કી થઈ નથી.	વ્યાજ મુક્ત	-	-
૩.	સરકાર પાસેથી)	તા. ૦૬-૦૧-૧૯૯૯થી શરૂ પરત ભરપાઈની મુદત નક્કી થઈ નથી.	વ્યાજ મુક્ત	-	-
૪.		તા. ૨૮-૦૩-૨૦૦૦થી શરૂ પરત ભરપાઈની મુદત નક્કી થઈ નથી.	વ્યાજ મુક્ત	-	૧૫,૩૯,૧૩૭

પ.	કરતું લોન ભંડોળ (સ્ટેપ યોજના (ભારત સરકાર પાસેથી)	પરત ભરપાઈ મુદત અને વ્યાજનો દર નક્કી કરવામાં આવ્યો નથી.	નિર્દિષ્ટ કરેલ નથી.	૨,૭૦,૦૦,૦૦૦	૨,૭૦,૦૦,૦૦૦
૬.	ગુજરાત સરકાર પાસેથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજના માટે લોન	તા. ૧૯-૮-૨૦૦૩ થી શરૂ અને તા. ૦૧-૦૪-૨૦૧૨થી ૨૦ અર્ધ- વાર્ષિક હપ્તાઓમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૮.૦૦ ટકા	૧,૩૫,૦૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦,૦૦૦
૭.	સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજના માટે ગુજરાત સરકાર પાસેથી લોન	તા. ૩૧-૦૩-૨૦૦૪ થી શરૂ અને તા. ૦૧-૦૪-૨૦૧૨થી ૨૦ અર્ધ- વાર્ષિક હપ્તાઓમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૭.૭૫ ટકા	-	-
		કુલ..		૪,૬૧,૦૦,૦૦૦	૫,૨૮,૩૬,૧૩૭

૪ (ખ) અગાઉનાં વર્ષોમાં નિગમે લીધેલા નિર્ણય અનુસાર, 'સ્ટેપ' યોજના હેઠળ મળેલ કરતા લોન ભંડોળને તારણ વિનાની લોન તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યું છે. કેમકે ઉક્ત નિધિ માટે નિગમે કોઈ જમીનગીરી આપી નથી.

પ. લાંબાગાળાની જવાબદારીઓ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
ચૂકવવાપાત્ર ગ્રેજ્યુઈટી	૧,૭૫,૫૧,૬૧૯	૨,૪૩,૬૪,૮૧૪
ચૂકવવાપાત્ર રજા પગાર	૧,૯૩,૨૧,૫૭૦	૨,૨૧,૬૬,૧૧૨
કુલ..	૩,૬૮,૭૩,૧૮૯	૪,૬૫,૩૦,૯૨૬

૬. વેપાર ચૂકવવાપાત્ર

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
પ્રકીર્ણ લેણદારો	૪,૪૦,૭૭,૫૨૨	૪,૧૫,૯૭,૮૮૬
કુલ..	૪,૪૦,૭૭,૫૨૨	૪,૧૫,૯૭,૮૮૬

૭. બીજી ચાલુ જવાબદારીઓ :

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
લાંબાગાળાના દેવાની હાલની મુદત પૂરી થવી		
ગુજરાત સરકાર પાસેથી લોન	૭,૧૧,૫૬,૩૬૧	૭,૦૪,૫૬,૩૬૧
ગુજરાત સરકાર પાસેથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજના માટે લોન	૩,૧૫,૦૦,૦૦૦	૨,૭૦,૦૦,૦૦૦
કરજ લીધેલાં નાણાં પર વ્યાજ ઉપાર્જિત થયું પરંતુ લેણું ન થયું	૭,૬૭,૧૨૩	૭,૬૭,૧૨૩
કરજ લીધેલાં નાણાં પર વ્યાજ ઉપાર્જિત થયું અને લેણું થયું.		
ગુ.સ. પાસેથી લોન પર વ્યાજ ઉપાર્જિત થયું અને લેણું થયું	૧૮,૦૮,૨૯,૧૬૭	૧૭,૨૭,૦૭,૩૨૪
કચ્છ ભૂકંપ માટે કરતા ભંડોળ પર વ્યાજ ઉપાર્જિત થયું અને લેણું થયું	૧,૧૮,૩૪,૩૮૩	૧,૧૮,૩૪,૩૮૩
ગુ.સ. પાસેથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજના પર વ્યાજ ઉપાર્જિત થયું અને લેણું થયું	૫,૧૬,૫૬,૬૦૦	૪,૮૦,૮૧,૬૦૦
ગુજરાત સરકારને ચૂકવવાપાત્ર જી.એસ.એફ.એસ./ દેના એફ.એફ.ડી. અંગે વ્યાજ	૧૩,૦૧,૭૯,૯૫૮	૮,૫૭,૬૪,૪૭૬
ગુજરાત સરકારની લોન પર શિક્ષાત્મક વ્યાજ	૬,૮૭,૭૭,૬૦૧	૬,૨૪,૦૦,૦૯૬
ગ્રાહક પાસેથી મળેલ અગ્રિમ નાણાં	૬,૦૦,૩૧૩	૫,૬૬,૯૬૦
સહાયકી (જોડાણ-૧ મુજબ)	૧,૦૪,૯૦,૩૫,૭૧૧	૬૯,૩૨,૫૪,૮૪૪
અન્ય ચૂકવવાપાત્ર	૪,૦૩,૫૭,૭૭૨	૪,૬૬,૪૩,૯૫૦
કુલ....	૧,૬૩,૬૬,૯૪,૯૮૯	૧,૨૧,૯૪,૭૭,૧૧૭

૭ (ક) લોન પર ભરપાઈની મુદત

ક્રમ નં.	લોન સહર	તા.૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ બાકી ટૂંકાગાળાની લોનની પરત ભરપાઈની મુદત	વ્યાજનો દર	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ (રૂ.)
૧.	ગુજરાત સરકાર પાસેથી લોન	તા.૨૮-૧૨-૭૭થી ૩૩ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	વ્યાજ મુક્ત	૪,૨૦,૦૦૦	૪,૨૦,૦૦૦
૨.		તા.૩૧-૦૩-૭૯થી ૩૩ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	વ્યાજ મુક્ત	૧,૮૨,૦૦૦	૧,૮૨,૦૦૦
૩.		તા.૩૧-૦૩-૯૩ થી ૩૩ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૪.		તા.૧૯-૦૩-૯૪થી ૩૩ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૫.		તા.૩૦-૦૩-૯૬થી ૩૩ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૫,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦
૬.		તા.૩૧-૦૩-૯૭થી ૩૩ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૭.		તા.૦૩-૦૧-૯૮થી ૩૩ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૨૦,૦૦,૦૦૦	૨૦,૦૦,૦૦૦
૮.		તા.૦૪-૦૨-૯૮થી ૩૩ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૯.		તા.૩૦-૦૩-૯૮થી ૩૩ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૩૯,૩૭,૮૬૧	૩૯,૩૭,૮૬૧
૧૦.		તા.૧૬-૦૨-૯૯થી ૩૩ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૫,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦૦

	ભરપાઈ પાત્ર			
૧૧.	તા.૩૧-૦૩-૯૯થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૫,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦૦
૧૨.	તા.૧૦-૦૩-૦૦થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૩૦,૦૦,૦૦૦	૩૦,૦૦,૦૦૦
૧૩.	તા.૧૪-૦૯-૦૦થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૧૪.	તા.૧૨-૧૦-૦૦થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૧૫.	તા.૨૧-૦૨-૦૨થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૩,૬૯,૦૦૦	૩,૬૯,૦૦૦
૧૬.	તા.૩૦-૫-૦૨થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૪૫,૦૦૦	૪૫,૦૦૦
૧૭.	તા.૨૨-૭-૦૨થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૪૫,૦૦૦	૪૫,૦૦૦
૧૮.	તા.૨-૧૧-૦૨થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૪૧,૦૦૦	૪૧,૦૦૦
૧૯.	તા.૧૩-૦૩-૦૩થી શરૂ બે વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૩,૬૯,૦૦૦	૩,૬૯,૦૦૦
૨૦.	તા.૧૩-૦૯-૦૬થી શરૂ ૨૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૮૪,૦૦,૦૦૦	૭૭,૦૦,૦૦૦
૨૧.	તા.૦૭-૦૯-૯૧થી શરૂ ૧૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૫૦ %	૩૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
૨૨.	તા.૧૮-૧૦-૯૧થી	૧૦.૫૦	૨,૧૦,૦૦૦	૨,૧૦,૦૦૦

	શરૂ ૧૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	%		
૨૩.	તા.૧૬-૧૦-૯૨થી શરૂ ૧૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૫૦ %	૩,૯૦,૦૦૦	૩,૯૦,૦૦૦
૨૪.	તા.૧૦-૦૨-૯૩થી શરૂ ૧૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૫૦ %	૨,૧૦,૦૦૦	૨,૧૦,૦૦૦
૨૫.	તા.૩૧-૦૩-૯૩થી શરૂ ૧૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૫૦ %	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦
૨૬.	તા.૩૧-૩-૯૩થી શરૂ ૧૦ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૫૦ %	૬૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
૨૭.	તા.૨૦-૧૦-૯૪થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૫,૪૪,૦૦૦	૫,૪૪,૦૦૦
૨૮.	તા.૦૧-૦૨-૯૬થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૬૦,૦૦,૦૦૦	૬૦,૦૦,૦૦૦
૨૯.	તા.૧૩-૦૨-૯૬થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૪,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦
૩૦.	તા.૨૦-૦૩-૯૭થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૬૦,૦૦,૦૦૦	૬૦,૦૦,૦૦૦
૩૧.	તા.૨૬-૦૧-૯૮થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૮૦,૦૦,૦૦૦	૮૦,૦૦,૦૦૦
૩૨.	તા.૩૦-૦૩-૯૮થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૧૩,૨૧,૦૦૦	૧૩,૨૧,૦૦૦
૩૩.	તા.૧૫-૦૪-૯૬થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૨.૦૦ %	૩,૬૨,૫૦૦	૩,૬૨,૫૦૦

૩૪.		તા.૧૦-૦૩-૯૯થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૬૦,૦૦,૦૦૦	૬૦,૦૦,૦૦૦
૩૫.		તા.૦૨-૧૧-૯૯થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૫૦,૦૦,૦૦૦	૫૦,૦૦,૦૦૦
૩૬.		તા.૦૨-૧૧-૯૯થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦
૩૭.		તા.૦૬-૦૯-૦૦થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૨૨,૦૦,૦૦૦	૨૨,૦૦,૦૦૦
૩૮.		તા.૦૬-૧૧-૦૦થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૨૨,૦૦,૦૦૦	૨૨,૦૦,૦૦૦
૩૯.		તા.૩૧-૦૩-૦૧થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૨૨,૦૦,૦૦૦	૨૨,૦૦,૦૦૦
૪૦.		તા.૧૦-૯-૦૩થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૧,૩૬,૦૦૦	૧,૩૬,૦૦૦
૪૧.		તા.૧૫-૦૩-૦૪થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૪૪,૦૦૦	૪૪,૦૦૦
૪૨.		તા.૧૬-૦૩-૦૪થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૨,૨૦,૦૦૦	૨,૨૦,૦૦૦
૪૩.		તા.૨૮-૦૨-૦૫થી શરૂ પાંચ વર્ષમાં પરત ભરપાઈ પાત્ર	૧૦.૦૦ %	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
૪૪.	ગુજરાત સરકાર પાસેથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજનામાંથી લોન	તા.૦૧-૦૪- ૨૦૧૨થી શરૂ કરીને ૨૦ અર્ધ-વાર્ષિક હાતાઓથી પરત ભરપાઈ પાત્ર	૮.૦૦ %	૩,૧૫,૦૦,૦૦૦	૨,૭૦,૦૦,૦૦૦
		કુલ...		૧૦,૨૬,૫૬,૩૬૧	૯,૭૪,૫૬,૩૬૧

૭(ખ) ભારત સરકાર અને ગુજરાત રાજ્ય સરકારે વિશિષ્ટ હેતુઓ માટે વિવિધ યોજનાઓ માટે નિગમને અનુદાન/ સહાયકી આપ્યાં છે. રૂ. ૧,૦૪,૯૦,૩૫,૭૧૧/- (ગયા વર્ષે રૂ. ૬૯,૩૨,૫૪,૮૪૪/-)ના ઉપયોગ કર્યા વિનાનાં અનુદાનો/ સહાયકીઓ, તે જે હેતુ માટે મળ્યાં તે હેતુઓ માટે પછીના વર્ષમાં ખર્ચવાનાં છે અથવા સંબંધિત સરકારોને પરત કરવાનાં છે. તેથી એમને ચાલુ જવાબદારીઓ તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યાં છે.

૭(ગ) નાયબ સચિવ, ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ તથા હિસાબ અધિકારી, કમિશનર, કુટિર ઉદ્યોગ અને ગ્રામીણ ઉદ્યોગોના અનુક્રમે તા. ૨૨-૯-૨૦૧૧ના પત્ર નં. એડીઆર-૨૦૧૧-૧૦૧૧-ખ અને તા. ૦૩-૧૧-૨૦૧૧નો પત્ર નં. એચએસબી/ડ્રાફ્ટ પેરા/ ડીપી૧૮/૧૩૭૭/ ૧૦-૧૧/ક અન્વયે જી.એસ.એફ.એસ.માં મુકેલાં યોજનાકીય નાણાં પર મળેલ વ્યાજ સરકારમાં જમા કરાવવા નિગમને સૂચના આપવામાં આવી છે. એના પાલન માટે જી.એસ.એફ.એસ. અને દેના બેંકમાં જમા કરાયેલ યોજનાકીય નાણાં પર મળેલ કુલ વ્યાજ ગુજરાત સરકારને ચૂકવવાપાત્ર રૂ. ૧૩,૦૧,૭૯,૯૫૮/- (ગયે વર્ષે ૮,૫૭,૬૪,૪૭૬/-)ની રકમ સદર નોંધ '૭' પર ચાલુ જવાબદારી હેઠળ દર્શાવેલ છે.

૭(ઘ) લોન અને વ્યાજની પરત ભરપાઈમાં સતત કસૂર

સરકાર તરફથી વિવિધ લોન પર લેવાના વ્યાજ અને શિક્ષાત્મક વ્યાજની પરત ભરપાઈમાં કંપનીએ કસૂર કરી છે. આ કસૂર લાંબા સમયથી ચાલુ રહી છે.

ઉપર દર્શાવેલ પત્રક ૭(ક) મુજબ મુદ્દલ રકમના ચાલુ રહેલી કસૂરના વ્યાજ અને શિક્ષાત્મક વ્યાજની બાકી રકમ રૂ. ૩૧,૩૦,૯૭,૭૫૧/- છે. (વ્યાજ અને શિક્ષાત્મક વ્યાજની પરત ભરપાઈની ગયા વર્ષની કસૂર રૂ. ૨૯,૫૦,૨૩,૪૦૩/- છે.)

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ

તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે હિસાબ પર નોંધો

(૮) મિલકત, પ્લાન્ટ અને સાધન સામગ્રી

ક્રમ નં.	વિગત	એકંદર બ્લોક				ધસારા બ્લોક				ચોખ્ખો બ્લોક	
		૧-૪-૨૦૧૭ના રોજ	વર્ષ દરમિયાન ઉમેરો	વર્ષ દરમિયાન કપાત	૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૧-૪-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ	વર્ષ દરમિયાન ઉમેરો	વર્ષ દરમિયાન કપાત	૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજ	૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજ
	ભાગ-ક										
૧.	પૂર્ણ સ્વામિત્વવાળી જમીન	૩,૧૦,૨૮૮	-	-	૩,૧૦,૨૮૮	-	-	-	-	૩,૧૦,૨૮૮	૩,૧૦,૨૮૮
૨.	પટાની જમીન	૧,૪૬,૩૭૯	-	-	૧,૪૬,૩૭૯	-	-	-	-	૧,૪૬,૩૭૯	૧,૪૬,૩૭૯
૩.	પૂર્ણ સ્વામિત્વવાળું મકાન	૧,૦૩,૪૧,૫૪૫	-	-	૧,૦૩,૪૧,૫૪૫	૬૯,૨૯,૧૫૨	-	-	૭૦,૯૩,૮૫૯	૩૨,૪૭,૬૮૬	૩૪,૧૨,૩૯૩
૪.	ફર્નિચર અને જોડાણો	૪૩,૨૩,૦૫૭	-	-	૪૩,૨૩,૦૫૭	૪૦,૭૩,૯૪૨	-	-	૪૦,૮૭,૫૫૭	૨,૩૫,૫૦૦	૨,૪૯,૧૧૫
૫.	આંતરિક સુશોભન	૫૮,૯૭,૯૮૩	-	-	૫૮,૯૭,૯૮૩	૫૬,૬૬,૯૭૩	-	-	૫૬,૬૮,૭૨૨	૨,૨૯,૨૬૧	૨,૩૧,૦૧૦
૬.	કચેરી સાધનસામગ્રી	૩૮,૭૮,૮૩૫	૮,૩૬૦	૮૨,૬૦૦	૩૮,૦૪,૨૯૫	૩૬,૧૭,૨૬૦	-	૭૮,૭૫૫	૩૫,૭૪,૯૭૩	૨,૨૯,૩૨૨	૨,૬૧,૫૭૫
૭.	વાહન	૨૭,૪૯,૫૩૨	-	-	૨૭,૪૯,૫૩૨	૨૫,૨૪,૬૬૮	-	-	૨૫,૯૧,૮૬૯	૧,૫૭,૬૬૩	૨,૨૪,૮૬૪
૮.	કોમ્પ્યુટર	૭,૩૫૦	-	-	૭,૩૫૦	૬,૯૮૨	-	-	૬,૯૮૨	૩૬૮	૩૬૮
પેટા કુલ (ભાગ-ક)		૨,૭૬,૫૪,૬૬૯	૮,૩૬૦	૮૨,૬૦૦	૨,૭૫,૮૦,૪૨૯	૨,૨૮,૧૮,૬૭૭	-	૭૮,૭૫૫	૨,૩૦,૨૩,૬૬૨	૪૫,૫૬,૪૬૭	૪૮,૩૫,૬૯૨

ભાગ-ખ સહાયકીમાંથી ખરીદેલી અસ્કયામતો

૧.	પૂર્ણ સ્વામિત્વવાળી જમીન	૯,૦૯,૭૦૪	-	-	-	-	-	-	-	૯,૦૯,૭૦૪	૯,૦૯,૭૦૪
૨.	મકાન	૧,૨૦,૮૪,૪૫૨	-	-	-	-	-	-	-	૧,૨૦,૮૪,૪૫૨	૧,૨૦,૮૪,૪૫૨
૩.	ચંત્રસામગ્રી સાધન અને	૧૩,૨૫૦	-	-	-	-	-	-	-	૧૩,૨૫૦	૧૩,૨૫૦
૪.	ફર્નિચર અને જોડાણ	૩૨,૧૯,૫૯૯	-	-	-	-	-	-	-	૩૨,૧૯,૫૯૯	૩૨,૧૯,૫૯૯
૫.	આંતરિક સુશોભન	૧૮,૮૨,૩૮૧	-	-	-	-	-	-	-	૧૮,૮૨,૩૮૧	૧૮,૮૨,૩૮૧
૬.	કચેરી સાધન સામગ્રી	૨૦,૦૦,૧૪૪	૩૨,૮૧૨	-	-	-	-	-	-	૨૦,૩૨,૯૫૬	૨૦૦૦૧૪૪
૭.	વાહન	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
૮.	કમ્પ્યુટર	૭૭,૫૦,૯૦૫	૨,૨૮,૫૦૦	-	-	-	-	-	-	૭૯,૭૯,૪૦૫	૭૭,૫૦,૯૦૫
૯.	સંગ્રહાલયની વસ્તુઓ	૨,૮૯,૧૦૪	-	-	-	-	-	-	-	૨,૮૯,૧૦૪	૨,૮૯,૧૦૪
પેટા-કુલ (ભાગ-ખ)		૨,૮૧,૪૯,૫૩૯	૨,૬૧,૩૧૨	-	-	-	-	-	-	૨,૮૪,૧૦,૮૫૧	૨,૮૧,૪૯,૫૩૯
કુલ...		૫,૫૮,૦૪,૫૦૮	૨,૬૯,૬૭૨	૮૨,૯૦૦	-	-	-	-	૭૮,૭૫૫	૨,૩૦,૨૩,૬૬૨	૩,૨૯,૬૭,૩૧૮
અગાઉના વર્ષનું કુલ		૫,૪૧,૯૩,૭૪૦	૧૬,૧૦,૭૬૮	-	-	-	-	-	-	૨,૨૮,૧૮,૯૭૭	૩,૨૯,૮૫,૫૩૧
											-

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ
તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે હિસાબ પર નોંધો

(૯) અન્ય બિન-વર્તમાન મૂડી-રોકાણો

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
જી.એસ.એફ.એસ. પાસે ડીપોઝીટ	૩૮,૭૦,૮૫,૫૯૨	૩૫,૮૭,૧૨,૮૦૩
એચ.ડી.એફ.સી. પાસે ડીપોઝીટ (પોતાનું ફંડ)	૧,૧૬,૬૨,૪૨૯	૧,૧૬,૬૨,૪૨૯
એચ.ડી.એફ.સી. પાસે ડીપોઝીટ (આઈ.ટી. ગ્રાન્ટ)	-	-
કુલ..	૩૯,૮૭,૪૮,૦૨૧	૩૭,૦૩,૭૫,૨૩૨

(૧૦) માલસામગ્રી

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
(ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સની પેઠી/ વ્યવસ્થાપકોએ મૂલ્યાંકિત અને પ્રમાણિત કરી)		
સાધનો સામગ્રી	૨૧,૦૨,૨૩૬	૨૫,૪૨,૨૧૮
તૈયારમાલ	૧૦,૦૧,૯૧,૯૯૧	૯,૦૧,૧૧,૦૬૫
કાર્યી માલ-સામગ્રી	૨,૪૦,૨૨,૮૭૫	૧,૭૮,૯૧,૩૬૬
પ્રક્રિયા કરનાર પાસે માલ	૭૫,૧૫,૯૧૫	૫૦,૫૪,૬૦૯
કુલ.. (ક)	૧૩,૩૮,૩૩,૦૧૭	૧૧,૫૫,૯૯,૨૫૮
ઓછા :		
રૂપિયામાં પરિવર્તિત ન થાય એવા ગણેલા સ્ટોક માટે જોગવાઈ		
સાધન સામગ્રી	૫,૯૪,૫૪૨	૯,૫૪,૭૧૦
તૈયાર માલ	૧,૫૦,૯૧,૧૧૭	૧,૫૪,૬૪,૩૮૭
કાર્યો માલ	૧,૪૩,૪૨,૨૫૯	૧,૩૮,૫૭,૭૩૯
પ્રક્રિયા કરનાર પાસે માલ	૨૨,૫૭,૬૦૧	૧૮,૭૧,૩૬૦
કુલ.. (ખ)	૩,૨૨,૮૫,૫૧૯	૩,૨૧,૪૮,૧૯૬
કુલ (ક) - (ખ)	૧૦,૧૫,૪૭,૪૯૮	૮,૩૪,૫૧,૦૬૨

(૧૦)(ક) આંતરિક ઓડિટરના અહેવાલ અનુસાર, મૂલ્યપર આધારિત સ્ટોકમાં વધારો/ ઘટ (સમગ્ર નિગમ તરીકે), નીચે ગણી કાઢવામાં આવેલ છે.

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
ઘટ	૨૮,૭૬,૦૪૦	૧૩,૨૩,૪૮૬
વધારો	૧૬,૦૩,૯૮૩	૧૧,૩૮,૭૪૬

(૧૦)(ખ) તા.૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ, વિવિધ માલ રવાના કરનાર પક્ષકારો પાસે અમારા વિવિધ ભંડારોમાં રવાના કરવાના આધારે પડેલ રૂ. ૦૦.૦૦ લાખનો (ગયા વર્ષે ૪૭.૦૭ લાખ) તૈયાર માલ અને એનો સમાવેશ નિગમના બંધ સ્ટોકમાં કરવામાં આવ્યો નથી.

(૧૧) વેપાર મળવાપાત્ર

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
છમાસથી વધુ સમયથી બાકી દેવાદારો		
સારા ગણાયેલા	૩૯,૭૪,૭૮૦	૩૯,૫૯,૬૬૦
શંકાસ્પદ ગણાયેલા	૫૯,૮૪,૯૨૨	૫૯,૮૪,૯૨૨
કુલ..	૯૯,૫૯,૭૦૨	૯૯,૪૪,૫૮૨
અન્ય દેવા : (છ મહિના પહેલાના)		
સારા ગણાયેલા	૫૯,૭૪,૮૪૬	૧,૧૩,૬૦,૪૦૮
કુલ..	૧,૫૯,૩૪,૫૪૮	૨,૧૩,૦૪,૯૯૦
ઓછા : શંકાસ્પદ દેવાં માટે જોગવાઈ	૫૯,૮૪,૯૨૨	૫૯,૮૪,૯૨૨
કુલ..	૯૯,૪૯,૬૨૫	૧,૫૩,૨૦,૦૬૮

(૧૧)(ક) વેપાર મળવાપાત્રમાં વ્યવસ્થાપકોના એવા અભિપ્રાય છે કે આ વસૂલ કરવાપાત્ર છે તે કારણે એની જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી એવી નીચેની લાંબા સમયથી બાકી રકમોનો સમાવેશ થાય છે.

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
વેપાર મળવાપાત્ર પૈકી	૩૯,૭૪,૭૮૦	૩૯,૫૯,૬૬૦

(૧૧)(ખ) વ્યવસ્થાપકીય કર્મચારીઓ પાસેથી લેણાં વેપાર મળવાપાત્ર પૈકી

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ પાસે લેણાં (વર્ષ દરમિયાન અધિકતમ બાકી રૂ. ૧૮,૧૩૩)	૧૮,૧૩૩	૧૮,૧૩૩
ભૂતપૂર્વ વહીવટી નિયામક પાસેથી લેણાં (વર્ષ દરમિયાન અધિકતમ બાકી રૂ. ૪,૬૧૧)	૪,૬૧૧	૪,૬૧૧
ભૂતપૂર્વ નિયામક પાસેથી લેણાં (વર્ષ દરમિયાન અધિકતમ બાકી રૂ. ૭,૫૨૧)	૭,૫૨૧	૭,૫૨૧

(૧૨) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
હાથ પરની રોકડ		
હાથ પરની રોકડ	૬,૭૪,૦૪૩	૩,૪૨,૨૧૨
બેંકોમાં સિલક		
ચાલુ ખાતામાં	૪,૯૦,૨૪,૯૯૩	૩,૬૫,૩૯,૯૨૮
બચત ખાતામાં	૫૧,૭૩,૨૪૬	૨૪,૧૬,૩૨૭
દેનાબેંક એક્સચેન્જી ખાતુ	૬૬,૯૨,૫૦,૦૦૦	૨૬,૬૭,૭૫,૦૦૦
વ્યક્તિગત ખાતાવહી હિસાબ (ગુજરાત સરકાર પાસે સિલક)	૨૨,૩૫,૫૩૯	૨૨,૩૫,૫૩૯
હાથપર/ માર્ગસ્થ ટી.ટી.) / ડી.ડી. ચેક	૯,૮૫,૩૮૬	૩,૭૮,૧૪૬
જી.એસ.એક્સ.લી. સાથે તરલ થાપણ	-	૩,૦૦,૨૭,૦૦૦
કુલ..	૭૨,૭૩,૪૩,૨૦૭	૩૩,૮૭,૧૪,૧૫૨

(૧૨)(ક) ગાંધીનગર તિજોરીમાં વ્યક્તિગત ખાતાવહી હિસાબ પહેલાં રાજ્ય સરકારની સૂચનાઓ મુજબ, યોજનાકીય અનેઅન્ય સહાય/ વ્યક્તિગત ખાતાવહી હિસાબમાં પુરાંત નાણાં અને યોજનાની પ્રગતિ અનુસાર, નાણા વિભાગની પરવાનગી મેળવ્યા પછી, નાણાં ઉપાડી શકાય, વારંવાર વિનંતિ છતાં, વ્યક્તિગત ખાતાવહી હિસાબમાંથી નાણાં ઉપાડવા માટે સરકારે નિગમને પરવાનગી આપી ન હતી. આખરે, નિગમની, સરકારને બાકી ચૂકવવાપાત્ર લોન સામે, વ્યક્તિગત ખાતાવહી ખાતામાંની સિલકને સમાયોજિત કરવા નિગમે સરકારને વિનંતી કરી હતી. આ બાબત હજી વિચારણા હેઠળ છે અને નિગમે

વિનંતી કર્યા પ્રમાણે તથા કમિશનર કુટિર અને ગ્રામીણ ઉદ્યોગો, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા ભલામણ કર્યા પ્રમાણે સિલક સમાયોજિત કરવાનો સંભવ છે.

(૧૨)ખ વર્ષ દરમિયાન, ૧લી એપ્રિલ ૨૦૧૬ના રોજ મુજબ રૂ. ૧૦,૩૬,૯૬૭ની સિલક સાથે ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ.ના નામે કોર્પોરેશન બેંકમાનું ખાતું જોવા મળ્યું હતું, જે હિસાબના ચોપડામાં નથી. તેથી મુદત પહેલાની આવક તરફે ૧લી એપ્રિલ, ૨૦૧૬ની સિલક ગણીને ચોપડામાં લેવામાં આવ્યું હતું.

(૧૩) ટૂંકગાળાની લોનો અને પેશગીઓ

વિગત		૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ
૧.	વણકરોને લોન		
	સારી ગણાયેલી	૧,૩૧,૭૩૧	૧,૩૧,૭૩૧
	શંકાસ્પદ ગણાયેલી	૨૨,૯૮,૯૯૬	૨૨,૯૮,૯૯૬
	કુલ.. (ક)	૨૪,૩૦,૭૨૬	૨૪,૩૦,૭૨૭
૨.	રોકડ કે વસ્તુરૂપે અથવા મળનાર મૂલ્યમાં વસૂલ કરવાપાત્ર પેશગીઓ		
	સારી ગણાયેલી	૧,૨૧,૬૮,૫૩૭	૧,૨૬,૫૦,૨૪૮
	શંકાસ્પદ ગણાયેલી	૨૧,૧૪,૯૧૭	૨૧,૭૩,૮૨૪
	કુલ.. (ખ)	૧,૪૨,૮૩,૪૫૪	૧,૪૮,૨૪,૦૭૨
૩.	થાપણો		
	સારી ગણાયેલી	૧૮,૪૫,૦૩૭	૧૮,૪૫,૦૩૭
	શંકાસ્પદ ગણાયેલી	-	-
	કુલ.. (ગ)	૧૮,૪૫,૦૩૭	૧૮,૪૫,૦૩૭
૪.	ગુજરાત સરકાર પાસેથી મળવાપાત્ર દાવાઓ		
	સારી ગણાયેલી	૩,૫૭,૩૧,૧૨૦	૩,૪૬,૦૮,૦૮૧
	શંકાસ્પદ ગણાયેલી		-
	કુલ.. (ઘ)	૩,૫૭,૩૧,૧૨૦	૩,૪૬,૦૮,૦૮૧
૫.	કર્મચારીઓને પેશગી		
	સારી ગણાયેલી	૨૧,૨૧,૦૧૧	૧૬,૮૫,૩૩૧
	શંકાસ્પદ ગણાયેલી	૪,૩૦,૩૯૩	૪,૬૪,૦૨૫
	કુલ.. (ચ)	૨૫,૫૧,૪૦૫	૨૧,૪૯,૩૫૬

૬.	અગાઉથી ચૂકવેલું ખર્ચ		
	સારી ગણાયેલી	૯,૦૪,૦૭૫	૬,૫૨,૩૭૯
	શંકાસ્પદ ગણાયેલી	-	-
	કુલ.. (છ)	૯,૦૪,૦૭૫	૬,૫૨,૩૭૯
	પેટાકુલ (જ)=(ક)+(ખ)+(ગ)+(ઘ)+(ચ)+(છ)	૫,૭૭,૪૫,૮૧૭	૫,૬૫,૦૯,૬૫૧
	ઓછા :		
	જોગવાઈઓ		
૧.	વણકરોને લોન	૨૨,૯૮,૯૯૬	૨૨,૯૮,૯૯૬
૨.	રોકડ કે વસ્તુરૂપે અથવા મળનાર મૂલ્યમાં વસુલ કરવાપાત્ર પેશગીઓ	૨૧,૭૩,૮૨૪	૨૧,૭૩,૮૨૪
૩.	કર્મચારીઓને પેશગીઓ	૪,૩૦,૩૯૩	૪,૬૪,૦૨૫
	પેટા કુલ ..(ઝ)	૪૯,૦૩,૨૧૪	૪૯,૩૬,૮૪૫
	એકંદર કુલ..	૫,૨૮,૪૨,૬૦૪	૫,૧૫,૭૨,૮૦૭

(૧૩)(ક) ટૂંકાગાળાની લોનો પેશગીઓમાં નીચેની લાંબાગાળાની બાકી રકમોનો સમાવેશ થાય છે. આ વસૂલ કરી શકાય એમ છે એવા વ્યવસ્થાપકોના અભિપ્રાયને કારણે જોગવાઈ કરી નથી.

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ (રૂ.)
રોકડ કે વસ્તુરૂપે વસૂલ કરવાપાત્ર પેશગી પૈકી	૬,૮૧,૧૨૯	૬,૮૧,૧૨૯
ડી.સી.એચ. પાસેથી મળવાપાત્ર હક-દાવા પૈકી	૩,૨૧,૯૮૨	૩,૨૧,૯૮૨
કર્મચારી પેશગી પૈકી	-	-

(૧૩)(ખ) વ્યવસ્થાપકીય કર્મચારીઓ પાસેથી લેણી ટૂંકાગાળાની લોનો અને પેશગીઓ પૈકી

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ (રૂ.)
ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ પાસે લેણી લોનો અને પેશગીઓ (વર્ષ દરમિયાન અધિકતમ બાકી રૂ. ૪૧,૧૫૯)	૪૧,૧૫૯	૪૧,૧૫૯
ભૂતપૂર્વ વહીવટી નિયામક પાસે લેણી લોનો અને પેશગીઓ (વર્ષ દરમિયાન અધિકતમ બાકી રૂ. ૧૭,૨૬૦)	૧૭,૨૬૦	૧૭,૨૬૦

(૧૪) બીજી ચાલુ અસ્કયામતો

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ (રૂ.)
મેળવવાપાત્ર વ્યાજ - જીએસએક્સી IGST-GST Input	૨,૧૩,૯૮,૩૪૬ ૪૧,૨૧,૩૧૧	૨,૨૮,૯૮,૨૯૪
કુલ..	૨,૫૫,૧૯,૬૫૭	૨,૨૮,૯૮,૨૯૪

(૧૫) કામગીરીઓમાંથી આવક

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ (રૂ.)
વેચાણ	૯,૨૫,૭૭,૮૯૭.૩૩	૧૫,૨૯,૫૩,૨૬૧
ઓછા : વેચાણ પરત	૭૪,૫૫૯	૧,૧૮,૯૩૨
કુલ..	૯,૨૫,૦૩,૩૩૯	૧૫,૨૮,૩૪,૩૨૯

(૧૬) અન્ય આવક

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ (રૂ.)	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ (રૂ.)
વિવિધ યોજનાઓ માટે ઉપયોગ કરેલ સહાયકી	૧૬,૮૫,૦૭,૪૩૭	૧૪,૪૯,૪૫,૭૦૩
વધારાની જોગવાઈ પુનરાંકિત કરી	૭,૬૭,૦૭૦	૨,૩૭,૬૭૩
વ્યાજ આવક	૯,૧૭,૯૮૦	૧૨,૯૪,૧૨૫
અન્ય આવક	૨૭,૭૭,૨૭૬	૨૫,૦૬,૨૨૧
કુલ..	૧૭,૨૯,૬૯,૭૬૨	૧૪,૮૯,૮૩,૭૨૩

ખર્ચ

(૧૭) વેચાણ માટેના માલની ખરીદી

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
ખરીદીઓ	૪,૪૭,૮૭,૯૫૨	૧૦,૩૬,૮૨,૭૬૭
ઓછા:		
ખરીદી પર વટાવ	૨૯,૪૫,૭૧૪	૧,૦૧,૬૧,૨૩૭
કુલ..	૪,૧૮,૪૨,૨૩૮	૯,૩૫,૨૧,૫૩૦

(૧૮) નિર્માણ અને અન્ય ખર્ચ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
પ્રક્રિયા ચાર્જ	૬,૨૮,૯૦૭	૧૭,૧૩,૦૬૫
માલ સમારકામ	૯૯૦	૩૧૦
વણાટ ચાર્જ	૧૦,૬૫,૯૭૦	૧૦,૫૯,૯૩૬
સાધન ખર્ચ	૫,૨૨૨	૧,૬૨૫
કુલ..	૧૭,૦૧,૦૮૯	૨૭,૭૪,૯૩૬

(૧૯) યોજના ખર્ચ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
કલ્સ્ટર યોજના ખર્ચ	-	૪,૦૫,૬૦૮
આઈએનડી-૧૩ યોજના	૨,૯૬,૦૬,૯૩૯	૨,૨૬,૪૯,૮૬૩
આઈએનડી-૧૮ યોજના	૧૩,૮૬,૯૩,૦૫૨	૧૨,૧૫,૨૯,૨૭૫
આઈએનડી-૪૪ યોજના	૨,૦૭,૪૪૬	૩,૬૦,૯૫૮
કુલ..	૧૬,૮૫,૦૭,૪૩૭	૧૪,૪૯,૪૫,૭૦૩

(૧૯-ક) રૂ. ૩,૯૮,૨૭,૬૦૪ ની ખરીદી સહિત યોજનાનું ખર્ચ (ગયા વર્ષે રૂ. ૧,૬૨,૨૨,૧૧૮)

(૨૦) વેચાણ માટેની માલસમગ્રી સૂચિઓમાં ફેરફાર

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
ઊઘડતો સ્ટોક	૧૧,૩૦,૫૭,૦૪૦	૧૧,૩૯,૮૭,૨૦૪
ઓછા : બંધ સ્ટોક	૧૩,૧૭,૩૦,૭૮૧	૧૧,૩૦,૫૭,૦૪૦
કુલ..	(૧,૮૬,૭૩,૭૪૧)	૯,૩૦,૧૬૪

(૨૧) કર્મચારી લાભ ખર્ચ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
પગાર, વેતન, બોનસ વગેરે	૨૮,૫૬,૩૦૭	૫૩,૧૨,૧૫૨
ગ્રેજ્યુઇટી ખર્ચ	૨૯,૨૫,૭૬૦	૫૫,૫૪,૩૯૮
રજાનું રોકડમાં રૂપાંતર ખર્ચ	૨૪,૨૮,૮૩૨	૩૨,૯૦,૬૦૮
ભવિષ્યનિધિ, પેન્શન અને અન્ય નિધિઓમાં ફાળો	૧૩,૭૦,૪૬૯	૧૭,૨૮,૩૪૯
કર્મચારી કલ્યાણ ખર્ચ	-	૧૯,૩૪૯
કુલ..	૯૫,૮૧,૩૬૮	૧,૫૯,૦૪,૮૫૬

(૨૨) નાણા ખર્ચ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
વ્યાજ	૧,૮૦,૭૪,૩૪૮	૧,૭૬,૭૦,૨૩૯
બેંક ચાર્જ અને કમિશન	૬,૯૭,૩૪૧	૮,૯૬,૨૬૫
કુલ..	૧,૮૭,૭૧,૬૮૯	૧,૮૫,૬૬,૫૦૪

(૨૩) અન્ય ખર્ચ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
બાહર ખર્ચ ખર્ચ	૧,૩૧,૨૯૯	૨,૮૦,૭૩૯
ઓડિટ ફી	-	-
વ્યવસાય પ્રોત્સાહન ખર્ચ	૪૫,૯૮૧	૨,૧૫,૯૨૩
વાહન ભથ્થું	૩,૦૫,૨૪૦	૪,૩૬,૮૨૪
વટાવ અને રિબેટ	૪૨,૮૧,૩૩૭	૭૬,૮૭,૮૭૩
ડિઝાઇન અને પ્રદર્શન ખર્ચ	૧,૧૨,૮૦૨	૧,૭૫૫
વીજળી ખર્ચ	-	૨૬,૭૪૧
વીમા ખર્ચ	-	-
હિસાબ-લેખન માટે જોખવર્ક	-	-
સ્ટોક નોંધ માટે જોખવર્ક	-	૧૨,૦૦૦
કાનૂની અને વ્યાવસાયિક ફી (ફાઇલિંગ ફી, કાનૂની ખર્ચ, નંધણી ફીનો સમાવેશ થાય છે.)	-	૯,૧૯૬
સેમ્પલ ખર્ચ	-	-

સભ્યપદ અને કાળો	૧૭,૫૦૩	૨૦,૪૦૮
પ્રકીર્ણ ખર્ચ	૪,૬૯૭	૨૮,૨૫૯
કચેરી ખર્ચ	૭,૭૪,૮૩૯	૧૧,૮૦,૦૬૬
આઉટ ઓફ પોકેટ ખર્ચ	૮,૫૦૦	૧૯,૦૭૦
પેકિંગ અને રવાના ખર્ચ	૧૨,૮૩,૬૫૨	૧૪,૦૬,૬૬૨
ટપાલ ખર્ચ	૧,૨૨,૮૩૨	૨,૧૦,૫૬૯
ઘર અને કર	-	-
ભાડા ખર્ચ	૧૩,૮૦૦	૧૩,૭૪૦
સમારકામ અને નિભાવ	૫,૩૫,૦૩૪	૯,૧૪,૧૮૮
સુરક્ષા ખર્ચ	-	૧૮,૦૦૦
લેખન સામગ્રી ને મુદ્રણ ખર્ચ	૫,૮૭,૬૩૫	૮,૮૭,૧૪૩
સેવા ટેક્ષ ખર્ચ	૩,૫૯,૮૭૩	૧૧,૧૦,૧૬૪
પ્રાપ્તિ- સ્થાનેથી કાપેલ કર	૨,૪૧૫	-
ટેલિફોન ખર્ચ	૫,૫૩,૬૭૪	૬,૨૫,૬૬૨
પ્રવાસ ખર્ચ	૮,૩૧,૪૨૯	૬,૩૮,૬૪૮
વેટ	૩૬,૭૬૯	૧૨,૬૩૩
વાહન ખર્ચ	૩,૭૩,૮૦૩	૭,૮૧,૮૯૯
આદર સત્કાર ખર્ચ	૪,૨૦,૮૦૩	૩,૬૬,૨૩૩
વેટ અને ટી.ડી.એસ. અને સર્વિસેટેક્ષ પર વ્યાજ અને દંડ	૪૬,૫૭૧	૨,૮૮,૦૮૨
કુલ...	૧,૦૮,૫૧,૩૮૮	૧,૭૨,૨૩,૧૦૬

(૨૪) જોગવાઈ

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
શંકારૂપદ કર્મચારી પેશગી	-	૩૯૦
નીચેનાનાં રૂપિયાના પરિવર્તિત ન કરી શકાય એવો સ્ટોક		
તૈયાર માલ	-	૧૧,૫૧,૫૦૭
પ્રક્રિયા કરનાર પાસે પડેલો માલ	૩,૮૬,૨૪૧	-
સાધનો	-	૨,૬૦,૩૫૧
સૂતર	૪,૮૪,૫૨૦	-
કુલ...	૮,૭૦,૭૬૧	૧૪,૪૨,૨૪૮

(૨૫) અપવાદરૂપ બાબતો

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
સ્થાયી અસ્કયામતોના વેચાણ પર નફો/ (નુકસાન)	૧૧,૮૫૫	-
રજાપગાર માટે જોગવાઈ	-	-
કુલ...	૧૧,૮૫૫	-

(૨૬) પૂર્વ-મુદત ખર્ચ/ આવક

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પુરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
જાહેર ખર્ચ	-	-
કોર્પોરેશન એસબી ખાતા નં. ૫૨૦૧૦૧૨૬૪૯૪૫૬૬૯	-	(૧૦,૩૬,૯૬૭)
પરચૂરણ આવક / ખર્ચ	(૨,૦૦,૩૬૫)	-
કાનૂની અને વ્યાવસાયિક ફી	૫,૫૦૦	-
ખરીદી	(૭૬,૨૮૫)	-
ભાડું, દર અને કરવેરા	૧૭,૧૩૬	૧૨,૬૬૩
મરામત અને નિભાવ ખર્ચ	-	-
યોજના ખર્ચ	૧૫,૨૩,૮૨૬	-
વેચાણ	-	(૧,૦૧,૭૪૮)
વેટ	૩૨૪	-
લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણ	-	૩,૭૮૦
ટીડીએસ	૩૦	-
કુલ...	૧૨,૭૦,૧૬૬	(૧૧,૨૨,૨૭૨)

(૨૬)(ક) ગુજરાત સરકાર તરફથી મેળવવાપાત્ર પરંતુ હજુ સુધી નહીં મળેલ અનુદાન હવે યોજના ખર્ચ રૂ. ૧૫,૨૩,૮૨૬માં અગાઉના સમયગાળાના ખર્ચ ખાતે સમાયોજિત કરવામાં આવે છે.

(૨૬)(ખ) છેલ્લાં ઘણાં વર્ષોથી પતાવટનું થયેલા ઉપલક હિસાબો હવે પ્રકીર્ણ આવક/ખર્ચ ખાતે સમાયોજિત કરવામાં આવે છે. (જમા સિલક રૂ. ૨,૫૯,૨૭૨/- અને ઉધાર સિલક રૂ. ૫૮,૯૦૭/-)

(૨૭) બોર્ડના મતે, વ્યવસાયના સામાન્ય ક્રમમાં રૂપિયામાં પરિવર્તિત કરવામાં આવે તો વર્તમાન અસ્કયામતો અને પેગશીઓ, મૂલ્યે અંદાજી જણાવેલ છે. તમામ જાણીતી જવાબદારીઓની જોગવાઈ હિસાબના ચોપડામાં કરવામાં આવી છે અને તે પર્યાપ્ત છે.

(૨૮) ઓડિટરોનું મહેનતાણું (સેવા કર સહિત)

વિગત	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ	૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ પૂરું થયેલું વર્ષ
ક. ઓડિટર તરીકે	૪,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦
ખ. અન્ય સેવા માટે	-	-
કુલ..	૪,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦

(૨૯) કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની સૂચિ-૩ પ્રમાણે ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે કંપનીનાં નાણાકીય પત્રકો રજૂ કરવામાં આવ્યાં છે.

હિસાબ પરની નોંધો :

૩૦. આકસ્મિક જવાબદારીઓ

(ક) નિગમની વિરુદ્ધના હક-દાવાની બાબતમાં, જે વિવિધ અદાલતોમાં નિગમ દ્વારા લડવામાં આવી રહ્યા છે. તેમાંથી કેટલાકની રકમ અનિશ્ચિત છે.

(ખ) છટણી કરવામાં આવેલા અનિયત કામદારોએ, વળતર તથા નોકરીમાં ફરી લેવા માટે જુદીજુદી અદાલતોમાં, નિગમ વિરુદ્ધ કેસ કર્યા છે. રકમ અનિશ્ચિત છે.

૩૧. ગુજરાત સરકારે એમના કર્મચારીઓ માટે તા. ૦૧-૦૧-૨૦૦૬થી અમલમાં આવે તે રીતે છઠ્ઠા પગાર પંચનો અમલ કર્યો છે. આમ છતાં, નિગમના નિયામક મંડળે છઠ્ઠા પગાર પંચનો અમલ ૦૧-૦૪-૨૦૦૬થી કરવાની ભલામણ કરી છે અને તે અનુસાર, ગુજરાત સરકારે, તા. ૨૯-૦૩-૨૦૧૦ના ઠરાવ નં. એચ.સી.ટી.-૧૦૨૦૦૬-૪૨૭-ખ અન્વયે છઠ્ઠું પગારપંચ મંજૂર કર્યું છે. એનો વિચાર કરીને તથા નિગમની નાણાકીય સ્થિતિ જોતાં, તા. ૦૧-૦૧-૨૦૦૬થી તા. ૩૧-૦૩-૨૦૦૬ સુધીની મુદત માટે બાકી રકમ માટે જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી.

નિગમના કેટલાક ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓએ તા.૧-૧-૨૦૦૬થી તા. ૩૧-૩-૨૦૦૯ સુધીની મુદત માટે છઠ્ઠા પગાર પંચની બાકીની રકમની ચુકવણી માટે નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં અરજી કરી છે.

તેના તા. ૨૫-૨-૨૦૧૬ના હુકમ અન્વયે ગુજરાત હાઈકોર્ટે ૩ મહિનાની મુદતમાં આ અંગે નવેસરથી નિર્ણય લેવા માટે હુકમ કર્યો છે.

નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટના મૌખિક હુકમથી તેમના પત્ર નં. એચએનડી-૧૦૨૦૧૬-એચ.સી. તા. ૬-૪-૨૦૧૬ અન્વયે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગે નિગમને યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા માટે જણાવ્યું છે.

ઉપરની બાબતે તા. ૧-૧-૨૦૦૬થી તા.૩૧-૩-૨૦૦૯ સુધીની મુદત માટે છઠ્ઠા પગાર પંચની બાકીની રકમ માટેના કર્મચારીઓના દાવા અંગેની રકમ નક્કી કરી શકાય તેવી નથી.

૩૨. જે તે વખતના ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ વિકાસ નિગમ લિ.ની સ્થાવર અને જંગમ મિલકતો, વિલીન નિગમના નામે તબદીલ કરવાની કાર્યરીતિની પ્રક્રિયા ચાલુ છે.
૩૩. નિગમે અગાઉ કરી દીધેલ રૂ. ૪,૨૬,૬૫,૨૭૩/-ના (ગયા વર્ષ રૂ.૫,૪૫,૫૨,૨૦૦/-) પગાર ખર્ચની ક્ષણવણી કરી છે અને સરકારોની વિવિધ યોજનાઓના હિસાબના સદર હેઠળ હિસાબના ચોપડામાં હિસાબે લીધી છે.
૩૪. પ્રકીર્ણ દેણદાર, કેટલીક બેંક સિલકો, લોનો અને પેશગીઓ, અનુદાનો/ સહાયકીઓ, તારણવાળી અને તારણ વિનાની લોનોને, હિસાબના ચોપડામાં જણાય છે તે પ્રમાણે લેવામાં આવી છે અને હિસાબો સમર્થનને અને પરિણાસ્વરૂપ હિસાબ-મેળ, કંઈ હોય, તો એને અધીન છે.
૩૫. નિગમે સરકારી અનુદાન માટેનો હિસાબ એ.એસ.-૧૨માં જણાવ્યા પ્રમાણે ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ સરવૈયામાં નામની કિંમતના અનુદાન/સહાયકીમાંથી ખરીદેલ સ્થાયી અસ્કયામતો નિગમે દર્શાવી નથી. આ અંગે નાણાકીય પત્રકમાં તેની ચોક્કસ અસર નક્કી કરી શકાઈ નથી.
૩૬. (સૂક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ- સાહસ વિકાસ અધિનિયમ, ૨૦૦૬ હેઠળ પુરવઠાકારે નિર્દિષ્ટ સત્તાધિકારીને રજૂ કરવાં જરૂરી) તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ મુજબ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગસાહસ તરીકે દરજ્જો માગતા કોઈ ઉદ્દેશ-પત્ર નિગમે એકત્ર કર્યો નથી. પરિણામે, આને ચુકવેલી/ચૂકવવાપાત્ર રકમ નક્કી કરી શકાઈ નથી.
૩૭. કંપની અધિનિયમ, ૨૦૧૩ની કલમ ૧૮૯ હેઠળ રજિસ્ટરમાં નોંધવા જરૂરી અને હિસાબી ધોરણ-૧૮ “સંબંધિત પક્ષકારનું નિવેદન” અનુસાર પ્રકટ કરવા જરૂરી વ્યવહાર નિગમે કર્યા નથી.

૩૮. (ક) વહીવટી નિયામકોને ચુકવણી

વિગત	૨૦૧૭-૧૮	૨૦૧૬-૧૭
પગાર	૧૭,૦૩,૪૮૭	૨૧,૬૫,૧૨૧
પેન્શન ફાળો	-	-
અનુલાભ	-	-
રજા પગાર ફાળો	-	-
હવાલા ભથ્થું	૨૦,૮૫૨	-
બદલી ભથ્થું	-	-
તબીબી ખર્ચ ભરપાઈ	૮૪,૨૫૫	-

(ખ) ઓડિટરોને ચુકવણી

વિગત	૨૦૧૭-૧૮	૨૦૧૬-૧૭
ઓડિટર તરીકે	૪,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦
અન્ય હેસિયતમાં	-	-
પોકેટ ખર્ચ પૈકી (આગળના ઓડિટરો)	-	-

(ગ) વિદેશી ચલણમાં કમાણી/ ખર્ચ

વિગત	૨૦૧૭-૧૮	૨૦૧૬-૧૭
આયાતોનું સી.આઈ.એફ. મૂલ્ય	શૂન્ય	શૂન્ય
નિકાસનું એફ.ઓ.બી. મૂલ્ય	શૂન્ય	શૂન્ય
વિદેશી ચલણમાં મૂલ્ય	શૂન્ય	શૂન્ય
વિદેશી ચલણમાં કમાણી (વેચાણ)	શૂન્ય	શૂન્ય

નિગમના વિવિધ ભંડારોના કાઉન્ટરો પર વિદેશી હૂંડિયામણમાં કમાણીને માલની નિકાસ ગણવામાં આવી નથી.

(ઘ) કાયા માલસામાન, છૂટા ભાગ અને અંગભૂત ભાગોની માત્ર દેશી વપરાશ છે.

૩૯. કામકાજના સ્વરૂપ અને સંકુલતા જોતાં હાથશાળ અને હસ્તકલાની બાબતો/ ઉત્પાદન વચ્ચેનું વિભાજન અને વર્ગીકરણ શક્ય નથી. તેથી હિસાબી પત્રક એએસ-૧૭ સેગમેન્ટ રિપોર્ટીંગ સામેલ નથી.

૪૦. હિસાબી ધોરણ-૧૫ : કર્મચારીઓના લાભ મુજબનું નિવેદન જોડાણ - 'ક'

૪૧. નિયામક મંડળના મતે અન્યથા જણાવવામાં આવેલ હોય તે સિવાય, વર્તમાન અસ્કયામતો, લોનો અને પેશગીઓ રૂપિયામાં પરિવર્તિત કરવામાં આવે તો આશરે જણાવેલ મૂલ્યના છે અને તમામ જાણીતી જવાબદારીઓની જોગવાઈ પૂરતી છે અને ઉચિત રીતે આવશ્યક રકમથી વધુ નથી.
૪૨. નિગમે, આવકવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ ખોટ અને સમાવેશ કર્યા વિનાના ધસારાને સારી એવી રીતે આગળ ખેંચેલ છે. ભાવિ નફાની ચર્ચા અનિશ્ચિતતા જોતાં, વિલંબિત કર અસ્કયામતોને હિસાબના ચોપડાઓમાં માન્ય કરવામાં આવી નથી.

૪૩. એ.એસ.-૨૮ – બિન ઉત્પાદક અસ્કયામત :

સ્થાયી અસ્કયામતો અને અમૂર્ત અસ્કયામતોની રકમ વસૂલ કરી શકાય તેવી નથી. તેવું દર્શાવતો કોઈ બનાવ કે સંજોગોનો ફેરફાર બન્યો નથી. તેમની રકમ વસૂલ કરી શકાય તેવી નથી તેવું દર્શાવતા બનાવ કે સંજોગોનો ફેરફાર હોય ત્યાં બિન-ઉત્પાદકતા માટે સ્થાયી અસ્કયામત અને અમૂર્ત અસ્કયામતની સમીક્ષા કરવામાં આવી છે. અસ્કયામતની વસૂલ કરવા પાત્ર રકમ તેની રકમ કરતાં ઓછી હોય તો આવી અસ્કયામતની રકમ તેની વસૂલ કરવાપાત્ર રકમ જેટલી ઘટાડવામાં આવે છે.

૪૪. કંપનીની વિકેન્દ્રિત કામગીરી અને એની વર્તમાન હિસાબી અને માહિતી પદ્ધતિ જોતાં, કંપની (હિસાબી ધોરણ) નિયમો ૨૦૦૬ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે નીચેના હિસાબી ધોરણ સંબંધમાં, કંપની, વિવિધ વિગતો, માહિતી, પત્રક પૂરી પાડવાની સ્થિતિમાં નથી. જરૂરિયાતોનું પાલન કરવા વિગતો હોવા માટે ત્યાર પછી જરૂરી પ્રણાલી સ્થાપિત કરવામાં આવશે.

૪૫. શેરહીઠ કમાણી

ક્રમ નં.	વિગત	૨૦૧૭-૧૮	૨૦૧૬-૧૭
ક.	વર્ષની શરૂમાં અને અંતે દરેક રૂ. ૧૦૦ના એવા ઇક્વિટી શેરની ભારિત સરેરાશ સંખ્યા	૧૨,૦૫,૫૩૫	૧૨,૦૫,૫૩૫
	વર્ષ દરમિયાન બાકી ઇક્વિટી શેરની ભારિત સરેરાશ સંખ્યા	૧૨,૦૫,૫૩૫	૧૨,૦૫,૫૩૫
ખ.	કર પછી ચોખ્ખો નફો/નુકસાન (રૂ.)	૩,૦૦,૩૮,૮૩૭	૭૬,૧૪,૨૫૩
ગ.	શેરહીઠ મૂળ અને ઓછી થયેલી કમાણી (રૂ.)	૨૪.૯૨	૦૬.૩૨

૪૬. ૨૦૧૭-૧૮ના નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ.નું કુલ વેચાણ રૂ. ૯,૨૫,૦૩,૩૩૯ (ગયા વર્ષે રૂ. ૧૫,૨૮,૩૪,૩૨૯)નું છે. જેનાં કુલ ૩૫ કેન્દ્રો છે. જેમાં વેચાણના ૭૫ ટકા ૧૪ કેન્દ્રનું છે. (હિડ ઓફિસ, અમદાવાદ, આશ્રમરોડ, એરપોર્ટ, બેંગાલુરુ, ચેન્નાઈ, કોલકત્તા, કોલકત્તા-૨, કુડાસણ, દિલ્હી, ગાંધીનગર એમ્પોરિયમ, હૈદરાબાદ, લખનૌ, મુંબઈ, પાટણ ટીસીપીસી અને એમ્પોરિયમ, ભુજ ટીસીપીસી અને એમ્પોરિયમ) જે માટેનો હિસાબ સ્ટેન્ડ એલોન ધોરણે ટેલી સોફ્ટવેર ચલાવે છે. હિસાબી કામ દરરોજના ધોરણે કરાય છે. આમ છતાં બાકી રહેતાં ૧૪ કેન્દ્ર માટે હિસાબી કામ, મુખ્ય કચેરી સાથે ભેળવી દીધું છે. જ્યાં હિસાબીકામ સામયિક ધોરણે એટલેકે અર્ધ વાર્ષિક કે વાર્ષિક ધોરણે કરાય છે. તેટલા પ્રમાણમાં હિસાબી કામ, સામાન્ય હિસાબી પદ્ધતિ મુજબ કરવામાં આવતું નથી.

૪૭. અગાઉના વર્ષના આંકડા ચાલુ વર્ષના આંકડા સાથે ભેળવી શકાય તે માટે જરૂરી છે ત્યાં ફરી જૂથામાં મૂકવામાં આવ્યા છે અને / અથવા ફરી ગોઠવ્યા છે.

નોંધ : '૧' થી '૪૭' પર સહી

એચ.કે.શાહ એન્ડ કું.
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
ફર્મ નોંધણી નં. ૧૦૯૫૮૩ ડબલ્યુ

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ
નિગમ લિ. માટે અને એના વતી

સહી/-
(એસ.આર.દલવાડી)
અધ્યક્ષ
ડીઆઈએન નં. ૦૮૦૯૦૬૯૭
સહી/-
(ટી. બી. વોરા)
ઈન્ચાર્જ કંપની સેક્રેટરી અને
ઈન્ચાર્જ મુખ્ય નાણા
અધિકારી

સહી/-
(મહેશ સીંધ)
વહીવટી નિયામક
ડીઆઈએન નં. ૦૫૧૪૭૦૦૧

સહી/-
(એચ.કે. શાહ)
ભાગીદાર
સભ્ય પદ નં. ૦૪૨૭૫૮

સ્થળ : અમદાવાદ
તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૧૯

સ્થળ : ગાંધીનગર
તારીખ : ૨૦-૦૮-૨૦૧૯

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળા અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ
વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે સહાયકીની વિગતો દર્શાવતી નોંધ ૦૭ નું જોડાણ-૧

ક્રમ નં.	વિગત	૧-૪-૨૦૧૭ના રોજ મુજબ સહાયકીની ઊઘડતી સિલક	વર્ષ દરમિયાન મળેલી સહાયકી	સહાયકીની કુલ રકમ	સહાયકી સામે વર્ષ દરમિયાન ઉપયોગ કરેલી રકમ	મૂડી ખર્ચ માટે વાપરેલી રકમ	નિગમે ખર્ચેલી રકમ	સરકારને પરત કરેલી રકમ	ખાતાકીય હિસાબમેળને લીધે ઓછી	૩૧-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ સહાયકીની સિલક
૧.	૨.	૩.	૪.	૫.	૬.	૭.	૮.	૯.	૧૦.	૧૧.
૧.	અનાવૃષ્ટિ રાહત યોજના (જૂની)	૭૦,૮૬,૮૧૩	-	૭૦,૮૬,૮૧૩	-	-	-	-	-	૭૦,૮૬,૮૧૩
૨.	આદિજાતિ યોજનાઓ (જૂની)	૧૦,૮૦,૧૨૮	-	૧૦,૮૦,૧૨૮	-	-	-	-	-	૧૦,૮૦,૧૨૮
૩.	શેતરંજી વણાટ કેન્દ્ર	૧,૧૭,૬૩૦	-	૧,૧૭,૬૩૦	-	-	-	-	-	૧,૧૭,૬૩૦
૪.	ખાસ રોજગાર નિર્માણ કાર્યક્રમ, ભૂજ	૩,૬૪,૬૭૪	-	૩,૬૪,૬૭૪	-	-	-	-	-	૩,૬૪,૬૭૪
૫.	નવી કેમ્પ કુકાન ખોલવી	૨૨,૦૬,૮૮૩	-	૨૨,૦૬,૮૮૩	-	-	-	-	-	૨૨,૦૬,૮૮૩
૬.	આદિજાતિ હસ્તકલા કારીગર શાળા, આદિજાતિ વિસ્તાર	૧,૦૪,૬૦,૬૬૪	-	૧,૦૪,૬૦,૬૬૪	-	-	-	-	-	૧,૦૪,૬૦,૬૬૪
૭.	આદિજાતિ પેટા-	૩૦,૨૮,૪૭૦	-	૩૦,૨૮,૪૭૦	-	-	-	-	-	૩૦,૨૮,૪૭૦

	યોજના, આદિજાતિ મેળા																			
૮.	અગશિયા યોજના	૩૬,૪૯,૪૬૭	-	-	-	-	-	-	૩૬,૪૯,૪૬૭	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૩૬,૪૯,૪૬૭
૯.	વૈશ્વિક ટેક. યોજના	૫,૪૫,૫૯૬	-	-	-	-	-	-	૫,૪૫,૫૯૬	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૫,૪૫,૫૯૬
૧૦.	દ્રાક્ષરા યોજના	૨,૦૦,૮૪૫	-	-	-	-	-	-	૨,૦૦,૮૪૫	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૨,૦૦,૮૪૫
૧૧.	કોલ્ડરના મુદ્રણ માટે સહાયકી	૪,૪૮,૭૯૪	-	-	-	-	-	-	૪,૪૮,૭૯૪	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૪,૪૮,૭૯૪
૧૨.	નોરડ યોજના માટે સહાયકી	૨૦,૦૬,૦૦૦	-	-	-	-	-	-	૨૦,૦૬,૦૦૦	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૨૦,૦૬,૦૦૦
૧૩.	અનાવૃષ્ટિ રાહત યોજના (કચ્છ)	૫૪,૫૫,૭૯૩	-	-	-	-	-	-	૫૪,૫૫,૭૯૩	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૫૪,૫૫,૭૯૩
૧૪.	મહિલાઓ માટે રોજગાર કાર્યક્રમને સહાયક સ્ટેપ-૧	૨૦,૪૮,૫૯૭	-	-	-	-	-	-	૨૦,૪૮,૫૯૭	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૨૦,૪૮,૫૯૭
૧૫.	મહિલાઓ માટે રોજગાર કાર્યક્રમને સહાય સ્ટેપ-૨	૩૩,૮૦,૪૨૫	-	-	-	-	-	-	૩૩,૮૦,૪૨૫	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૩૩,૮૦,૪૨૫
૧૬.	કુલ-કિટ-ભૂકંપ માટે સહાયકી	૫,૦૫,૩૭૯	-	-	-	-	-	-	૫,૦૫,૩૭૯	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૫,૦૫,૩૭૯
૧૭.	કલ્સ્ટર યોજના માટે સહાયકી	૩,૨૮,૩૦,૧૨૦	૧૩,૯૮,૮૨૬	-	-	-	-	-	૩,૪૨,૨૮,૯૪૭	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	૩,૪૨,૨૮,૯૪૭

૧૮.	આઈ.એચ.ટી.પી. યોજના માટે સહાયકી	૬,૬૫,૬૫૮	-	૬,૬૫,૬૫૮	-	-	-	-	-	-	૬,૬૫,૬૫૮
૧૯.	કચ્છર નિધિ માટે સહાયકી	૨,૬૭,૩૨૮	-	૨,૬૭,૩૨૮	-	-	-	-	-	-	૨,૬૭,૩૨૮
૨૦.	હથશાળા પ્રોત્સાહન યોજના (જૂની)	૨,૪૫,૨૧,૦૩૪	-	૨,૪૫,૨૧,૦૩૪	-	-	-	-	-	-	૨,૪૫,૨૧,૦૩૪
૨૧.	IND-12 માટે સહાયકી	૩,૦૦,૨૭,૦૦૦	૧,૦૦,૭૬૦	૩,૦૧,૨૭,૭૬૦	-	-	-	-	-	-	૩,૦૧,૨૭,૭૬૦
૨૨.	IND-13 માટે સહાયકી	૬,૧૬,૫૫,૧૧૮	૭,૩૨,૦૦,૦૦૦	૧૬,૫૧,૫૫,૧૧૮	૨,૬૬,૦૬,૬૩૬	-	-	-	-	-	૧૩,૫૫,૪૮,૧૭૬
૨૩.	IND-18 માટે સહાયકી	૪૨,૫૧,૦૫,૧૮૬	૪૪,૬૫,૦૦,૦૦૦	૮૭,૪૬,૦૫,૧૮૬	૧૩,૮૬,૬૩,૦૫૨	૩૨,૮૧૨	-	-	-	-	૭૩,૫૮,૭૬,૩૨૨
૨૪.	IND-20 માટે સહાયકી	૩,૦૨,૫૦૬	-	૩,૦૨,૫૦૬	-	-	-	-	-	-	૩,૦૨,૫૦૬
૨૫.	IND-32 માટે સહાયકી	૧૨,૮૦,૮૧૨	-	૧૨,૮૦,૮૧૨	-	-	-	-	-	-	૧૨,૮૦,૮૧૨
૨૬.	IND-44 માટે સહાયકી	૨,૮૪,૬૨,૭૬૩	-	૨,૮૪,૬૨,૭૬૩	૨,૦૭,૪૪૬	૨,૨૮,૫૦૦	-	-	-	-	૨,૮૦,૫૬,૮૪૭
૨૭	કુટિર મંદિર તાલીમ માટે સહાયકી	૧,૭૬,૭૦૨	-	૧,૭૬,૭૦૨	-	-	-	-	-	-	૧,૭૬,૭૦૨

૨૮.	આધાર-માળખું ઊભું કરવા માટે સહાયકી	૧,૫૦,૦૦,૦૦૦	-	૧,૫૦,૦૦,૦૦૦	-	-	-	-	-	૧,૫૦,૦૦,૦૦૦
૨૯.	સામાન્ય યોજના અને પચારિક સેક્ટર માટે સહાયકી	પરજ	-	પરજ	-	-	-	-	-	પરજ
		૬૯,૩૬,૦૪,૮૪૪	૫૨,૪૧,૯૯,૬૧૬	૧,૨૧,૭૮,૦૪,૪૬૦	૧૬,૮૫,૦૭,૪૩૭	૨,૬૧,૩૧૨	-	-	-	૧,૦૪,૯૦,૩૫,૭૧૧
૩૦.	એક-૧ માલની નોંધણી માટે સહાયકી	(૩,૫૦,૦૦૦)	(૩,૫૦,૦૦૦)	-	-	-	-	-	-	-
	કુલ...	૬૯,૩૨,૫૪,૮૪૪	૫૨,૩૮,૪૯,૬૧૬	૧,૨૧,૭૮,૦૪,૪૬૦	૧૬,૮૫,૦૭,૪૩૭	૨,૬૧,૩૧૨	-	-	-	૧,૦૪,૯૦,૩૫,૭૧૧

જોડાણ - ૬

હિસાબી ધોરણ-૧૫ : કર્મચારીઓના લાભ મુજબનું નિવેદન

ગ્રેજ્યુઈટી માટેનો ડિકાર્ડન્ડ ક્ષણા યોજના

નિગમે ક્રેડેટ ડિકાર્ડન્ડબેનીફીટ પ્લાન એવા ભારતના જીવન વીમા નિગમની કર્મચારી જૂથ ગ્રેજ્યુઈટી રોકડ સંચાય યોજનામાં ક્ષણો આપ્યો છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ વીમા મૂલ્ય ભારતના જીવનવીમા નિગમે ગણી કાઢેલ છે. મેસર્સ કે. એ. પંડિત, પરામર્શક અનેવીમા વિભાગના વીમા અહેવાલ મુજબ ગણી કાઢેલ છે.

નીચેનો કોઠો ડિકાર્ડન્ડ બેનીફીટ યોજનાની નાણાકીય સ્થિતિ દર્શાવે છે.

વિગત	૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે	૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે
	ગ્રેજ્યુઈટી	ગ્રેજ્યુઈટી
કર્મચારીના ખર્ચના અંગભૂત ભાગો		
ચાલુ સેવા ખર્ચ	૧૩,૫૪,૩૪૦	૧૫,૬૮,૨૨૯
વ્યાજ ખર્ચ	૩૩,૫૪,૬૭૯	૩૭,૪૦,૫૯૭
યોજનાની અસ્કયામતો ઉપર અપેક્ષિત મળતર	(૧૪,૯૬,૮૦૧)	(૧૬,૩૪,૭૪૨)
ઘટાડેલ ખર્ચ (જમા)	-	-
પતાવટ ખર્ચ (જમા)	-	-
પાછળની સેવા ખર્ચ	૧૧,૩૮,૮૩૧	-
વીમાનું નુકસાન/(લાભ)	(૧૪,૬૫,૦૮૯)	૧૯,૦૮,૩૨૭
ચાલુ વર્ષના ખર્ચ તરીકે નક્કા નુકસાનના પત્રકમાં સ્વીકારેલ ચાલુ વર્ષે ખર્ચ #	૨૮,૮૫,૯૬૦	૫૫,૮૨,૪૧૧
પહેલાના સમયના ખર્ચ તરીકે નક્કા નુકસાનના પત્રકમાં સ્વીકારેલ ખર્ચ #		
વર્ષ માટે ખરેખર ક્ષણો અને લાભની ચુકવણી		

ખેરખર લાભની ચુકવણી	(૯૦,૪૨,૬૬૬)	(૫૩,૭૬,૫૬૬)
ખેરખર કાળો	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦	૪૯,૯૮,૦૧૫
વધારાનો કાળો	-	૧,૯૮૫
સરવૈયામાં સ્વીકારેલ યોજ્ખી અસ્કયામત/ (જવાબદારી)		
ડીકાર્ડન્ડ બેનીફીટની જવાબદારીની હાલની કિંમત	(૪,૪૮,૮૨,૬૯૩)	(૪,૯૫,૫૨,૧૨૨)
યોજનાની અસ્કયામતોની યોજ્ખી કિંમત	૨,૪૫,૫૩,૯૨૬	૨,૨૧,૦૯,૩૧૫
નાણાકીય સ્થિતિ (પૂરાંત/ ખાદ્ય)	(૨,૦૩,૨૮,૭૬૭)	(૨,૭૪,૪૨,૮૦૭)
સ્વીકારાયા વિનાની પાછળી સેવાનું ખર્ચ	-	-
વર્ષ દરમિયાન ડિકાર્ડન્ડ ઓબલીગેશનમાં ફેરફાર (ડી.બી.ઓ.)		
વર્ષની શરૂઆતમાં ડિકાર્ડન્ડ ઓબલીગેશનની હાલની કિંમત	૪,૯૫,૫૨,૧૨૨	૪,૭૭,૧૧,૬૯૬
હાલની સેવાનું ખર્ચ	૧૩,૫૪,૩૪૦	૧૫,૬૮,૨૨૯
વ્યાજ ખર્ચ	૩૩,૫૪,૬૭૯	૩૭,૪૦,૫૯૭
ઘટાડેલ ખર્ચ (જમા)	-	-
પતાવટ ખર્ચ (જમા)	-	-
યોજનાના સુધારા	-	-
પ્રાપ્તિ	-	-
વીમા ખર્ચ (લાભ/ નુકસાન)	(૧૪,૭૪,૬૧૩)	૧૯,૦૮,૧૬૬
પાછલી સેવાનું ખર્ચ	૧૧,૩૮,૮૩૧	-
ચૂકવેલ લાભો	(૯૦,૪૨,૬૬૬)	(૫૩,૭૬,૫૬૬)
વર્ષના અંતે ડીબીઓની હાલની કિંમત	૪,૪૮,૮૨,૬૯૩	૪,૯૫,૫૨,૧૨૨
વર્ષ દરમિયાન અસ્કયામતોની યોજ્ખી કિંમતમાં ફેરફાર		
વર્ષની શરૂઆતમાં યોજનાની અસ્કયામતો	૨,૨૧,૦૯,૩૧૫	૨,૦૮,૫૧,૩૦૦

પ્રાપ્તિનો હીસાબમેળ	-	-
યોજનાની અસ્કયામતો ઉપરનું અપેક્ષિત વળતર	૧૪,૯૬,૮૦૧	૧૬,૩૪,૭૪૨
ખરેખર કંપનીનો કાળો	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦	૫૦,૦૦,૦૦૦
વીમા લાભ/ નુકસાન	(૯,૫૨૪)	(૧૬૧)
ચુકવેલ લાભો	(૯૦,૪૨,૬૬૬)	(૫૩,૭૬,૫૬૬)
વર્ષના અંતે યોજનાની અસ્કયામતો	૨,૪૫,૫૩,૯૨૬	૨,૨૧,૦૯,૩૧૫
યોજનાની અસ્કયામતોની રચના નીચે પ્રમાણે છે.		
ઈન્સ્યોરન્સ મેનેજડ ફંડ	-	
અન ફંડેડ	-	
વીમાની ધારણા	-	
કપાતનો દર	૮	૭
યોજનાની અસ્કયામતો ઉપરનું અપેક્ષિત મળતર	-	-
પગાર વધારો	૮	૭
તરતના આવતા વર્ષમાં કાળાની અંદાજી રકમ	-	-

કંપનીએ ૩૧-૩-૧૮ના રોજ મુજબ પ્રાપ્ત થયેલી જવાબદારી માટે એલ.આઈ.સી. ઈન્ડિયા સાથે આયોજિત મૂડી રોકાણ કર્યું છે. તા. ૧-૪-૧૭ની શરૂઆતમાં યોજનાની અસ્કયામતો રૂ. ૨,૨૧,૦૯,૩૧૫/- છે અને તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના અંતે યોજનાની અસ્કયામતો રૂ. ૨,૪૫,૫૩,૯૨૬/- છે.

હિસાબી ધોરણ-૧૫ : કર્મચારીઓના લાભ મુજબનું નિવેદન

રજાનું રોકડમાં રૂપાંતર માટેનો ડિક્લેરેશન કાળા યોજના

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ વીમા મૂલ્ય ભારતના જીવનવીમા નિગમે ગણી કાઢેલ છે. મેસર્સ કે. એ.

પંડિત, પરામર્શક અનેવીમા વિભાગના વીમા અહેવાલ મુજબ ગણી કાઢેલ છે.

નીચેનો કોઠો ડિક્લેરેશન બેનીફીટ યોજનાની નાણાકીય સ્થિતિ દર્શાવે છે.

વિગત	૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે	૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે
	રજાનું રોકડમાં રૂપાંતર	રજાનું રોકડમાં રૂપાંતર
કર્મચારીના ખર્ચના અંગભૂત ભાગો		
ચાલુ સેવા ખર્ચ	૪,૦૫,૯૯૪	૪,૫૯,૨૬૯
વ્યાજ ખર્ચ	૧૮,૬૦,૫૭૮	૨૦,૮૯,૭૪૯
યોજનાની અસ્કયામતો ઉપર અપેક્ષિત મળતર	-	-
ઘટાડેલ ખર્ચ (જમા)	-	-
પતાવટ ખર્ચ (જમા)	-	-
પાછળની સેવા ખર્ચ	-	-
વીમાનું નુકસાન/(લાભ)	૧,૬૨,૨૬૦	૭,૪૧,૫૯૦
ચાલુ વર્ષના ખર્ચ તરીકે નક્કા નુકસાનના પત્રકમાં સ્વીકારેલ ચાલુ વર્ષે ખર્ચ #	૨૪,૨૮,૮૩૨	૩૨,૯૦,૬૦૮
પહેલાના સમયના ખર્ચ તરીકે નક્કા નુકસાનના પત્રકમાં સ્વીકારેલ ખર્ચ #		
વર્ષ માટે ખરેખર કાળો અને લાભની ચુકવણી		
ખરેખર લાભની ચુકવણી	૫૨,૨૫,૩૦૯	૨૪,૬૨,૮૮૦

ખરેખર કાળો		
સરવૈયામાં સ્વીકારેલ ચોખ્ખી અસ્કયામત/ (જવાબદારી)		
ડીકાર્ડન્ડ બેનીફીટની જવાબદારીની હાલની કિંમત	(૨,૪૬,૮૬,૨૦૮)	(૨,૭૪,૮૨,૬૮૫)
યોજનાની અસ્કયામતોની ચોખ્ખી કિંમત		-
નાણાકીય સ્થિતિ (પૂરાંત/ ખાઘ)	(૨,૪૬,૮૬,૨૦૮)	(૨,૭૪,૮૨,૬૮૫)
સ્વીકારાયા વિનાની પાછળી સેવાનું ખર્ચ		-
સરવૈયામાં સ્વીકારેલ ચોખ્ખી અસ્કયામત (જવાબદારી)		-
વર્ષ દરમિયાન ડિકાર્ડન્ડ ઓબ્લીગેશનમાં ફેરફાર (ડી.બી.ઓ.)		
વર્ષની શરૂઆતમાં ડિકાર્ડન્ડ ઓબ્લીગેશનની હાલની કિંમત	૨,૭૪,૮૨,૬૮૫	૨,૬૬,૫૪,૯૫૭
હાલની સેવાનું ખર્ચ	૪,૦૫,૯૯૪	૪,૫૯,૨૬૯
વ્યાજ ખર્ચ	૧૮,૬૦,૫૭૮	૨૦,૮૯,૭૪૯
ઘટાડેલ ખર્ચ (જમા)	-	-
પતાવટ ખર્ચ (જમા)	-	-
યોજનાના સુધારા	-	-
પ્રાપ્તિ	-	-
વીમા ખર્ચ (લાભ/ નુકસાન)	૧,૬૨,૨૬૦	૭,૪૧,૫૯૦
પાછલી સેવાનું ખર્ચ	-	-
ચૂકવેલ લાભો	(૫૨,૨૫,૩૦૯)	(૨૪,૬૨,૮૮૦)
વર્ષના અંતે ડીબીઓની હાલની કિંમત	૨,૪૬,૮૬,૨૦૮	૨,૭૪,૮૨,૬૮૫
વર્ષ દરમિયાન અસ્કયામતોની ચોખ્ખી કિંમતમાં ફેરફાર		
વર્ષની શરૂઆતમાં યોજનાની	-	-

અસ્કયામતો		
પ્રાપ્તિનો હિસાબમેળ	-	-
યોજનાની અસ્કયામતો ઉપરનું અપેક્ષિત વળતર	-	-
ખરેખર કંપનીનો કાળો	-	-
વીમા લાભ/ નુકસાન	-	-
ચુકવેલ લાભો	-	-
વર્ષના અંતે યોજનાની અસ્કયામતો	-	-
યોજનાની અસ્કયામતોની રચના નીચે પ્રમાણે છે.		
ઈન્સ્યોરન્સ મેનેજડ ફંડ	-	-
અન ફંડેડ	-	-
વીમાની ધારણા	-	-
કપાતનો દર	૮	૭
યોજનાની અસ્કયામતો ઉપરનું અપેક્ષિત મળતર		
પગાર વધારો	૮	૭
તરતના આવતા વર્ષમાં કાળાની અંદાજી રકમ		

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજ મુજબ મેસર્સ કે. એ. પંડિત, પરામર્શક અને વીમાના વીમા અહેવાલ મુજબ કર્મચારીઓના રજાના રોકડમાં રૂપાંતરના લાભની જવાબદારી રૂ. ૨,૪૬,૮૬,૨૦૮ કુલ રકમની પ્રાપ્તિના આધારે નોંધી છે.

● પ્રોસેસિંગ અને મુદ્રણ : સરકારી ફોટો લીથો પ્રેસ, અમદાવાદ ●

ગુજરાત રાજ્ય હાથશાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લી.

હેન્ડલુમ ટેકનોલોજી ઈન્સ્ટીટ્યુટ બિલ્ડીંગ, મહાત્મા મંદિરની નજીક.
સેક્ટર-૧૩. ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૬, ગુજરાત, ભારત.

CIN: U22219GJ1973SGC002360 | ફોન: +૯૧-૭૯-૨૩૨૪૭૦૩૩, +૯૧-૭૯-૨૩૨૪૧૭૧૨
E: contact@gurjari.co.in | W: gurjari.gujarat.gov.in

શો-રૂમ

અમદાવાદ | આણંદ | બરોડા | ભરૂચ | ભાવનગર | સુરત | ભુજ હાટ | ગાંધીનગર | રાજકોટ
સુરેન્દ્રનગર | ન્યુ દિલ્લી | બેંગ્લોર | ચેન્નઈ | કોલકત્તા | હૈદરાબાદ | લખનઉ | મુંબઈ

ઓનલાઈન ખરીદી માટે: www.garvigurjari.in | |

09 ✓

Industries and Mines Department

Introduction

Government's review of the functioning of Gujarat State Handloom and Handicraft Development Corporation Limited for the year 2017-18 under section 395 of the Companies Act 2013.

Preamble

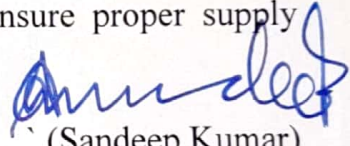
Government of Gujarat has established Gujarat State Handloom and Handicraft Development Corporation Limited with the prime objective of ensuring the identity and development of handloom and handicraft for the upliftment of artisans engaged in handloom and handicraft activities in rural area. The paid up share capital of the corporation was rupees 12,05,53,500/- on 31/03/2018.

Activities

1. During the year under report, the corporation facilitated procurement of goods from handloom and handicraft artisans and made arrangement for the sale of the goods. The goods is sold by the corporation through its outlets both within and outside the state. Total sale of Rs. 925.03 lakh has been made during the year under report which is Rs. 603.31 lakh less compared to the last year. Thus, the sale is 39.47 percent less compared to the last year.
2. The Corporation took up various activities under different schemes in 2017-18 to achieve the objectives of the corporation. The Corporation successfully implemented the various schemes and the artisans were imparted technical guidance for raw material, designing, colour etc. and were equipped to make products to cater to the demand of the market.
3. The Corporation imparted training and guidance to the artisans to prepare products as per the market demand and also organised various exhibitions and Tribal fairs in the big cities throughout India for direct sale and

goods produced by them so that the artisans may understand the market trend and the choice of customers and produce goods according to their demand which may ultimately result in providing them gainful employment.

4. The corporation procured yarn for weaving and provided it to the handloom artisans to generate employment. The corporation also imparted training to handloom artisans for design and development. The handloom artisans were provided improved tools and equipment and they are also covered under Insurance Scheme.
5. Majority of the handlooms are located sparsely in remote areas of the state, therefore depots/sub-depots have been set up to ensure proper supply system for raw material.

(Sandeep Kumar)

Secretary, Cottage Industry

Date:

३/३/२१

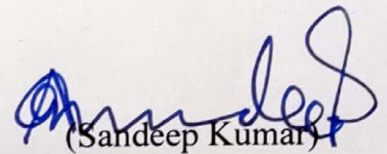
-22

Industries and Mines Department

**Explanation for the delay in placing the accounts of Gujarat State
Handloom and Handicraft Development Corporation Limited for the year
2017-18 on the table of Legislative Assembly.**

The statutory auditor had submitted the audit report on the annual accounts for the accounting year 2016-17 on 20/06/2019 which was sent to the A.G. Office on 26/06/2019. The A.G. Office sent its report on 23/07/2019 without any comments. The adjourned 44th Annual General Meeting was reconvened on 20/08/2019 and the report of the Accountant General was adopted in the meeting.

Statutory Auditor for the accounting year 2017-18 was appointed on 25/07/2017. In normal circumstances, proceedings for statutory audit of the following year is taken up only after completion of the accounting work of the preceding year, however the auditors under took routine audit proceedings and as a result the statutory auditors completed the audit work of the accounts for the year 2017-18 and submitted the report on 18/10/2019. Letter to the office of Accountant General seeking their comments was sent on 01/11/2019. In response, the A.G. Office gave its non-review certificate by the letter dated 17/12/2019. The same was adopted in the 45th adjourned meeting which was reconvened on 03/03/2020.

(Sandeep Kumar)

Secretary, Cottage Industry

Date: 3/3/21

**GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS
DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED**

**45TH ANNUAL REPORT
2017-2018**

REGISTERED OFFICE

H.T.I. BUILDING, NR. MAHATMA MANDIR

SECTOR-13, GANDHINAGAR-382016

45th ANNUAL REPORT

2017-18

CONTENTS

Sr. No.	Particulars	Page No.
1	Director's Report	01
2	Auditor's Report to the Shareholders	12
3	Comments of the Comptroller and Auditor General of India	25
4	Balance Sheet	26
5	Statement of Profit & Loss	27
6	Notes on Accounts	46

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

45th Annual Report 2017-18

BOARD OF DIRECTORS

Shri Shankarbhai R. Dalwadi	Chairman
Shri Mahesh Singh IFS	Managing Director
Shri Abhishek Kumar Sinha	Director
Smt. Mayaben Dabhi	Director
Shri Arindam Das	Director
Shri P.G.Patel	Director
Shri R.K.Patel	Director
Shri K.S. Tailor	Director

STATUTORY AUDITORS

H.K.Shah & Co.
Chartered Accountants, Ahmedabad

BANKERS

1. Axis Bank
2. Dena Bank
3. Corporation Bank
4. HDFC Bank
5. State Bank of India

I/c CHIEF FINANCIAL OFFICER & I/c COMPANY SECRETARY

T. B. Vora

REGISTERED OFFICE

1st Floor, Handloom Technology Institute Building,
Nr. Mahatma Mandir, Sector – 13,
Gandhinagar - 382016

DIRECTORS' REPORT

To
The Shareholders of
Gujarat State Handloom & Handicrafts
Development Corporation Limited
Gandhinagar - 382 016

Ladies/Gentlemen,

Your Directors are pleased to present the 45th Annual report together with Audited Statement of Accounts along with Statutory Auditor's Report of the corporation for the year ended 31st March 2018.

1. BACKGROUND

The Corporation was established in 1973 as a wholly owned Government Company with the prime objectives of revival, identification, promotion and development of handlooms and handicrafts sector of Gujarat.

Thousands of artisans/weavers, who are inhabited in rural, urban and even remote areas of Gujarat, are covered under its various schemes of training and design development. Our activities have helped in creating sustainable employment opportunities and income generation to the artisans & weavers working in the handloom and handicrafts sector. With a view that ample global marketing opportunities are available, the Corporation markets the product with brand name "GARVI GURJARI" through a chain of 25 emporia & one Online shop across the country.

2. SHARE CAPITAL

The paid up Share Capital of the Corporation as on 31/03/2018 was Rs.12,05,53,500/- divided into 12,05,535 shares of Rs. 100/- each. During the year, Corporation has not received any amount towards Share Capital.

3. OPERATIONAL ACTIVITIES

1. During the year 2017-18, the Corporation had undertaken sales activities through its various emporia and organized various exhibitions to market and sell its products.
2. The Corporation had also successfully implemented various developmental Schemes of Government of Gujarat and provided employment to the weavers and artisans.

3. The Corporation had developed various products based on market demand and provided the same to artisans along with the technical guidance and raw-materials so as to generate employment to the weavers and artisans.
4. The Corporation had organized various exhibitions and tribal melas all over India to provide marketing platform to artisans and these artisans interact directly with the customers for marketing of their products.

4. SALES

During the F.Y. 2017-18, the sales revenue booked is amounting to Rs.925.03 lacs as against 1528.34 lacs in the F.Y 2016-2017. During the year, the total sales of the Corporation has decreased by Rs.603.31 Lacs in comparison to the previous year due to less procurement of goods from artisans in comparison with previous year.

5. FINANCIAL PERFORMANCE

Particulars	(Amt. in Rs.)	
	2017-18	2016-17
Total Revenue	9,69,77,519	15,68,72,349
Profit/Loss before interest & depreciation	4,83,96,925	2,56,71,085
Less : Interest	1,80,74,348	1,76,70,239
Depreciation	2,83,740	3,86,593
Exceptional Item	0	0
Profit/Loss after interest and depreciation	3,00,38,837	76,14,253
Less/Add: Provision for Taxation	0	0
Net Profit / Loss for the Year(after taxation)	3,00,38,837	76,14,253
Add: Amount of loss brought forward	(-)59,38,30,959	(-)60,14,45,212
Total loss carried to Balance Sheet	(-)56,37,92,122	(-)59,38,30,959

Total accumulated loss of the Corporation at the end of the year is Rs. 56,37,92,122/-

6. DIVIDEND

In view of the accumulated losses, your Directors are not in a position to recommend any dividend.

7. DEPOSIT

The Corporation had not invited /accepted any deposit from the public during the year under report.

8. DIRECTORS

During the year under report, Government of Gujarat has appointed Shri Shankarbhai R. Dalwadi as Chairman, Shri Ashutosh Kumar Jha IFS, as Managing Director, Shri P.G.Patel, Smt. Mayaben M. Dabhi (Dy. Secretary, IMD) Shri H.F. Gandharv(FA), and Shri K.S.Tailor as directors of the Corporation in place of Shri S.J.Haider, Chairman, Shri D.B.AndeIFS, Managing Director, Shri V.K.Meha GAS, Excecutive Director-Indext-C, Shri Mahendra R.Soni (Dy.Director, IMD), Shri Anilkumar Yadv (IF), Shri I.A.Chauhan IFS, member Secretary , Gujarat Khadi Gramodhyog Board respectively as Directors in the Board of Directors of the Corporation.

The Board places on record its sincere appreciation of the valuable services rendered by them as Directors of the Corporation.

9. AUDIT COMMITTEE

The composition of the Audit committee of the Corporation as on 31-03-2018 is as follows.

1. Chairman	- Chairman
2. Managing Director	- Member
3. Director (representative of Finance Department)	- Member
4. Director(Managing Director-GRIMCO)	- Member
5. Director (Director – NIFT)	- Member

The Company Secretary acts as the Secretary to the above committee.

10. DIRECTORS RESPONSIBILITY STATEMENT

To the best of their knowledge and belief and according to the information and explanations obtained by them, your Directors in terms of Section134(3) (c) of the Companies Act, 2013 state that

- A) In the preparation of annual accounts, the applicable accounting standards had been followed except AS-2, 28: Valuation of inventory & impairment of assets. The Management is taking care to comply all the above accounting standards as early as possible in subsequent years to the extent possible. Statutory auditor has qualify accounting -17 segmental reporting, which as per management is not applicable as handloom and handicraft is part of same business segment.
- B) Appropriate accounting policies were selected and applied consistently and reasonable and prudent judgments and estimates were made so as to give a true and fair view of the state of affairs of the Company at the end of the financial year under review and of the profit or loss of the Company for that period.
- C) Proper and sufficient care was taken for the maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of the Companies Act, 2013 for safeguarding the assets of the Company and for preventing and detecting fraud and other irregularities.
- D) The annual accounts are prepared on a going concern basis.
- E) Proper internal financial controls and proper systems to ensure compliance with the provisions of all applicable laws were in place and that such systems were adequate and operating effectively.

The required disclosures and the significant accounting policies followed are appearing in Note no.01, in the annual accounts.

11. BOARD EVALUATION

Your Corporation being a Government Company, appointment of Directors on the Board of the Company are made by the State Government. As per the Ministry of Corporate Affairs, Govt. of India notification dated 05.06.2015, Govt. companies are exempted from the provisions of section 134(3) (p) of the Companies Act, 2013. Hence, your Corporation being a Government Company, provisions of section 134(3) (p) relating to Board evaluation is not applicable.

12. DECLARATION OF INDEPENDENT DIRECTORS:

As per notification dated 05/06/2015, issued by the Ministry of Corporate Affairs, exemptions has been given to Government Companies, wherein as per Section 149(6)(a), the Ministry or Department of the Central Government/State Government which is administratively in charge of the Company shall appoint a person of integrity and possesses relevant expertise and experience as Independent Directors.

The Company has collected and submitted the resumes to the Department and it is in process of the said appointment.

13. STATUTORY AUDITORS

Your Corporation being a Government Company, the Statutory Auditors are appointed by the Comptroller and Auditor General of India. Accordingly M/s H. K. Shah & Co., Chartered Accountants, Ahmedabad were appointed as Statutory Auditor of the Corporation vide letter no. CA.V/COY/Gujarat, GHCRFT(1)/316 dated 25/07/2017 for the year 2017-18.

Clarification by the Management to the qualified remarks of the Statutory Auditors:

- Fixed assets and intangibles have been reviewed for impairment wherever events or changes in circumstances have indicated that their carrying amounts may not be recoverable. But there are no events or changes in circumstances have occurred that indicate that the carrying amounts of fixed assets and intangibles may not be recoverable.
- Necessary steps will be taken to collect the information, if required to be done under the MSME Act.
- The Corporation has initiated the process of getting confirmation from sundry debtors & creditors, loans and advances which is under process.
- The practice of valuation of finished goods inventory/ stock at sales price less standard mark-up i.e. 26% is followed by the Corporation since long. However, the Corporation shall take steps to comply with the provisions in the subsequent years to the extent possible.
- Looking to the nature and complexity of business, bifurcation & classification between the handloom & handicrafts items / products is not feasible. Hence, disclosure under AS-17 segment reporting is not given.

14. PARTICULARS OF EMPLOYEES

Your Company is not a Listed Company and hence disclosure requirements as per provisions of Section 197(12) and Companies (Appointment and Remuneration of Managerial Personnel) Rules, 2014, statement of particulars of employees is not applicable.

15. ANNUAL RETURN

The extracts of Annual Return pursuant to the provisions of Section 92 read with Rule 12 of the Companies (Management and Administration) Rules, 2014 is furnished in Annexure 1 and is attached to this report.

16. NUMBER OF BOARD MEETINGS CONDUCTED DURING THE YEAR UNDER REVIEW:

During the year, 3 meetings were convened and held on 09/08/2017, 29/12/2017, and 17/02/2018. Notice and agenda of meeting is prepared and circulated in advance to the Directors.

17. SUBSIDIARIES, JOINT VENTURES AND ASSOCIATE COMPANIES:

The Company does not have any Subsidiary, Joint Venture and Associate Company.

18. PARTICULARS OF LOANS, GUARANTEES OR INVESTMENTS MADE UNDER SECTION 186 OF THE COMPANIES ACT, 2013

There were no loans, guarantees or investments made by the Company under Section 186 of the Companies Act, 2013 during the year under review and hence the said provision is not applicable.

19. PARTICULARS OF CONTRACTS OR ARRANGEMENTS MADE WITH RELATED PARTIES:

There were no contracts or arrangements made with related parties as defined under Section 188 of the Companies Act, 2013 during the year under review.

20. CONSERVATION OF ENERGY, TECHNOLOGY ABSORPTION AND FOREIGN EXCHANGE EARNINGS AND OUTGO

The provisions of Section 134(m) of the Companies Act, 2013 are not applicable to the Company as it is not engaged in a sector where of consumption of energy is required. There was no foreign exchange inflow or outflow during the year under review.

21. MATERIAL CHANGES AND COMMITMENT IF ANY AFFECTING THE FINANCIAL POSITION OF THE COMPANY OCCURRED BETWEEN THE END OF THE FINANCIAL YEAR TO WHICH THIS FINANCIAL STATEMENTS RELATE AND THE DATE OF THE REPORT.

No material changes and commitments affecting the financial position of the Company occurred between the end of the financial year to which this financial statements relate and the date of the report.

22. STATEMENT CONCERNING DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF RISK MANAGEMENT POLICY OF THE COMPANY:

The Company does not have any Risk Management Policy as the elements of risk which may threaten the existence of the Company are very minimal.

23. DETAILS OF THE POLICY DEVELOPED AND IMPLEMENTED BY THE COMPANY ON ITS CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY INITIATIVES:

The Company has not developed and implemented any Corporate Social Responsibility policy and initiatives as the provisions of Section 135 are not applicable.

24. INTERNAL CONTROL PROCEDURES

The Company's internal control systems are commensurate with the nature of its business and the size and complexity of its operations.

25. ACKNOWLEDGEMENTS

Your Directors are grateful to the Government of Gujarat, Government of India and various Institutions like Office of the Development Commissioner of Handicrafts & Handlooms for their active support and co-operation in the various commercial and development activities of the Corporation.

Yours Directors wish to place on record their sincere appreciation of the Cooperation extended by the Registrar of the Companies, Comptroller and Auditor General of India and Statutory Auditors and also the significant contribution made by all the employees of the Corporation.

Place: Gandhinagar
Date : 20-08-2019

For & On behalf of the Board of Directors

Sd/
(S.R.Dalwadi)
Chairman
DIN No.08090697

Sd/
(Mahesh Singh)
Managing Director
DIN No.05147001

FORM NO. MGT 9

EXTRACT OF ANNUAL RETURN

As on financial year ended on 31/03/2018

Pursuant to Section 92 (3) of the Companies Act, 2013 and rule 12(1) of the Company
(Management & Administration) Rules, 2014.

I. REGISTRATION & OTHER DETAILS:

1	CIN	U22219GJ1973SGC002360
2	Registration Date	10/08/1973
3	Name of the Company	Gujarat State Handloom And Handicrafts Development Corporation Limited
4	Category/Sub-category of the Company	Company limited by shares- State Govt Company
5	Address of the Registered office	1 st Floor, Handloom Technology Institute, Railway Station Road, Sector- 13, Gandhinagar, Gujarat-382016
	contact details	079-23241712, 23247033
	Website	https://gurjari.gujarat.gov.in/
	Email	csgshhdc@gmail.com, contact@gurjari.co.in
6	Whether listed company	NO
7	Name, Address & contact details of the Registrar & Transfer Agent, if any.	NA

II. PRINCIPAL BUSINESS ACTIVITIES OF THE COMPANY

(All the business activities contributing 10 % or more of the total turnover of the company shall be stated)

S. No.	Name and Description of main products / services	NIC Code of the Product/Service	% to total turnover of the company
1	Sale of Handloom and Handicrafts Products	4641 4771	100

III. PARTICULARS OF HOLDING, SUBSIDIARY AND ASSOCIATE COMPANIES - NIL

(No. of Companies for which information is being filled)

S. No.	Name and Address of the company	CIN/GLN	Holding/ Subsidiary/ Associate	% of Shares Held	Applicable Section
	N.A.				

IV. SHARE HOLDING PATTERN

(Equity Share Capital Breakup as percentage of Total Equity)

(i) Category-wise Share Holding

Category of Shareholders	No. of Shares held at the beginning of the year [As on 01-April -2017]				No. of Shares held at the End of the year [As on 31-March-2018]				% Change during the year
	Demat	Physical	Total	% of Total Shares	Demat	Physical	Total	% of Total Shares	
A. Promoter s									
(1) Indian									
a) Individual/HUF	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Central Govt	-	1,80,670	1,80,670	14.98	-	1,80,670	1,80,670	14.98	-
c) State Govt(s)	-	10,22,865	10,22,865	84.85	-	10,22,865	10,22,865	84.85	-
d) Bodies Corp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) Banks / FI	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Category of Shareholders	No. of Shares held at the beginning of the year [As on 01-April -2017]				No. of Shares held at the End of the year [As on 31-March-2018]				% Change during the year
	Demat	Physical	Total	% of Total Shares	Demat	Physical	Total	% of Total Shares	
f) Any other	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sub-total (A) (1):-	-	12,03,535	12,03,535	99.83	--	12,03,535	12,03,535	99.83	-
(2) Foreign									
a) NRIs - Individuals	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Other -Individuals	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Bodies Corp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) Banks / FI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) Any/ Other....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sub-total (A) (2):-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total Shareholding of Promoter (A) =(A)(1)+(A)(2)	-	12,03,535	12,03,535	99.83	--	12,03,535	12,03,535	99.83	-
B. Public Shareholding									
1. Institutions									
a) Mutual Funds	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Banks / FI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Central Govt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) State Govt(s)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) Venture Capital Funds	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) Insurance Companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g) FIs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
h) Foreign Venture Capital Funds	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Others (specify) Govt Company	-	2,000	2,000	0.17	-	2,000	2,000	0.17	-
Sub-total (B)(1):-	-	2,000	2,000	0.17	-	2,000	2,000	0.17	-
2. Non-Institutions									
a) Bodies Corp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
i) Indian	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ii) Overseas	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Individuals	-	-	-	-	-	-	-	-	-
i) Individual shareholders holding nominal share capital upto Rs. 1 lakh	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ii) Individual shareholders holding nominal share capital in excess of Rs 1 lakh	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Others (specify)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sub-total (B)(2):-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total Public Shareholding B = (B)(1)+(B)(2)	-	2,000	2,000	0.17	-	2,000	2,000	0.17	-
C. Shares held by Custodian for GDRs & ADRs									
Grand Total (A+B+C)	-	12,05,535	12,05,535	100	--	12,05,535	12,05,535	100	-

(ii) Shareholding of Promoter-

S. No.	Share holder's Name	Shareholding at the beginning of the year 01/04/2017			Shareholding at the end of the year 31/03/2018			% change in share holding during the year
		No. of Shares	% of total Shares of the company	% of Shares Pledged/ encumbered to total shares	No. of Shares	% of total Shares of the company	% of Shares Pledged/ encumbered to total shares	
1	Hon'ble Governor of Gujarat, Gujarat State	10,22,860	84.84	-	10,22,860	84.84	-	-
2	Government of India, Ministry of Textile, C/o. Development Commissioner of Handloom, New Delhi	85,670	7.10	-	85,670	7.10	-	-
3	Government of India, Ministry of Textile, C/o. Development Commissioner of Handicrafts, New Delhi	95,000	7.88	-	95,000	7.88	-	-
4	Hon'ble Governor of Gujarat jointly with Nominee Shri K. S. Prajapati	01	0.00008	-	01	0.00008	-	-
5	Hon'ble Governor of Gujarat jointly with Nominee Smt A. B. Muni	02	0.00016	-	02	0.00016	-	-
6	Hon'ble Governor of Gujarat jointly with Nominee Shri D. K. Rathod	01	0.00008	-	01	0.00008	-	-
7	Hon'ble Governor of Gujarat jointly with Nominee Shri M. S. Saiyed	01	0.00008	-	01	0.00008	-	-
	Total	12,03,535	99.83	--	12,03,535	99.83	-	-

(iii) Change in Promoters' Shareholding (please specify, if there is change)

S No.	Name	Date	Share Holding		Increase/Decrease in Share holding	Reason	Cumulative Shareholding During the year 2017-2018	
			Beginning/Closing	No of Shares			% of total Shares	No of Shares
1	NIL	01/04/17	0	0.00	-	-	0	0.00
		31/03/18	0	0.00	-	-	0	0.00

(iv) Shareholding Pattern of top ten Shareholders:

(Other than Directors, Promoters and Holders of GDRs and ADRs):

S No.	Name	Date	Share Holding		Increase/Decrease in Share holding	Reason	Cumulative Shareholding During the year 2017-2018	
			Beginning/Closing	No of Shares			% of total Shares	No of Shares
1	Gujarat State Textile Corporation (Under Liquidation) (Govt. company of Gujarat State)	01/04/17	2000	0.17	-	-	2000	0.17
		31/03/18	2000	0.17	-	-	2000	0.17

(v) Shareholding of Directors and Key Managerial Personnel:

S No.	Name	Date	Share Holding		Increase/Decrease in Share holding	Reason	Cumulative Shareholding During the year 2017-2018	
			Beginning/Closing	No of Shares			% of total Shares	No of Shares
1	NIL	01/04/17	0	0.00	-	-	0	0.00
		31/03/18	0	0.00	-	-	0	0.00

V. INDEBTEDNESS -

Indebtedness of the Company including interest outstanding/accrued but not due for payment.

(Amount in Rs.)

Particulars	Secured Loans excluding deposits	Unsecured Loans	Deposits	Total Indebtedness
Indebtedness at the beginning of the financial year				
i) Principal Amount	-	15,02,95,498	-	15,02,95,498
ii) Interest due but not paid	-	29,50,23,403	-	29,50,23,403
iii) Interest accrued but not due	-	7,67,123	-	7,67,123
Total (i+ii+iii)	-	44,60,86,024	-	44,60,86,024
Change in Indebtedness during the financial year				
* Addition	-	1,80,74,348	-	1,80,74,348
* Reduction	-	-15,39,137	-	-15,39,137
Net Change	-	1,65,35,211	-	1,65,35,211
Indebtedness at the end of the financial year				
i) Principal Amount	-	14,87,56,361	-	14,87,56,361
ii) Interest due but not paid	-	31,30,97,751	-	31,30,97,751
iii) Interest accrued but not due	-	7,67,123	-	7,67,123
Total (i+ii+iii)	-	46,26,21,235	-	46,26,21,235

VI. REMUNERATION OF DIRECTORS AND KEY MANAGERIAL PERSONNEL-

A. Remuneration to Managing Director, Whole-time Directors and/or Manager:

(Amount in Rs.)

S No.	Particulars of Remuneration	Total Amount in Rs.	Total Amount in Rs.
	Gross salary		
1	(a) Salary as per provisions contained in section 17(1) of the Income-tax Act, 1961	17,03,487	17,03,487
	(b) Value of perquisites u/s 17(2) Income-tax Act, 1961	-	-
	(c) Profits in lieu of salary under section 17(3) Income- tax Act, 1961	-	-
2	Stock Option	-	-
3	Sweat Equity	-	-
4	Commission - as % of profit - others, specify...	-	-
5	Others, please specify:		
	Total (A)	17,03,487	17,03,487
	Ceiling as per the Act		

B. Remuneration to other directors

S No.	Particulars of Remuneration	Name of Directors				Total Amount in Rs.
1	Independent Directors	-	-	-	-	-
	Fee for attending board committee meetings	-	-	-	-	-
	Commission	-	-	-	-	-
	Others, please specify	-	-	-	-	-
	Total (1)	-	-	-	-	-
2	Other Non-Executive Directors	-	-	-	-	-
	Fee for attending board committee meetings	-	-	-	-	-
	Commission	-	-	-	-	-
	Others, please specify	-	-	-	-	-
	Total (2)	-	-	-	-	-
	Total (B)=(1+2)	-	-	-	-	-
	Total Managerial Remuneration	-	-	-	-	-
	Overall Ceiling as per the Act	-	-	-	-	-

C. REMUNERATION TO KEY MANAGERIAL PERSONNEL OTHER THAN MD/MANAGER/WTD

(Amount in Rs.)

SN	Particulars of Remuneration	Key Managerial Personnel			
		CEO	CFO	CS	Total
1	Gross salary				
	(a) Salary as per provisions contained in section 17(1) of the Income-tax Act, 1961	-	-	6,88,860	6,88,860
	(b) Value of perquisites u/s 17(2) Income-tax Act, 1961	-	-	-	-
	(c) Profits in lieu of salary under section 17(3) Income-tax Act, 1961	-	-	-	-
2	Stock Option	-	-	-	-
3	Sweat Equity	-	-	-	-
4	Commission	-	-	-	-
	- as % of profit	-	-	-	-
	others, specify...	-	-	-	-
5	Others, please specify	-	-	-	-
	Total	-	-	6,88,860	6,88,860

VII. PENALTIES / PUNISHMENT/ COMPOUNDING OF OFFENCES: NIL

Type	Section of the Companies Act	Brief Description	Details of Penalty / Punishment/ Compounding fees imposed	Authority [RD/NCLT/ COURT]	Appeal made, if any (give Details)
A. COMPANY					
Penalty	-	-	-	-	-
Punishment	-	-	-	-	-
Compounding	-	-	-	-	-
B. DIRECTORS					
Penalty	-	-	-	-	-
Punishment	-	-	-	-	-
Compounding	-	-	-	-	-
C. OTHER OFFICERS IN DEFAULT					
Penalty	-	-	-	-	-
Punishment	-	-	-	-	-
Compounding	-	-	-	-	-

For & On behalf of the Board of Directors

20th August, 2019

Sd/
(S.R.Dalwadi)
Chairman
DIN No. 08090697

Sd/
(Mahesh Singh)
Managing Director
DIN No. 05147001

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

TO

THE MEMBERS

GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED

Report on the Financial Statements

We have audited the accompanying financial statements of **GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED** ("the Company"), which comprise the Balance Sheet as at 31st March, 2018, the Statement of Profit and Loss, the Cash Flow Statement for the year then ended, and a summary of the significant accounting policies and other explanatory information for the year then ended.

Management's Responsibility for the Financial Statements

The Company's Board of Directors is responsible for the matters stated in Section 134(5) of the Companies Act, 2013 ("the Act") with respect to the preparation and presentation of these financial statements that give a true and fair view of the financial position, financial performance and cash flows of the Company in accordance with the accounting principles generally accepted in India, including the Accounting Standards specified under Section 133 of the Act, read with Rule 7 of the Companies(Accounts) Rules, 2014. This responsibility also includes maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of the Act for safeguarding the assets of the Company and for preventing and detecting frauds and other irregularities; selection and application of appropriate accounting policies; making judgments and estimates that are reasonable and prudent; and design, implementation and maintenance of adequate internal financial controls, that were operating effectively for ensuring the accuracy and completeness of the accounting records, relevant to the preparation and presentation of the financial statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

We have taken into account the provisions of the Act, the accounting and auditing standards and matters which are required to be included in the audit report under the provisions of the Act and the Rules made there under.

We conducted our audit for financial statements in accordance with the Standards on Auditing issued by the Institute of Chartered Accountants of India specified under Section 143(10) of the Act. Those Standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and the disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal financial control relevant to the Company's preparation of the financial statements that give a true and fair view in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances. An audit also includes valuating the appropriateness of the accounting policies used and the reasonableness of the accounting estimates made by the Company's Directors, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

Because of the matter described in the Basis of Disclaimer of Opinion paragraph, we were not able to obtain sufficient appropriate audit evidence to provide a basis for an audit opinion.

Basis of Disclaimer of Opinion

- a) Accounting Standard-2 “Valuation of Inventory” is not complied by the company. Inventory/Stock of Finished Goods is valued at Sales price less Standard Markup i.e. 26% which is being followed by the Company since long, and actual cost is not ascertained by Company. Hence impact on the inventories and Profit and Loss to that extent is not quantifiable. Part of inventory purchased from Government Grants is valued at cost instead of nil/nominal value. To that extent inventories and the profit are overstated, as the exact amount of inventory purchased from Government Grant is not quantified. Accordingly, impact on the Profit is not ascertained by the Company.

Based on our assessment of controls over the inventories and assessment of application of cut off procedure, and irregularity in consistent classification of various items we conclude that valuation of inventory carried out is not proper.

(Refer to Note 1 to the financial statements).

- b) As per Accounting Standard-4 “Contingencies and Events Occurring After the Balance Sheet Date”, Assets and liabilities should be adjusted for events occurring after the balance sheet date that provide additional evidence to assist the estimation of amounts relating to conditions existing at the balance sheet date.

Liability for Gratuity and Leave Encashment based on Actuarial Valuation is undervalued to the extent of effect of Increase in Dearness Allowance payable to employee with retrospective effect approved subsequent to the balance sheet date not being considered in the Actuarial Valuation and to that extent Accounting Standard-4 has not been complied with by the company. Accordingly, profit for the period is overstated and Non-current and Current Liabilities is understated to that extent and results into non-compliance of Accounting Standard-15 – “Employee Benefits” to that extent. Exact impact in quantitative terms could not be ascertained.

(Refer to Note 21 to the financial statements)

- c) The Company has not disclosed information in respect of AS-17 “Segment Reporting” as on 31st March 2018(Refer to Note 39 to the financial statements).
- d) The Company has not carried out periodical assessment of Impairment of assets as referred to in AS-28 “Impairment of Assets”. Exact impact on financial statement in this behalf could not be ascertained (Refer to Note 43 to the financial statements).
- e) The main object of the Company is to promote art and artisan and hence accounts of Company have been prepared on going concern basis despite the fact that its entire net worth has been eroded. The Company’s further functioning is dependent on availability of finance upon its future profitability.
- f) Balances of Sundry Debtors, Loans & advances, Sundry Creditors, grant/subsidy (old unutilized) & Unsecured Loans are subject to reconciliation and confirmation.

In view of non-reconciliation and non-confirmation and arrears in finalization of accounts, we are unable to comment upon the correctness of the outstanding balances and resultant impact of the same on financial statement. The Impact of Law of Limitation on above is to be verified by management (Refer to Note 34 to the financial statements).

- g) Information as required under section 22 of Micro, Small and Medium Enterprises Development Act, 2006 have not been collected and hence not disclosed in the financial statement. Exact impact on the financial statement in this behalf could not be ascertained.

- h) VAT Returns, VAT Audit Report, Service Tax Returns, TDS Returns, VAT & Service Tax Assessment Orders etc. were not made available to us. Due to the non-availability of sufficient and appropriate audit evidence we are unable to satisfy ourselves about compliance of laws and adequacy of the related provisions in books of accounts. Hence, exact impact on the financial statements could not be ascertained.
- i) The Company has during the year carried out renovation at various places. During the process various assets were de-commissioned and disposed and new assets commissioned in place. Company has failed to make proper adjustments of the same in Books of Accounts (including Fixed Assets Register which is not being properly maintained). In addition, de-capitalization of Property, Plant and Equipment in respect of assets which are no longer in use and held for disposal as scrap was not carried out. This has resulted into misstatement of gross block and corresponding impact on the operational results and to that extent non-compliance of AS-10-“Property, Plant and Equipment”. Exact impact of this on Financial Statements could not be ascertained.
(Refer to Note 8 to the financial statements)
- j) GST Registration is mandatory for all the Branches of the company having place of business in different States; GST registration for Lucknow Branch of the company was not obtained until 25th August 2018. In all other cases monthly GST returns were not made available to us and as informed to us company is yet to reconcile the same and accordingly company has not yet filled the Annual GST Return. Due to the non-availability of sufficient and appropriate audit evidence we are unable to satisfy ourselves about compliance of laws and adequacy of the related provisions in books of accounts. Hence, exact impact on the financial statements could not be ascertained.
- k) Company has not maintained proper books of accounts which can provide essential information such as Inter branch transfer of stock. In absence of such records supported by sufficient and appropriate evidences we are unable to satisfy ourselves about the correctness and completeness of the transaction and about the sufficiency of the payment of IGST by Head Office and availment of corresponding credit by the branches.
- l) Provision for Minimum Alternate Tax payable under section 115JB of the Income Tax Act, 1961 has not been made in view of past losses as per Income Tax. However, this needs to be ascertained.
- m) The Accounting Standard-22 “Accounting for Taxes on Income” is not implemented in view of profit being subject to major qualifications including inventory, etc. as per Note 42 to the financial statements.

Disclaimer of Opinion

We were engaged to audit the financial statements of the company, which comprise the balance sheet as at March 31, 2018, the statement of Profit and Loss, and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

We do not express an opinion on the accompanying financial statements of the entity. Because of the significance of the matter described in the Basis for Disclaimer of Opinion section of our report, we have not been able to obtain sufficient appropriate audit evidence to provide a basis for an audit opinion on the aforesaid financial statements our opinion.

Emphasis of Matters

- a) The MCA website of the Registrar of Companies discloses the two outstanding loan of The Gujarat Industrial Co-Op. Bank Ltd. of Rs.65 Lakh and one from State Bank of India of Rs.2 Lakh, which is repaid as explained by the management but the process of satisfaction of charge on website is not yet complete.

Our Opinion is not modified in respect of this matter.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

1. As required by the Companies (Auditor's Report) Order, 2016 ("the Order") as amended, issued by Central Government in terms of Section 143(11) of the Act, we give in the "Annexure-A" a statement on the matter specified in paragraphs 3 and 4 of the Order.
2. As required by Section 143 (3) of the Act, we report that:
 - a) As described in the Basis of Disclaimer of Opinion paragraph above, we have sought but were unable to obtain all the information and explanations which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purposes of our audit.
 - b) Due to possible effects of the matter described in the basis of Disclaimer of Opinion above, we are unable to state whether proper books of accounts as required by law have been kept by the company so far as it appears from our examination of those books.
 - c) The Balance Sheet, the statement of Profit and Loss and the Cash Flow Statement dealt with by this Report are in agreement with the books of account;
 - d) Due to possible effects of the matters described in the Basis of Disclaimer of Opinion paragraph above, we are unable to state whether, the aforesaid financial statements comply with the Accounting Standards specified under Section 133 of the Companies Act, 2013, read with Rule 7 of the Companies (Accounts) Rules, 2014.
 - e) As per Notification number G.S.R 463(E) dated June 5, 2015 issued by Ministry of Corporate Affairs, Section 164(2) as regards the disqualification of Directors is not applicable to the Government Company.
 - f) The matters described in the Basis of Disclaimer of Opinion paragraph above, in our opinion, may have adverse effect on the functioning of the company.
 - g) With respect to the adequacy of the internal financial controls over financial reporting of the company and the operating effectiveness of such controls, refer to our separate report in "Annexure-B". Our report expresses a qualified opinion on the adequacy and operating effectiveness of the company's internal financial control over financial reporting.
 - h) With respect to the other matters to be included in the Auditor's Report in accordance with Rule 11 of the Companies (Audit and Auditors) Rules, 2014, in our opinion and to the best of Our information and according to the explanations given to us:
 - i. The Company has disclosed the impact of pending litigations on its financial position in its financial statements – Refer Note 30 to the financial statements.
 - ii. The Company did not have any long-term contracts including derivative contracts for which there were any material foreseeable losses, as informed to us.
 - iii. There were no amounts which were required to be transferred to the Investor Education and Protection Fund by the Company for the year ended 31st March 2018.
3. The Comptroller and Auditor General of India has issued directions indicating the areas to be examined in terms of sub section (5) of section 143 of the Companies Act, 2013 the compliance of which is set out in "Annexure-C".

Place: Ahmedabad
Date: 18/10/2019
UDIN: 19042758AAAACX4993

For, H.K.Shah & Co.,
Chartered Accountants
FRN: 109583/w

H. K. Shah
Partner
M. No. 042758

ANNEXURE-A TO THE INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

(Referred to Para (1) under the heading 'Report on Other Legal and Regulatory Requirements' of our Report of even date)

The Annexure referred to in our report to the members of Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited ("the Company") for the year ended 31 March 2018. We report that:

i. In respect of Fixed Assets:

- a) The company has not maintained proper records showing full particulars, including quantitative details and situation of fixed assets;
- b) The Fixed assets were physically verified by management at the end of the year of some Divisions. However, physical verification report was not provided to us and physical inventory of the fixed asset was not reconciled with the records. Therefore, discrepancies, if any, could not be ascertained and not properly dealt with in the Books of Accounts.
- c) The Company has not provided title deeds of immovable properties in case of some of the properties, so we are unable to report whether title deeds of immovable properties are held in the name of the company.

ii. In Respect of Inventory:

The Stock of Finished Goods and Raw materials (Except Stock lying with third parties i.e. Processors, Weavers, Franchisees and training agencies) have been physically verified by the Internal Auditor for the year ended 31stMarch 2018. In respect of stock lying with third parties, the Company has initiated the process of getting confirmation which is under process. Discrepancies, if any, have been properly dealt with in Books of Accounts.

iii. In respect of loans granted:

The company has not granted any loans, secured or unsecured to companies, firms or other parties covered in the register maintained under section 189 of the Companies Act, 2013.No such Formal Register is maintained. Therefore requirement of clauses (iii) of the paragraph 3 of the order is not applicable.

iv. In respect of loans, investments, guarantees and security:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, the Company has not given any loans, guarantees and security or not made any investment as stipulated in section 185 and 186 of the Companies Act, 2013.

v. In respect of acceptance of deposits:

The Company is in violation of Section 73 of Companies Act, 2013 read together with Companies (Acceptance of Deposits) Rules, 2014, as it has taken advances from customers amounting to Rs. 6,00,373/- having balance outstanding for more than 365 days. In terms of Rule 2(1)(xii)(a) such advances are liable to be treated as deposits read together with section 73 of the Companies Act, 2013 and hence the Company is in violation of the same.

vi. In respect of cost records:

In our opinion and according to the information and explanations given to us, the Company does not fall within the criteria prescribed by the Central Government for maintenance of cost records under section 148(1) of the Companies Act, 2013.

vii. In respect of statutory dues:

- (a) According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination and subject to our reservations in basis of disclaimer of opinion, we report that the company is generally regular in depositing undisputed statutory due including provident fund, employee's state insurance, income tax, sales tax, duty of excise, cess and any other statutory dues with appropriate authorities.

However, Company has a procedure to deduct, record and pay -Tax Deducted at Source at the time of payment instead of at the time of receipt of bill or payment whichever is earlier. This results into numerous instances of non-compliances with related applicable Laws and under reporting of TDS liability at the end of the reporting period.

- (b) There were no undisputed amounts payable in respects of provident fund, employee's state insurance, income tax, sales tax, service tax, duty of excise, cess and any other material statutory dues in arrears as at 31st March 2018 for more than six months from the date they become payable:

Nature of the Due	Period to which amount relates	Amount (In Rs.)
Value Added Tax(VAT), Gujarat	2017-18	16,490
Value Added Tax(VAT), Hydrabad	Previous Years	1,385
Value Added Tax(VAT),-Lucknow	2016-17	8,502
Value Added Tax(VAT),-Lucknow	2017-18	1,953
TDS-Hydrabad	2015-16	13,788
TDS-Hydrabad	2016-17	523

- (c) According to the information and explanations given to us, there is no amount due on account of dispute in respect of income-tax or sales-tax or service-tax or duty of customs or duty of excise or value added tax.

viii. In respect of default of repayment of loans or borrowing:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, except unsecured loan from Government of Gujarat (Refer to Note 7 (D) to the financial statements),the Company has not defaulted in repayment of loans or borrowing to a financial institution or bank or Government or debenture holders. The MCA and ROC websites shows some loans outstanding which are repaid in opinion of the management as per emphasis of matters paragraph.

ix. In respect of application of money raised:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, the Company has not raised money by way of initial public offer or further public offer (including debt instruments) and not taken any term loan except for Loans from Government of Gujarat.

x. In respect of fraud:

To the best of our knowledge and belief and according to the information and explanations given to us, following are the instances of fraud by the company or on the Company by its officers/employees has been noticed or reported during the year:

Sr. No.	Nature of Fraud	Amount Involved
1	Embezzlement of Cash & Stock at Lucknow	5,33,441/-
2	Stock Shortage at Chennai	7,79,494/-
3	Embezzlement of Cash & Stock at Surendranagar	5,87,864/-
4	Embezzlement of Cash at Gandhinagar	7,34,804/-

xi. In respect of managerial remuneration:

As per Notification number G.S.R 463(E) dated June 5, 2015 issued by Ministry of Corporate Affairs, Section 197 of Companies Act, 2013 is not applicable to the Government Company.

xii. In respect of Nidhi Company:

The company is not a Nidhi Company. Hence, reporting under this clause is not applicable to the company.

xiii. In respect of transactions with related parties:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, all the transactions with related parties are in compliance with section 177 and 188 of the Companies Act, 2013 where applicable and the details have been disclosed in the Financial Statements etc., as required by the applicable accounting standards.

xiv. In respect of allotment or placement of shares:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, the Company has not made preferential allotment or private placement of shares or fully or partly convertible debentures during the year under review.

xv. In respect of non-cash transaction:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, the Company has not entered into any non-cash transactions with directors or persons connected with them in non-compliance of provision of section 192 of the Companies Act, 2013.

xvi. In respect of registration with RBI:

According to the information and explanations given to us and on the basis of our examination of the records, the Company is not required to be registered under section 45-IA of the Reserve Bank of India Act, 1934 and so, registration has not been obtained.

**For, H.K.Shah & Co.,
Chartered Accountants
FRN: 109583/w**

Place: Ahmedabad
Date: 18/10/2019
UDIN: 19042758AAAACX4993

**H. K. Shah
Partner
M. No. 042758**

ANNEXURE-B TO THE INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

(Referred to Para 2(g) under the heading 'Report on Other Legal and Regulatory Requirements' of our Report of even date)

Report on the Internal Financial Controls under Clause (i) of Sub-section 3 of Section 143 of the Companies Act, 2013 ("the Act")

We have audited the internal financial controls over financial reporting of **GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED** ("the company") as of 31st March, 2018 in conjunction with our audit of the financial statements of the Company for the year ended on that date.

Management's Responsibility for Internal Financial Controls

The Company's management is responsible for establishing and maintaining internal financial controls based on the internal control over financial reporting criteria established by the Company considering the essential components of internal control stated in the Guidance Note on Audit of Internal Financial Controls over Financial Reporting issued by the Institute of Chartered Accountants of India ('ICAI'). These responsibilities include the design, implementation and maintenance of adequate internal financial controls that were operating effectively for ensuring the orderly and efficient conduct of its business, including adherence to company's policies, the safeguarding of its assets, the prevention and detection of frauds and errors, the accuracy and completeness of the accounting records, and the timely preparation of reliable financial information, as required under the Companies Act, 2013.

Auditors' Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the Company's internal financial controls over financial reporting based on our audit.

We conducted our audit in accordance with the Guidance Note on Audit of Internal Financial Controls over Financial Reporting (the "Guidance Note") and the Standards on Auditing, issued by ICAI and deemed to be prescribed under section 143(10) of the Companies Act, 2013, to the extent applicable to an audit of internal financial controls, both applicable to an audit of Internal Financial Controls and, both issued by the Institute of Chartered Accountants of India. Those Standards and the Guidance Note require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether adequate internal financial controls over financial reporting was established and maintained and if such controls operated effectively in all material respects.

Our audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the adequacy of the internal financial controls system over financial reporting and their operating effectiveness. Our audit of internal financial controls over financial reporting included obtaining an understanding of internal financial controls over financial reporting, assessing the risk that a material weakness exists, and testing and evaluating the design and operating effectiveness of internal control based on the assessed risk. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our qualified audit opinion on the Company's internal financial controls system over financial reporting.

Meaning of Internal Financial Controls over Financial Reporting

A company's internal financial control over financial reporting is a process designed to provide reasonable assurance regarding the reliability of financial reporting and the preparation of financial statements for external purposes in accordance with generally accepted accounting principles.

A company's internal financial control over financial reporting includes those policies and procedures that

- (1) pertain to the maintenance of records that, in reasonable detail, accurately and fairly reflect the transactions and dispositions of the assets of the company;
- (2) provide reasonable assurance that transactions are recorded as necessary to permit preparation of financial statements in accordance with generally accepted accounting principles, and that receipts and expenditures of the company are being made only in accordance with authorizations of management and directors of the company; and
- (3) provide reasonable assurance regarding prevention or timely detection of unauthorized acquisition, use, or disposition of the company's assets that could have a material effect on the financial statements.

Inherent Limitations of Internal Financial Controls over Financial Reporting

Because of the inherent limitations of internal financial controls over financial reporting, including the possibility of collusion or improper management override of controls, material misstatements due to error or fraud may occur and not be detected. Also, projections of any evaluation of the internal financial controls over financial reporting to future periods are subject to the risk that the internal financial control over financial reporting may become inadequate because of changes in conditions, or that the degree of compliance with the policies or procedures may deteriorate.

Basis for Qualified Opinion

According to the information and explanations given to us and based on our audit, the following material weaknesses have been identified in the Company's internal financial controls over financial reporting as at March 31, 2018.

- a) The Company does not have appropriate internal controls to achieve virtual certainty about sufficient compliance of Laws relating to statutory dues like TDS, VAT on sales, Service tax, Goods and Service Tax, etc.
- b) The Company does not have appropriate internal controls over review, supervision, classification, reconciliation and ascertainment of cost of inventories and recovery from stock lying with third parties.
- c) The Company does not have appropriate internal controls over review, supervision and follow up of receivables and payables.
- d) The Company does not have appropriate internal controls over some branches due to non-maintenance of proper system of accounting.
- e) The Company does not have appropriate internal controls system for ensuring de-commissioning and de-capitalization of Property, Plant and Equipment in respect of assets which are no longer in use and held for disposal as scrap and capitalization of new assets purchased and ensuring updation of fixed asset register/records. This could potentially result into misstatement of gross block and lower provision for impairment of assets.

- f) The Company does not have appropriate internal controls system to ensure consistent and proper account heads for expenses, internal classification, supporting documents, management approval for expenses, grant/ subsidy classification.
- g) The Company does not have appropriate internal controls over periodic reassessment of operating effectiveness of Pre Audit system.
- h) The Company does not have appropriate internal controls over co-ordination among various departments of the company to ensure timely communication of the information.
- i) The Company does not have appropriate internal controls over retention and recording of cash including policy for the cash to be retained on hand. This also weakens the overall control over cash sales.
- j) The Company does not have proper billing cum inventory management software creating various issues in proper invoicing and stock management and it weakens controls over inventory and cash sales.
- k) The company does not have sufficient segregation of duties and power at various levels of management due to staff shortage.

A 'material weakness' is a deficiency, or a combination of deficiencies, in internal financial control over financial reporting, such that there is a reasonable possibility that a material misstatement of the company's annual financial statements will not be prevented or detected on a timely basis.

Qualified Opinion

In our opinion, except for the possible effects of the material weaknesses described above on the achievement of the objectives of the control criteria, the Company has, in all material respect, maintained adequate internal financial controls system over financial reporting and such internal financial controls over financial reporting were operating effectively as at 31st March, 2018, based on the internal control over financial reporting criteria established by the Company considering the essential components of internal controls stated in the Guidance Note on Audit of Internal Financial Controls Over Financial Reporting issued by the Institute of Chartered Accountants of India.

We have considered the material weaknesses identified and reported above in determining the nature, timing and extent of audit tests applied in our audit of financial statements of the company as on March 31, 2018 and these material weaknesses have not affected our opinion on the financial statements of the company in respect of these matters.

**For, H.K.Shah& Co.,
Chartered Accountants
FRN: 109583/w**

Place: Ahmedabad
Date: 18/10/2019
UDIN:19042758AAAACX4993

**H. K. Shah
Partner
M. No. 042758**

ANNEXURE-C TO THE INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

(Referred to Para (3) under the heading 'Report on Other Legal and Regulatory Requirements' of our Report of even date)

TO

THE MEMBERS

GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED

Annexures to the Financial Statements

In continuation of our Independent audit report on financial statements of **Gujarat State Handloom & Handicrafts Development corporation limited** ("The Company") on even date, we have reported on Directions and sub directions under section 143(5) of Companies Act, 2013 applicable for the year 2017-18, as under.

Directions under section 143(5) of companies Act, 2013 for Standalone financial statements

Sr. no.	Directions/Sub-directions	Our Report	Action Taken	Impact on Accounts and Financials
I.	Directions			
1.	Whether the company has title/lease deeds for freehold and leasehold respectively. If not please state the area of freehold and leasehold land for which title/lease deeds are not available.	Yes, the company has title deed, on basis of test check conducted by us. Data for some properties is to be yet to be produced for audit.	Nil	No impact
2.	Whether there are any cases of waiver/write off of debts/loan/interest etc. if yes, the reason there for and the amount involved.	Please refer point no (f) in Basis of Disclaimer of Opinion in audit report. Law of limitation effect to be verified.	During the year there is no waiver/write off of debts/loan/interest done except suspense A/c. Management shall work on the recovery of receivables	Refer to Note 26(B) to the financial statements
3.	Whether proper records are maintained for inventories lying with third parties and asset received as gift from government or other authorities.	Yes proper records are maintained for inventories lying with third parties confirmation awaited from third parties. No such assets received as gift from government to company.	Nil	Impact is uncertain as confirmation is awaited at company level.

Sr. no.	Directions/Sub-directions	Our Report	Action Taken	Impact on Accounts and Financials
II.	Sectors Specific Sub-directions			
A.	General and Social Sector (Welfare Companies)			
1.	Whether introduction of any scheme for settlement of dues and extensions thereto complies with policy / guidelines of company / Government.	As informed by management, no such guidelines for the same from government received.	Nil	Impact Unknown
2.	Whether the funds received from Agencies for each scheme have been accounted for as per specific guidelines of the scheme and their balance were periodically reconciled and discrepancies noticed if any have been properly accounted for in the financial statements.	Yes, as per the information and explanation provided to us.	Nil	No impact.
3.	Whether the company has policy for appropriation of repayments received from beneficiaries and the policy complies with the scheme guidelines under which the beneficiary had received the funds.	The beneficiaries get only the opportunity of job work from organization/company, which is in normal course of business.	Nil	No impact.
4.	Whether the company has received the Beneficiary's share of cost in cash or as labour contribution. If the beneficiary's share of cost is received as labour contribution whether the valuation of labour contribution was properly done and accounted for in the books of company?	Not applicable as informed to us.	Not Applicable	Not Applicable
5.	Whether the company had timely submitted the claims on time for grant of subsidy by Government. If the claims were filed with the delay whether the same has been properly accounted for in the books of the company.	The data submission for grant is being done with delay.	As informed by management, timely submission will be ensured.	No impact
B.	Manufacturing Sector			
1.	Whether the company's pricing policy absorbs all fixed and variable cost of production as well as the allocation of overheads?	Yes, there is indirect manufacturing activity, pricing policy is raw material plus labor and overhead on which profit markup is claimed to be done	None	Impact Unknown.

Sr. no.	Directions/Sub-directions	Our Report	Action Taken	Impact on Accounts and Financials
2.	Whether the company has utilized the government assistance for technology up gradation/modernization of its manufacturing process and timely submitted the utilized certificates.	Not applicable, as informed to us.	Not applicable	Not applicable
3.	Whether the company has fixed norms for normal losses and a system for evaluation of abnormal losses for remedial action is In existence.	Yes, recovery is done for abnormal loss as informed to us.	None	No, impact
4.	What is the system of valuation of by-products and finished products/ list out the cases of deviation from its declared policy?	Please refer point (a) in Basis of Disclaimer. There are no by-products.	Management is following the valuation method for finished goods as per established procedures since long.	Not ascertainable.
5.	Whether the effect of deteriorated stores and spares of closed mills been properly accounted for in books.	Yes	None	No impact
6.	Whether the company has effective system for physical verification, valuation of stock, treatment of non-moving items and accounting the effect of shortage/excess noticed during physical verification.	Please refer point (a) in Basis of Disclaimer. Branch-wise physical verification of stock is carried out by Internal Auditors, a firm of chartered accountant.	Valuation is certified by management and Internal Auditor.	Please refer point (a) in Basis of Disclaimer
7.	State the extent of utilization of plant and machinery during the year vis-à-vis installed capacity.	Production is carried through Outsource job-working only.	None	No impact
8.	Report on the cases of Discounts / commission in regard to debtors and creditors where the company has deviated from its laid down policy.	There is no deviation as informed to us	None	No impact

For, H.K.Shah & Co.,
Chartered Accountants
FRN: 109583/w

Place: Ahmedabad
Date: 18/10/2019
UDIN: 19042758AAAACX4993

H. K. Shah
Partner
M. No. 042758

COMMENTS OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA UNDER SECTION 143(6)(b) OF THE COMPANIES ACT,2013 ON THE FINANCIAL STATEMENTS OF GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED, GANDHINAGAR FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2018

The preparation of financial statements of **Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited, Gandhinagar** for the year ended 31 March 2018 in accordance with the financial reporting framework prescribed under the Companies Act,2013(Act) is the responsibility of the Management of the Company. The Statutory Auditors appointed by the Comptroller and Auditor General of India under Section 139(5) of the Act are responsible for expressing opinion on the financial statements under Section 143 of the Act based on independent audit in accordance with the Standards on auditing prescribed under Section 143(10) of the Act. This is stated to have been done by them vide their Audit Report dated 18 October 2019.

I, on behalf of the Comptroller and Auditor General of India, have conducted a supplementary audit of the financial statements of **Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited, Gandhinagar** for the year ended 31 March 2018 under Section 143(6)(a) of the Act. This supplementary audit has been carried out independently without access to the working papers of the Statutory Auditors and is limited primarily to inquiries of the Statutory Auditors and Company personnel and a selective examination of some of the accounting records.

On the basis of my supplementary audit nothing significant has come to my knowledge which would give rise to any comment upon or supplement to Statutory Auditors' Report under Section 143(6)(b) of the Act.

For and on behalf of the
Comptroller and Auditor General of India

S/d

(H.K. Dharmadarshi)

Principal Accountant General (E & RSA), Gujarat

Place: Ahmedabad

Date: 17-12-2019

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Balance Sheet as at 31st March, 2018

Particulars	Note No.	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
EQUITY AND LIABILITIES			
(1) Shareholders' Funds			
(a) Share Capital	2	120,553,500	120,553,500
(b) Reserves and Surplus	3	(563,792,122)	(593,830,959)
		(443,238,622)	(473,277,459)
(2) Non-current Liabilities			
(a) Long-term Borrowings	4	46,100,000	52,839,137
(b) Deferred tax liabilities (Net)	-	-	-
(c) Other Long-term Liabilities	5	36,873,189	46,530,926
(d) Long-term Provisions	-	-	-
		82,973,189	99,370,063
(3) Current Liabilities			
(a) Short-Term Borrowings	-	-	-
(b) Trade Payables	6	44,077,522	41,597,886
(c) Other Current Liabilities	7	1,636,694,989	1,219,477,117
(d) Short-Term Provisions	-	-	-
		1,680,772,511	1,261,075,003
TOTAL		1,320,507,078	887,167,607
ASSETS			
(1) Non-Current Assets			
(a) Property, Plant & Equipment	8	4,556,467	4,835,992
(b) Non-current Investments	9	398,748,021	370,375,232
(c) Deferred Tax Assets		-	-
		403,304,488	375,211,224
(2) Current Assets			
(a) Inventories	10	101,547,498	83,451,062
(b) Trade Receivables	11	9,949,625	15,320,068
(c) Cash and Cash Equivalents	12	727,343,207	338,714,152
(d) Short-Term Loans and Advances	13	52,842,604	51,572,807
(e) Other Current Assets	14	25,519,657	22,898,294
		917,202,591	511,956,383
TOTAL		1,320,507,078	887,167,607
Significant Accounting Policies	1		

Note 1 to 47 and significant Accounting Policies annexed to Balance Sheet as at end of the current reporting period and Statement of Profit and Loss for the year ended on that date form integral part of Accounts.

As per our Report of even date
For H.K.SHAH & CO.
Chartered Accountants
Firm Registration No. 109583W

**For and on behalf of Board of Gujarat State
Handloom and Handicrafts Development
Corporation Limited**

Sd/
(S.R.DALWADI)
Chairman
DIN No.08090697

Sd/
(Mahesh Singh)
Managing Director
DIN No.05147001

Sd/-
(H.K.SHAH)
Partner
Membership No. 042758

Sd/
(T.B.Vora)
I/c Chief Financial Officer
& I/c Company Secretary

Place : Ahmedabad
Date : 18-10-2019

Place : Gandhinagar
Date : 20-08-2019

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Statement of Profit & Loss for the year ended 31st March, 2018

Particulars	Note No.	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
(1) Revenue from Operations	15	92,503,339	152,834,329
(2) Other Income	16	172,969,762	148,983,723
(3) Total Revenue (1 + 2)		265,473,101	301,818,052
(4) Expenses:			
Purchases of Stock-in-Trade	17	41,842,238	93,521,530
Manufacturing & other expenses	18	1,701,089	2,774,936
Scheme Expenses	19	168,507,437	144,945,703
Changes in Inventories of Stock-in-Trade	20	(18,673,741)	930,164
Employee Benefit Expense	21	9,581,368	15,904,856
Finance Costs	22	18,771,689	18,566,504
Depreciation and Amortization Expense	8	283,740	386,593
Other Expenses	23	10,851,388	17,223,106
Provisions	24	870,761	1,442,248
Excess/ shortage in Equipment Stock		439,982	(369,570)
Total Expenses		234,175,952	295,326,071
(5) Profit / (Loss) before exceptional items & Prior period items(3 - 4)		31,297,149	6,491,981
(6) Exceptional items	25	11,855	-
(7) Prior period items	26	1,270,167	(1,122,272)
(8) Profit/(Loss) before Tax (5 - 6 - 7)		30,038,837	7,614,253
(9) Tax Expense:			
(1) Current Tax		-	-
(2) Deferred Tax Adjustment		-	-
(10) Profit / (Loss) for the period (7 - 8)		30,038,837	7,614,253
(11) Earnings per equity share of face value of Rs. 100/- each :			
(1) Basic		24.92	6.32
(2) Diluted		24.92	6.32
Significant Accounting Policies	1		

Note 1 to 47 and significant Accounting Policies annexed to Balance Sheet as at end of the current reporting period and Statement of Profit and Loss for the year ended on that date form integral part of Accounts.

As per our Report of even date
For H.K.SHAH & CO.
 Chartered Accountants
 Firm Registration No. 109583W

**For and on behalf of Board of Gujarat State
 Handloom and Handicrafts Development
 Corporation Limited**

Sd/
(S.R.DALWADI)
 Chairman

Sd/
(Mahesh Singh)
 Managing
 Director
 DIN No.05147001

Sd/
(H.K.SHAH)
 Partner
 Membership No. 042758
Place : Ahmedabad
Date : 18-10-2019

Sd/
(T.B.Vora)
 I/c Chief Financial Officer
 & I/c Company Secretary

Place : Gandhinagar
Date : 20-08-2019

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited
CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31 ST MARCH,2018

PARTICULARS	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Cash Flows from Operating Activities		
Profit/ (Loss) Before Tax and exceptional items	30,026,982	7,614,253
Exceptional items	11,855	-
Profit/ (Loss) after Tax and exceptional items	30,038,837	7,614,253
<u>Adjustments to reconcile profit before tax to cash provided by operating activities</u>		
Depreciation	283,740	386,593
Financial Cost	18,074,348	17,670,239
Interest Income	(917,980)	(1,294,125)
Profit on sales of fixed asset	(3,855)	-
Operating Profit before Working Capital Changes	47,475,091	24,376,960
<u>Changes In Assets & Liabilities</u>		
Trade receivables	5,370,443	(8,673,417)
Other current asset	(2,621,363)	(17,913,712)
Short term Loans and advances	(2,808,934)	4,012,889
Inventories	(18,096,436)	1,768,957
Trade Payables	2,479,636	10,109,811
Other Long-term Liabilities	(9,657,737)	(1,259,148)
Other Current Liabilities	393,943,524	97,354,682
Net Cash Flow from/(used In) Operating Activities	416,084,224	109,777,021
Cash Flows from/(used In) Investing Activities		
Increase / (Decrease) in Non Current Investment	(28,372,789)	(266,985,398)
Purchase of New Equipment	(8,360)	(55,472)
Interest Received	917,980	1,294,125
Sales of Fixed Asset	8,000	-
Net Cash Flow from / (used in) Investing Activities	(27,455,169)	(265,746,745)
Cash Flows from Financing Activities	-	-
Net Cash from Financing Activities	-	-
Net Increase/decrease in Cash & Cash Equivalents	388,629,055	(155,969,723)
Cash & Cash Equivalents as at the beginning of the year	338,714,152	494,683,876
Cash & Cash Equivalents as at end of the year (Please refer note Note No. 12)	727,343,207	338,714,152

As per our Report of even date
For H.K.SHAH & CO.
Chartered Accountants
Firm Registration No. 109583W
Sd/
(H.K.SHAH)
Partner
Membership No. 042758

**For and on behalf of Board of Gujarat State
Handloom and Handicrafts Development
Corporation Limited**

Sd/
(S.R.DALWADI)
Chairman
DIN No.08090697
Sd/
(T.B.Vora)
I/c Chief Financial Officer
& I/c Company Secretary

Sd/
(Mahesh Singh)
Managing Director
DIN No.05147001

Place: Ahmedabad
Date : 18-10-2019

Place : Gandhinagar
Date : 20-08-2019

**GUJARAT STATE HANDLOOM & HANDICRAFTS DEVELOPMENT CORPORATION
LTD. REGD.OFFICE H.T.I. BUILDING, NR. MAHATMA MANDIR,
SECTOR-13, GANDHINAGAR**

Note: 1. Significant Accounting Policies:-

(A) System of Accounting and policy:-

The Corporation adopts the accrual concept in the preparation of accounts except as otherwise mentioned hereunder. The financial statements have been prepared on historical cost convention and on assumption of a going concern despite the fact that entire net worth has been eroded.

(B) Property, Plant & Equipment:-

These are stated at cost including direct expenses attributable to Property, Plant & Equipment. Property, Plant & Equipment purchased from grant/ subsidy is shown as part of gross block for proper disclosure of fixed assets. Since such assets are acquired out of grant/ subsidy, the gross block is reduced by the amount of grant / subsidy received. As such the net book value of such assets is taken NIL.

(C) Depreciation:-

Depreciation has been provided as per written down value method based on the estimated useful life of the assets as specified under Schedule II of the Companies Act, 2013. Pro-rata depreciation is charged on additions & deletions during the year. The carrying amount of the assets as on 01st April 2014, where the remaining useful life of an asset is nil, has been charged to the statement of Profit and Loss after retaining the residual value.

1. We have assumed 01-04-2000 as the date of purchase in case of assets whose date of purchase is not available as on 31-03-2014 and whose useful life as per the provision of Schedule II to the Companies Act 2013 was completed as on 31-03-2014.
2. The Residual Value of the asset purchased on 1st April 2006 having Cost of Rs. 19,25,970/- shown under the head/block of Interior Decoration, have a written down value of Rs.30,662/- as on 31st March 2014, which is less than the 5% residual value, as required under Schedule II of the Companies Act, 2013. We have decided to keep written down value of Rs.30,662/- as the residual value of that asset in the books of the accounts for the year ending on 31st March 2018.

(D) Investments :-

Investments are stated at cost less any diminution in value other than temporary.

(E) Inventories:-

- a. Raw Materials :- At cost.
- b. Stock with processors is valued at cost.
- c. Finished Goods :- Valued at Sales price less 26% or net Realizable value whichever is lower as per certificate of Internal Auditors and Management.
- d. Slow moving Finished Goods: Valued at 30% below the value of finished goods and finished goods for the purpose is value as per (c) above.

- e. Damaged Goods :- Damaged goods is valued as per (c) above and fully Provided as per certificate of Internal Auditors.
- f. Equipments: At lower of cost or net realizable value.
- (F) Sales:-
Sales are accounted exclusive of VAT/GST and other charges, rebate, discount and commission, which are shown under separate heads.
- (G) Grant / Subsidies:-
Grant/ subsidies received from Government under various schemes are recognized as income to the extent of utilization and unutilized balance is shown as current liabilities.
- (H) Foreign currency transactions:-
Foreign currency transactions relating to sales of goods are recorded at the exchange rate prevailing at the time of transactions. Difference, if any, on the basis of rate prevailing at the time of realization of proceeds is charged to the exchange difference accounts.
- (I) Retirements Benefits:-
Contribution to Provident fund are accrued each year are charged to Profit & Loss account.
Liability towards leave encashment and Group Gratuity cash accumulation scheme are recognized based on actuarial valuation report at the end of the every year.
- (J) Insurance & Other claims:- Insurance claims & other claims are accounted for on cash basis.
- (K) Taxes on Income:-
Current tax is determined as the amount of tax payable in respect of taxable income for the year. Deferred tax is recognized subject to the consideration of prudence in respect of deferred tax assets on timing difference being difference between taxable incomes and accounting income that originate in one period and are capable of reversal in one or more subsequent period.
The Company has not provided for Deferred Tax Asset, refer to the Para 17 of Accounting Standard (AS) 22 "Accounting for Taxes on Income" read as follow "Where an enterprise has unabsorbed depreciation or carry forward losses under tax laws, deferred tax assets should be recognized only to the extent that there is virtual certainty supported by convincing evidence that sufficient future taxable income will be available against which such deferred tax assets can be realized".
- (L) Provision, Contingent Liabilities and Contingent Assets:
Provisions involving substantial degree of estimation in measurement are recognized when there is a present obligation as a result of past events and it is probable that there will be an outflow of resources. Contingent liabilities are not recognized but are disclosed in the notes. Contingent assets are neither recognized nor disclosed in the financial statements.

(M) Consignment Sale:

Corporation is obtaining various products on consignment basis from artisans, master craftsmen, societies and traders. Payment of such goods is made to the consigner after the sale and the unsold materials is the liability of the consigner, hence there is no liability on the part of Corporation for unsold material and payment is made to the party after the sales is affected. As the unsold goods are not owned by the Corporation, the same is not taken into inventory of the Corporation.

(N) Borrowing Cost

Borrowing costs attributable to the acquisition or construction of qualifying assets are capitalized as part of the cost of the assets. A qualifying asset is one that necessarily takes substantial period of time to get ready for intended use. All other borrowing costs are charged to revenue.

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(2) SHARE CAPITAL

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Authorised : 1500000 Equity Shares of Rs 100/- each	150,000,000	150,000,000
Issued, Subscribed & Paid up : 1205535 Equity Shares of Rs 100/- each fully paid up	120,553,500	120,553,500
Total	120,553,500	120,553,500

The Company has only one class of shares referred to as equity shares having a par value of Rs. 100/-. Each holder of equity shares is entitled to one vote per share.

The details of shareholder holding more than 5% shares as at March 31, 2018 is set out below :

Name of the shareholder	No. of shares	% held as at March 31, 2018	No. of shares	% held as at March 31, 2017
GOVERNMENT OF GUJARAT	1022865	84.84	1022865	84.84
GOVERNMENT OF INDIA	180670	15.00	180670	15.00
Total	1203535	99.84	1203535	99.84

The reconciliation of the number of shares outstanding as at March 31, 2018 is set out below:

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Number of shares at the beginning	1,205,535	1,205,535
Add: Shares issued during the year	-	-
Number of shares at the end	1,205,535	1,205,535

(3) RESERVES AND SURPLUS

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Subsidy For Purchase of Capital Assets (Special Reserve) As per last Balance sheet	28,149,539	26,594,243
Add: Addition during the year	261,312	1,555,296
Total	28,410,851	28,149,539
Less: Adjustment on A/c of Sale of Assets	-	-
Balance	28,410,851	28,149,539
Less: Cost of Fixed Assets Purchased From Subsidy Shown As Per Contra	28,410,851	28,149,539
Total	-	-
Surplus Balance at the beginning of the year	(593,830,959)	(601,445,212)
Add: Net profit/loss after tax transferred from Statement of Profit and Loss	30,038,837	7,614,253
Amount available for appropriation	(563,792,122)	(593,830,959)
Appropriations: Remitted to/From Branches	-	-
Balance at the end of the year	(563,792,122)	(593,830,959)
Balance at the end of the year	(563,792,121.57)	(593,830,959)

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(4) LONG-TERM BORROWINGS

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Term Loan		
From Other Parties	-	-
Unsecured Loan		
From Government of Gujarat	5,600,000	6,300,000
Kutch Revolving Fund (From Govt. of Gujarat)	-	1,539,137
Revolving Loan Fund (Step scheme)	27,000,000	27,000,000
Loan for VRS Scheme from GOG	13,500,000	18,000,000
Total	46,100,000	52,839,137

(4) (A) Term of Repayment of Loan :

Sr. No.	Loan Head	Terms of Repayment of Long Term loan outstanding as on 31/03/18	Rate of Int.	31/03/2018 (Rs.)	31/03/2017 (Rs.)
1	Loan From Government of Gujarat	Commence from 13-09-2006. Repayable in 20 yearly instalments of Rs. 7,00,000/-.	10.00%	5,600,000	6,300,000
2	Revolving Fund for Employment to Women of Kutch (From Govt. of Gujarat)	Commence from 29/12/1997. Repayment terms has not been fixed.	Interest Free	-	-
3		Commence from 06/01/1999. Repayment terms has not been fixed.	Interest Free	-	-
4		Commence from 28/03/2000. Repayment terms has not been fixed.	Interest Free	-	1,539,137
5	Revolving Loan Fund (Step Scheme) (From Govt. of India)	Repayment terms and Interest rates has not been fixed.	Not Specified	27,000,000	27,000,000
6	Loan for VRS Scheme from GOG	Commence from 19-08-2003 and Repayable in 20 half yearly instalments from 01-04-2012.	8.00%	13,500,000	18,000,000
7		Commence from 31-03-2004 and Repayable in 20 half yearly instalments from 01-04-2012.	7.75%	-	-
Total				46,100,000	52,839,137

(4) (B) As per decision taken by the Corporation in earlier years, Revolving Loan fund received under "STEP" Scheme is shown as unsecured loan as Corporation has not given any security for the said fund.

(5) LONG-TERM LIABILITIES

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Gratuity Payable	17,551,619	24,364,814
Leave Salary Payable	19,321,570	22,166,112
Total	36,873,189	46,530,926

(6) TRADE PAYABLE

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Sundry Creditors	44,077,522	41,597,886
Total	44,077,522	41,597,886

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(7) OTHER CURRENT LIABILITIES

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
<u>Current maturity of long term debt</u>		
Loan from Government of Gujarat	71,156,361	70,456,361
Loan for VRS Scheme from GOG	31,500,000	27,000,000
Interest Accrued but not Due on Borrowings	767,123	767,123
<u>Int accrued and due on borrowings</u>		
Int - accrued & due on Loan from GOG	180,829,167	172,707,324
Int - accrued & due on Revolving fund for kutch Earth Quake	11,834,383	11,834,383
Int - accrued & due on VRS Loan from GOG	51,656,600	48,081,600
Int on GSFS/Dena FFD payable to GOG	130,179,958	85,764,476
Penal int on GOG Loan	68,777,601	62,400,096
Advance received from customer	600,313	566,960
Subsidy(As per Annexure 1)	1,049,035,711	693,254,844
Other Payable	40,357,772	46,643,950
Total	1,636,694,989	1,219,477,117

(7) (A) Term of Repayment of Loan :

Sr.No.	Loan Head	Terms of Repayment of Short Term loan outstanding as on 31/03/2018	Rate of Int.	31/03/2018 (Rs.)	31/03/2017 (Rs.)
1	Loan From Government of Gujarat	Commence from 28.12.77 Repayable within 5 years.	Int Free	420,000	420,000
2		Commence from 31.03.79 Repayable within 5 years.	Int Free	182,000	182,000
3		Commence from 31.03.93 Repayable within 5 years.	12.00%	1,000,000	1,000,000
4		Commence from 19.03.94 Repayable within 5 years.	12.00%	1,000,000	1,000,000
5		Commence from 30.03.96 Repayable within 2 years.	12.00%	500,000	500,000
6		Commence from 31.03.97 Repayable within 2 years.	12.00%	1,000,000	1,000,000
7		Commence from 03.01.98 Repayable within 2 years.	12.00%	2,000,000	2,000,000
8		Commence from 04.02.98 Repayable within 2 years.	12.00%	1,000,000	1,000,000
9		Commence from 30.03.98 Repayable within 2 years.	12.00%	3,937,861	3,937,861
10		Commence from 16.02.99 Repayable within 2 years.	12.00%	1,500,000	1,500,000
11		Commence from 31.03.99 Repayable within 2 years.	12.00%	1,500,000	1,500,000
12		Commence from 10.03.00 Repayable within 2 years.	10.00%	3,000,000	3,000,000

Sr.No.	Loan Head	Terms of Repayment of Short Term loan outstanding as on 31/03/2018	Rate of Int.	31/03/2018 (Rs.)	31/03/2017 (Rs.)
13		Commence from 14.09.00 Repayable within 2 years.	10.00%	1,000,000	1,000,000
14		Commence from 12.10.00 Repayable within 2 years.	10.00%	1,000,000	1,000,000
15		Commence from 21.02.02 Repayable within 2 years.	10.00%	369,000	369,000
16		Commence from 30.05.02 Repayable within 2 years.	10.00%	45,000	45,000
17		Commence from 22.07.02 Repayable within 2 years.	10.00%	45,000	45,000
18		Commence from 02.11.02 Repayable within 2 years.	10.00%	41,000	41,000
19		Commence from 13.03.03 Repayable within 2 years.	10.00%	369,000	369,000
20		Commence from 13-09-06 Repayable within 20 years.	10.00%	8,400,000	7,700,000
21		Commence from 07.09.91 Repayable within 10 years.	10.50%	30,000	30,000
22		Commence from 18.10.91 Repayable within 10 years.	10.50%	210,000	210,000
23		Commence from 16.10.92 Repayable within 10 years.	10.50%	390,000	390,000
24		Commence from 10.02.93 Repayable within 10 years.	10.50%	210,000	210,000
25		Commence from 31.03.93 Repayable within 10 years.	10.50%	120,000	120,000
26		Commence from 31.3.93 Repayable within 10 years.	10.50%	60,000	60,000
27		Commence from 20.10.94 Repayable within 5 years.	12.00%	544,000	544,000
28		Commence from 01.02.96 Repayable within 1 years.	12.00%	6,000,000	6,000,000
29		Commence from 13.02.96 Repayable within 5 years.	12.00%	400,000	400,000
30		Commence from 20.03.97 Repayable within 5 years.	12.00%	6,000,000	6,000,000
31		Commence from 26.01.98 Repayable within 5 years.	12.00%	8,000,000	8,000,000
32		Commence from 30.03.98 Repayable within 5 years.	12.00%	1,321,000	1,321,000
33		Commence from 15.04.96 Repayable within 5 years.	12.00%	362,500	362,500
34		Commence from 10.03.99 Repayable within 5 years.	10.00%	6,000,000	6,000,000
35		Commence from 02.11.99 Repayable within 5 years.	10.00%	5,000,000	5,000,000
36		Commence from 02.11.99 Repayable within 5 years.	10.00%	1,000,000	1,000,000
37		Commence from 06.09.00 Repayable within 5 years.	10.00%	2,200,000	2,200,000

Sr.No.	Loan Head	Terms of Repayment of Short Term loan outstanding as on 31/03/2018	Rate of Int.	31/03/2018 (Rs.)	31/03/2017 (Rs.)
38		Commence from 06.11.00 Repayable within 5 years.	10.00%	2,200,000	2,200,000
39		Commence from 31.03.01 Repayable within 5 years.	10.00%	2,200,000	2,200,000
40		Commence from 10.09.03 Repayable within 5 years.	10.00%	136,000	136,000
41		Commence from 15.03.04 Repayable within 5 years.	10.00%	44,000	44,000
42		Commence from 16.03.04 Repayable within 5 years.	10.00%	220,000	220,000
43		Commence from 28.02.05 Repayable within 5 years.	10.00%	200,000	200,000
44	Loan From VRS Scheme from GOG	Repayable in 20 half yearly instalments commencing from 01-04-2012.	8.00%	31,500,000	27,000,000
Total				102,656,361	97,456,361

(7) (B) The Government of India and the Government of State of Gujarat have granted grants / subsidies to the Corporation for various schemes for specific purposes. The unutilized grants/ subsidies of Rs.104,90,35,711/- (L.Y.Rs.69,32,54,844/-) have either to be spent in subsequent years for the objects for which they were received or is to be refunded to the respective governments. Hence the same is shown as current liabilities.

(7) (C) Vide letter No. ADR-2011-1011-KH dated 22-09-2011 & letter No. HSB/Draft Para/DP-18/1377/10-11/K dated 03-11-2011 of Dy. Secretary, Industries and Mines Department and Account officer, Commissioner, Cottage and Rural Industries respectively Corporation is directed to deposit with Government the interest earned on the schematic fund placed with GSFS & Dena Bank. To comply with same, the total interest earned on schematic fund deposited with GSFS & Dena Bank is shown under head current liability on Note "7" amounting to Rs.13,01,79,958/- (L.Y. 8,57,64,476/-) payable to Government of Gujarat.

(7) (D) Continue default of repayment of loan and Interest

The Company has defaulted in repayment of Principle ,Interest & penal interest charged on various loan from Govt. The default has been continuing since long. Outstanding amount of continuing default of Principle amount as above table (7A) , Interest & penal interest of Rs. 31,30,97,751/- (Last year Default in repayment of interest and penal interest Rs.29,50,23,403/-).

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(8) Property, Plant & Equipment

SR. NO.	PARTICULARS	GROSS BLOCK			DEPRECIATION BLOCK			NET BLOCK		
		AS AT 01/04/2017	ADDITION DURING THE YEAR	DEDUCTION DURING THE YEAR	AS AT 31/03/2018	AS AT 01/04/2017	ADDITION DURING THE YEAR	DEDUCTION DURING THE YEAR	AS AT 31/03/2018	AS AT 31/03/2017
	PART-A									
1	FREEHOLD LAND	310,288	-	-	310,288	-	-	-	310,288	310,288
2	LEASE HOLD LAND	146,379	-	-	146,379	-	-	-	146,379	146,379
3	BUILDING FREE HOLD	10,341,545	-	-	10,341,545	164,707	-	7,093,859	3,247,686	3,412,393
4	FURNITURE & FIXTURE	4,323,057	-	-	4,323,057	13,615	-	4,087,557	235,500	249,115
7	INTERIOR DECORATION	5,897,983	-	-	5,897,983	1,749	-	5,668,722	229,261	231,010
8	OFFICE EQUIPMENT	3,878,835	8,360	82,900	3,804,295	36,468	78,755	3,574,973	229,322	261,575
9	VEHICLES	2,749,532	-	-	2,749,532	67,201	-	2,591,869	157,663	224,864
10	COMPUTER	7,350	-	-	7,350	-	-	6,982	368	368
	SUB TOTAL (PART A)	27,654,969	8,360	82,900	27,580,429	283,740	78,755	23,023,962	4,556,467	4,835,992
	PART-B ASSETS									
	PURCHASED FROM SUBSIDY									
1	FREEHOLD LAND	909,704	-	-	909,704	-	-	-	909,704	909,704
2	BUILDING	12,084,452	-	-	12,084,452	-	-	-	12,084,452	12,084,452
3	MACHINERY & EQUIPMENT	13,250	-	-	13,250	-	-	-	13,250	13,250
4	FURNITURE & FIXTURE	3,219,599	-	-	3,219,599	-	-	-	3,219,599	3,219,599
5	INTERIOR DECORATION	1,882,381	-	-	1,882,381	-	-	-	1,882,381	1,882,381
6	OFFICE EQUIPMENT	2,000,144	32,812	-	2,032,956	-	-	-	2,032,956	2,000,144
7	VEHICLES	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	COMPUTER	7,750,905	228,500	-	7,979,405	-	-	-	7,979,405	7,750,905
9	MUSEUM PIECES	289,104	-	-	289,104	-	-	-	289,104	289,104
	SUB TOTAL (PART B)	28,149,539	261,312	-	28,410,851	-	-	-	28,410,851	28,149,539
	TOTAL	55,804,508	269,672	82,900	55,991,280	283,740	78,755	23,023,962	32,967,318	32,985,531
	PREVIOUS YEAR TOTAL	54,193,740	1,610,768	-	55,804,508	386,593	-	22,818,977	32,985,531	-

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(9) OTHER NON - CURRENT INVESTMENTS

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Deposits With G.S.F.S.	387,085,592	358,712,803
Deposits with H.D.F.C.(Own Fund)	11,662,429	11,662,429
Deposits with H.D.F.C.(I.T.Grant)	-	-
Total	398,748,021	370,375,232

(10) INVENTORIES

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
<i>(Valued & Quantity certified by Management and Physically verified by a firm of Chartered Accountants)</i>		
Equipments	2,102,236	2,542,218
Finished goods	100,191,991	90,111,065
Raw Material	24,022,875	17,891,366
Goods with Processors	7,515,915	5,054,609
Total (A)	133,833,017	115,599,258
Less:		
Provision for Stock Considered Unrealisable		
Equipments	594,542	954,710
Finished goods	15,091,117	15,464,387
Raw Material	14,342,259	13,857,739
Goods with Processors	2,257,601	1,871,360
Total (B)	32,285,519	32,148,196
TOTAL (A)-(B)	101,547,498	83,451,062

(10) (A) As per the Physically verified by Internal Auditor and Certified by Management the excess/ shortage in stock (Corporation as a whole) based on value has been worked out as under

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Shortage	2,876,040	1,323,486
Excess	1,603,983	1,138,746

(10) (B) Finished Goods worth Rs.0.00 lacs (L.Y. Rs.47.07 lacs) on consignment basis of various Consignment parties lying with our various emporiums as on 31st March,2018 & the same is not included in the closing stock of the Corporation.

(11) TRADE RECEIVABLE

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Debtors outstanding for more than six months		
Unsecured, Considered Good	3,974,780	3,959,660
Unsecured, Considered Doubtful	5,984,922	5,984,922
Total	9,959,702	9,944,582
Other Debts (Less than Six Months)		
Unsecured, Considered Good	5,974,846	11,360,408
Total	15,934,548	21,304,990
Less: Provision for Doubtful Debts	5,984,922	5,984,922
Total	9,949,625	15,320,068

(11) (A) Trade Receivable include following long outstanding amounts for which no provision has been made because in the opinion of the Management these are recoverable.

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Out of Trade Receivables	3,974,780	3,959,660

(11) (B) Out of Trade Receivables due from Managerial Personnel

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Due from Ex- Chairman (Max Outstanding During the Year Rs. 18,133/-)	18,133	18,133
Due from Ex-Managing Director (Max Outstanding During the Year Rs. 4,611/-)	4,611	4,611
Due from Ex-Director (Max Outstanding During the Year Rs. 7,521/-)	7,521	7,521

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(12) CASH & CASH EQUIVALENTS

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
<i>Cash on Hand</i>		
<i>Cash on Hand</i>	674,043	342,212
<i>Balances with Banks</i>		
<i>In Current Accounts</i>	49,024,993	36,539,928
<i>In Saving Accounts</i>	5,173,246	2,416,327
<i>Dena Bank-FFD Account</i>	669,250,000	266,775,000
<i>Personal Ledger Account (Balance with Govt. Of Gujarat)</i>	2,235,539	2,235,539
<i>T.T./D.D./Cheques On Hand/ In Transit</i>	985,386	378,146
<i>Liquied Deposit with G.S.F.S. Ltd.</i>	-	30,027,000
Total	727,343,207	338,714,152

(12) (A) *Personal Ledger Account with Gandhinagar treasury. Previously as per State Govt. Directives Corporation was required to deposit the schematic and other aids/ surplus fund in P.L.A. and as per the progress of scheme etc. after obtaining finance department permission, the fund can be withdrawn. Government has not permitted the Corporation to withdraw fund from P.L.A. even after repeated request. Finally the Corporation has requested the government to adjust the balance in P.L.A. against the outstanding payable loan of the Corporation to the government. The matter is still under consideration and balance is likely to be adjusted as requested by Corporation and recommended by the Office of Commissioner Cottage & Rural Industries, Gujarat State.*

(13) SHORT-TERM LOANS AND ADVANCES

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
1. Loan to Weavers		
<i>Considered Good</i>	131,731	131,731
<i>Considered Doubtful</i>	2,298,996	2,298,996
Total (A)	2,430,726	2,430,727
2. Advances Recoverable In Cash or Kind or Value to be Received (ARCK)		
<i>Unsecured, Considered Good</i>	12,168,537	12,650,248
<i>Unsecured, Considered Doubtful</i>	2,114,917	2,173,824
Total (B)	14,283,454	14,824,072
3 Deposits		
<i>Unsecured, Considered Good</i>	1,845,037	1,845,037
<i>Unsecured, Considered Doubtful</i>	-	-
Total (C)	1,845,037	1,845,037

4 Claim Receivable from GOVT. of Gujarat		
Unsecured, Considered Good	35,731,120	34,608,081
Unsecured, Considered Doubtful	-	-
Total (D)	35,731,120	34,608,081
5 Advances to Staff		
Unsecured, Considered Good	2,121,011	1,685,331
Unsecured, Considered Doubtful	430,393	464,025
Total (E)	2,551,405	2,149,356
6 Prepaid Expenses		
Unsecured, Considered Good	904,075	652,379
Unsecured, Considered Doubtful	-	-
Total (F)	904,075	652,379
Sub Total (G)=(A)+(B)+(C)+(D)+(E)+(F)	57,745,817	56,509,651
Less:		
Provisions		
1 Loan to Weavers	2,298,996	2,298,996
2 Advances Recoverable In cash or Kind or Value to be Received	2,173,824	2,173,824
3 Advances To Staff	430,393	464,025
Sub Total (H)	4,903,214	4,936,845
Grand Total	52,842,604	51,572,807

(13) (A) Short Term Loans Advances include following long outstanding amounts for which no provision has been made because in the opinion of the Management these are recoverable.

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Out of Advance recoverable in cash or in kind	Rs. 681,129	Rs. 681,129
Out of Claim receivable from DCH	Rs. 321,982	Rs. 321,982
Out of Staff Advance	-	-

(13) (B) Out of Short Term Loans & Advances due from Managerial Personnel

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Loans & Advances due from Ex- Chairman (Max Outstanding During the Year Rs. 41,159/-)	Rs. 41,159	Rs. 41,159
Loans & Advances due from Ex-Managing Director (Max Outstanding During the Year Rs. 17,260/-)	Rs. 17,260	Rs. 17,260

(14) OTHER CURRENT ASSETS

Particulars	As at 31/03/2018	As at 31/03/2017
Interest Receivable- G.S.F.S.	21,398,346	22,898,294
IGST-GST Input	4,121,311	
Total	25,519,657	22,898,294

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(15) REVENUE FROM OPERATIONS

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Sales	92,577,897	152,953,261
LESS: Sales Return	74,559	118,932
Total	92,503,339	152,834,329

(16) OTHER INCOME

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Subsidy Utilised for various schemes	168,507,437	144,945,703
Excess Provision Written Back	767,070	237,673
Interest Income	917,980	1,294,125
Other Income	2,777,276	2,506,221
Total	172,969,762	148,983,723

EXPENSES

(17) PURCHASES OF STOCK-IN-TRADE

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Purchases	44,787,952	103,682,767
Less:		
Discount on Purchase	2,945,714	10,161,237
Total	41,842,238	93,521,530

(18) MANUFACTURING & OTHER EXPENSES

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Processing Charges	628,907	1,713,065
Goods repairing	990	310
Weaving Charges	1,065,970	1,059,936
Equipment Expense	5,222	1,625
Total	1,701,089	2,774,936

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(19) SCHEME EXPENSES

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Cluster Scheme Expenses	-	405,608
IND- 13 Scheme	29,606,939	22,649,863
IND- 18 Scheme	138,693,052	121,529,275
IND- 44 Scheme	207,446	360,958
Total	168,507,437	144,945,703

(19)(A) Scheme expenses including purchase of Rs. 3,98,27,604/- (L.Y. Rs. 1,62,22,118)

(20) CHANGES IN INVENTORIES OF STOCK-IN-TRADE

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Opening Stock	113,057,040	113,987,204
Less:		
Closing Stock	131,730,781	113,057,040
Total	(18,673,741)	930,164

(21) EMPLOYEE BENEFIT EXPENSES

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Salaries, Wages, Bonus. etc	2,856,307	5,312,152
Gratuity Exp	2,925,760	5,554,398
Leave Encashment Exp	2,428,832	3,290,608
Contribution to PF, Pension & Other Funds	1,370,469	1,728,349
Staff Welfare Expenses	-	19,349
Total	9,581,368	15,904,856

(22) FINANCE COSTS

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Interest	18,074,348	17,670,239
Bank Charges & Commission	697,341	896,265
Total	18,771,689	18,566,504

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(23) OTHER EXPENSES

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Advertisement Expenses	131,299	280,739
Audit Fees	-	-
Business Promotion Expenses	45,981	215,923
Conveyance Expenses	305,240	436,824
Discount and Rebate	4,281,337	7,687,873
Design & Display Expenses	112,802	1,755
Electricity Expenses	-	26,741
Insurance Expenses	-	-
Job work for Accountancy	-	-
Job work for Stock Entry	-	12,000
Legal & Professional Fees (includes filing fees, legal exps, registration fee)	-	9,196
Sample Expenses	-	-
Membership and Subscription	17,503	20,408
Misc. Expenses	4,697	28,259
Office Expenses	774,839	1,180,066
Out of Pocket Expense	8,500	19,070
Packing and Forwarding Expenses	1,283,952	1,406,662
Postage Expenses	122,832	210,569
Rates and Taxes	-	-
Rent Expense	13,800	13,740
Repair and Maintenance	535,034	914,188
Security Expense	-	18,000
Stationery and Printing Expenses	587,935	887,143
Service Tax Expense	359,873	1,110,194
Tax Deducted At Source	2,415	-
Telephone Expenses	553,974	625,962
Travelling Expenses	831,429	638,648
Vat	36,769	12,933
Vehicle Expenses	373,803	781,899
Entertainment Expenses	420,803	396,233
Interest & Penalty on Vat, TDS & Service Tax	46,571	288,082
Total	10,851,388	17,223,106

(24) PROVISION

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Doubtful Staff Advance	-	390
Unrealisable Stock of :-		
Finished Goods	-	1,151,507
Goods Lying With Processors	386,241	-
Equipments	-	290,351
Yarn	484,520	-
Total	870,761	1,442,248

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

Notes on Accounts for the year ended 31st March, 2018

(25) EXCEPTIONAL ITEMS

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Profit/(loss) on sale of fixed asset	11,855	-
Provision for Leave Salary	-	-
Total	11,855	-

(26) PRIOR PERIOD EXPENSES/ INCOME

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
Advertisement	-	-
Corporation S.B. A/c no. 520101264945669	-	(1,036,967)
Misc.Income/Expense	(200,365)	-
Legal and Professional Fees	5,500	-
Purchase	(76,285)	-
Rent, Rates and Taxes	17,136	12,663
Repairs & Maintenance expense	-	-
Scheme Expense	1,523,826	-
Sales	-	(101,748)
Vat	324	-
Stationary & Printing	-	3,780
TDS	30	-
Total	1,270,167	(1,122,272)

26(A) Grant receivable from GOG but not received so far is now adjusted to Prior period expense in the head of Scheme expense Rs. 15,23,826/-

26(B) Unsettled Suspense accounts since last so many years are now adjusted to Misc Income/Expense account(Credit Bal. Rs. 259272/- & Debit Bal. Rs. 58907/-)

(27) In the opinion of the Board, the Current Assets, Loans & Advances are approximately stated at the value, if realised, in ordinary course of business. Provisions for all known liabilities are made in the Books of Accounts and the same are adequate.

(28) Auditors Remuneration: (including service tax)

Particulars	Year Ended 31/03/2018	Year Ended 31/03/2017
a. As Auditor	400,000	400,000
b. For other Services	-	-
Total	400,000	400,000

(29) The Presentation of the financial statements for the year ended 31-03-2018 have been made as per Schedule III of the Companies Act,2013

Notes on Accounts:

30. Contingent liabilities:-

- (a) In respect of claims against the Corporation which are contested by the Corporation in no. of cases pending before various courts for service matters & other cases. In some of the cases amount is unascertainable.
- (b) The retrenched casual workers have filed cases against the Corporation for compensation and reinstatement before various courts. The amount is unascertainable.

31. Government of Gujarat has implemented 6th Pay Commission for its employees with effect from 01-01-2006. The Board of Directors of the Corporation had recommended to implement 6th Pay Commission from 01-04-2009 and accordingly due to Government of Gujarat vide Resolution no. HCT-102009-427-kh dated 29-03-2010 has sanctioned 6th Pay Commission for the employees of the Corporation with effect from 01-04-2009. Considering the same and looking to the financial position of the Corporation, arrears for the period from 01-01-2006 to 31-03-2009 have been deferred. In view of the same, no provision has been made for arrears for the period from 01-01-2006 to 31-03-2009.

Some of the Ex. employees of Corporation have filed the petition in Honorable Gujarat High Court of Gujarat regarding payment of arrears under the **6th** Pay Commission arrears for the period from 01-01-2006 to 31-03-2009.

The Gujarat High Court vide its order dated 25-02-2016 has ordered to take a fresh decision in this regard within a period of 03 months.

With reference to the oral order of Honorable Gujarat High Court of Gujarat, Industries and Mines Department vide their letter no. HND-102016-H. C. dated 06-04-2016 informed the Corporation to take necessary action.

In view of the above, in respect of claim of the employees for **6th** Pay Commission arrears for the period from 01-01-2006 to 31-03-2009, the amount is unascertainable as approval for implementation of 6th Pay commission arrears for Corporation is awaited.

32. The procedure for transfer of titles of immovable and movable properties of erstwhile Gujarat State Handloom Development Corporation Ltd. in the name of the merged Corporation is under process.
33. The Corporation has allocated the salary expenditure of Rs.4,26,65,273/- (L.Y.Rs.5,45,52,200/-) already incurred and accounted in the books of accounts under the heads of account of the various schemes of Governments.
34. Sundry debtors, loans and advances, Grants/Subsidies sundry creditors, secured and unsecured loans are taken as appearing in the books of accounts and are subject to confirmation, and consequent adjustment if any.
35. The Corporation has not shown fixed assets purchased out of grants/subsidies at nominal value in the balance sheet as on 31st March, 2018 as referred to in AS-12 "Accounting for Government Grants". Exact impact on financial statements in this behalf could not be ascertained.

36. The Corporation has not collected any memorandum (as required to be filed by the suppliers with the notified authority under the Micro, Small and Medium Enterprises Development Act, 2006) claiming their status as on 31st March, 2018 as micro, small or medium enterprises. Consequently the amount paid/payable to these could not be ascertainable.
37. The Corporation has not entered into transaction that needs to be entered into the register maintained u/s 189 of the Companies act 2013 and required to be disclosed as per Accounting Standard AS 18 – “Related Party Disclosure”.

38.

a) **Payment to Managing Directors.**

Particulars	2017-18	2016-17
Salary	1703487	2165121
Pension Contribution	---	---
Perquisites	---	---
Leave salary Contribution	---	---
Charge Allowance	20852	---
Transfer Allowance	---	---
Medical Reimbursement	84255	---

b) **Payment to Auditors**

Particulars	2017-18	2016-17
As auditors	400000	400000
In other capacity	---	---
Out of pocket expenses (Previous auditor's)	---	---

c) **Earning/ expenditure in foreign currency**

Particulars	2017-18	2016-17
C.I.F. value of Imports	NIL	NIL
F.O.B. value of Exports	NIL	NIL
Expense in foreign currency	NIL	NIL
Earning in foreign currency (Sales)	NIL	NIL

Earnings in foreign exchange across the counters of various emporia of the Corporation have not been considered as exports of goods.

- d) There is only indigenous consumption of raw materials, spare- parts and components.

39. Looking to the nature and complexity of business, bifurcation & classification between the handloom & handicrafts items / products is not feasible. Hence, disclosure under Accounting Standard AS -17 Segment Reporting is not given.
40. Disclosure as per Accounting Standard 15- Employee Benefits as per annexure 'A'
41. In the opinion of the Board of Directors, the current assets, loans and advances, are approximately of value stated, unless stated otherwise if realized in ordinary course of business and provision for all known liabilities are adequate and not in excess of amount reasonably necessary.
42. The Corporation has substantial carried forward loss and unabsorbed depreciation under Income Tax Act, 1961. In view of the present year being in profit subject to many qualification as to inventory etc.in the disclaimer, no deferred tax assets have been recognized in the books of accounts.

43. A.S.-28 Impairment of Asset: No events or changes in circumstances have occurred that indicate that the carrying amounts of fixed assets and intangibles may not be recoverable. Fixed assets and intangibles have been reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances have indicated that their carrying amounts may not be recoverable. If the recoverable amount of an asset is less than its carrying amount, the carrying amount of the asset is reduced to its recoverable amount.
44. In view of decentralized working of Corporation and its, present accounting and information system, Corporation is not in a position to provide various details, information, statement in connection with the various Accounting Standards issued as notified under Company (accounting standard) Rule-2006. Necessary system will be established hereafter to have the details to comply with the requirements.

45. **Earnings per Share:**

Sr.	Particulars	2017-18	2016-17
(a)	Weighted average number of equity Shares of Rs.100/-each. Number of Shares at the beginning and at the end of the year.	1205535	1205535
	Weighted average number of equity Shares outstanding during the year	1205535	1205535
(b)	Net Profit/Loss(-) after Tax (Rs.)	30038837	7614253
(c)	Basic and diluted Earnings Per Share(Rs.)	24.92	06.32

46. During the financial year 2017-18, total sales of Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Ltd. Is Rs.9,25,03,339/-(L.Y. Rs 15,28,34,329. There are in total 35 centers out of which 75% of sales belongs to 14 centers (H.O., Ahmedabad Ashram road, Airport, Bengaluru, Chennai, Delhi, Gandhinagar, Hyderabad, kolkata1, Kolkata 2, Kudasan, Lucknow, Mumbai, Patan TCPC and Bhuj TCPC for which the accounting is managed on standalone basis in tally software. Accounting is done on normal basis. However for remaining 22 centers accounting is merged in head office where in the accounting is done on periodic basis i.e. half yearly or yearly basis. To that extend the accounting is not done as per the normal accounting procedure.
47. Previous year figures have been regrouped and / or rearranged wherever necessary to make them comparable with those of the current year.

Signature to Note '1' to '47'

As per our Report of even date

For H.K.SHAH & CO.

Chartered Accountants

Firm Registration No. 109583W

Sd/

(H.K.SHAH)

Partner

Membership No. 042758

For and on behalf of Board of Gujarat State Handloom and Handicrafts Development Corporation Limited

Sd/

(S.R.DALWADI)

Chairman

DIN No.08090697

Sd/

(Mahesh Singh)

Managing Director

DIN No. 05147001

Sd/

(T.B.Vora)

*I/c Chief Financial Officer
& I/c Company Secretary*

Place : Gandhinagar

Date : 20-08-2019

Place: Ahmedabad

Date : 18-10-2019

Gujarat State Handloom & Handicrafts Development Corporation Limited

ANNEXURE 1 TO NOTE 07 SHOWING THE DETAILS OF SUBSIDIES FOR THE YEAR 2017-18

SR. NO.	PARTICULARS.	OPENING BALANCE OF SUBSIDY AS ON 01/04/2017	SUBSIDY RECD DURING THE YEAR	TOTAL AMT. OF SUBSIDY	AMOUNT UTILISED DURING THE YEAR AGST. SUBSIDY	AMOUNT UTILISED FOR CAPITAL EXPS.	AMOUNT SPENT BY THE CORP.	AMOUNT RETURNED TO GOVT.	LESS ON A/C OF LEDGER ADJUSTMENT	BALANCE OF SUBSIDY AS ON 31/03/2018
1	DRAUGHT RELIEF SCHEME (OLD)	7,086,813	-	7,086,813	-	-	-	-	-	7,086,813
2	TRIBAL SCHEMES (OLD)	1,080,128	-	1,080,128	-	-	-	-	-	1,080,128
3	CARPET WEAVING CENTRE	117,930	-	117,930	-	-	-	-	-	117,930
4	SPECIAL EMP. GENER. PROG. BHUJ	394,674	-	394,674	-	-	-	-	-	394,674
5	TO OPEN NEW CAMP SHOP	2,209,883	-	2,209,883	-	-	-	-	-	2,209,883
6	TRIBAL HANDI. ARTISEN SCH. TRIBAL AREA	10,490,964	-	10,490,964	-	-	-	-	-	10,490,964
7	TRIBAL AREA SUB.PLAN TRIBAL MELA	3,028,470	-	3,028,470	-	-	-	-	-	3,028,470
8	AGARIA SCHEME	3,649,467	-	3,649,467	-	-	-	-	-	3,649,467
9	GLOBAL TECH. SCHEME	545,596	-	545,596	-	-	-	-	-	545,596
10	DWAKRA SCHEME	200,845	-	200,845	-	-	-	-	-	200,845
11	SUBSIDY FOR PRINTING OF FOLDER.	448,794	-	448,794	-	-	-	-	-	448,794
12	SUBSIDY FOR NORAD SCHEME.	2,006,000	-	2,006,000	-	-	-	-	-	2,006,000
13	DRAUGHT RELIEF SCHEME (KUTCH)	5,455,793	-	5,455,793	-	-	-	-	-	5,455,793
14	SUPPORT TO EMP. PROG.FOR WOMEN STEP-I	2,048,597	-	2,048,597	-	-	-	-	-	2,048,597
15	SUPPORT TO EMP. PROG.FOR WOMEN STEP-II	3,380,425	-	3,380,425	-	-	-	-	-	3,380,425
16	SUBSIDY FOR TOOL-KIT-EARTHQUAKE	505,379	-	505,379	-	-	-	-	-	505,379
17	SUBSIDY FOR CLUSTER SCHEME	32,830,120	1,398,826	34,228,947	-	-	-	-	-	34,228,947
18	SUBSIDY FOR IHTP SCHEME	995,958	-	995,958	-	-	-	-	-	995,958
19	SUBSIDY FOR THRIFT FUND	267,328	-	267,328	-	-	-	-	-	267,328
20	HANDLOOM INCENTIVE SCHEME(OLD)	24,521,034	-	24,521,034	-	-	-	-	-	24,521,034
21	SUBSIDY FOR IND-12	30,027,000	100,790	30,127,790	-	-	-	-	-	30,127,790
22	SUBSIDY FOR IND-13	91,955,118	73,200,000	165,155,118	29,606,939	-	-	-	-	135,548,179
23	SUBSIDY FOR IND-18	425,105,186	449,500,000	874,605,186	138,693,052	32,812	-	-	-	735,879,322
24	SUBSIDY FOR IND-20	302,509	-	302,509	-	-	-	-	-	302,509
25	SUBSIDY FOR IND-32	1,280,812	-	1,280,812	-	-	-	-	-	1,280,812
26	SUBSIDY FOR IND-44	28,492,793	-	28,492,793	207,446	228,500	-	-	-	28,056,847
27	SUBSIDY FOR KURIT MANDIR TRAINING	176,702	-	176,702	-	-	-	-	-	176,702
28	SUBSIDY FOR CREATION OF INFRASTRUCTURE	15,000,000	-	15,000,000	-	-	-	-	-	15,000,000
29	SUBSIDY FOR GNL.PLAN INFORMAL SECTOR	524	-	524	-	-	-	-	-	524
30	SUBSIDY -F.I.REGISTRATION OF GOODS	693,604,844	524,199,616	1,217,804,460	168,507,437	261,312	-	-	-	1,049,035,711
		(350,000)	350,000	-	-	-	-	-	-	-
	TOTAL	693,254,844	523,849,616	1,217,804,460	168,507,437	261,312	-	-	-	1,049,035,711

ANNEXURE-'A'

Disclosure as per Accounting Standard 15- Employee Benefits.

Defined Contribution Plan for Gratuity :

The Corporation has contributed to the Employees Group Gratuity Cash Accumulation Scheme of LIC of India, a funded defined benefit Plan. Actuarial valuation as on 31.03.2018 has been carried out by the M/s. K.A.Pandit, consultants and Actuaries.

The following table sets out the funded status of the Defined Benefit Scheme:

Particulars	Year ended 31 March, 2018	Year ended 31 March, 2017
	Gratuity	Gratuity
Components of Employer Expense		
Current Service Cost	1,354,340	1,568,229
Interest Cost	3,354,679	3,740,597
Expected return on Plan Assets	(1,496,801)	(1,634,742)
Curtailment Cost/ (Credit)		-
Settlement Cost/ (Credit)		-
Past Service Cost	1,138,831	-
Actuarial Losses/ (Gain)	(1,465,089)	1,908,327
Expense recognised in the Statement of Profit and Loss as current year expense#	2,885,960	5,582,411
Expense recognised in the Statement of Profit and Loss as prior period expense#		
Actual Contribution and Benefit Payment for year		
Actual Benefit Payments	(9,042,666)	(5,376,566)
Actual Contribution	10,000,000	4,998,015
Excess Contribution		1,985
Net Asset/ (liability) recognised in the Balance Sheet		
Present Value of Defined Benefit Obligation	(44,882,693)	(49,552,122)
Fair Value of Plan Assets	24,553,926	22,109,315
Funded status (Surplus/Deficit)	(20,328,767)	(27,442,807)
Unrecognised past service Costs		-
Change in Defined Obligations (DBO) during the year		
Present value of DBO at beginning of the year	49,552,122	47,711,696
Current Service Cost	1,354,340	1,568,229
Interest Cost	3,354,679	3,740,597
Curtailment Cost/ (Credit)	-	-
Settlement Cost/ (Credit)	-	-
Plan Amendments	-	-

Particulars	Year ended 31 March, 2018	Year ended 31 March, 2017
	Gratuity	Gratuity
Acquisitions	-	-
Actuarial (Gains/ Losses)	(1,474,613)	1,908,166
Past Service Cost	1,138,831	-
Benefits Paid	(9,042,666)	(5,376,566)
Present value of DBO at end of the year	44,882,693	49,552,122
Change in fair value of Assets during the year		
Plan assets at the beginning of the year	22,109,315	20,851,300
Acquisition adjustment	-	-
Expected return on Plan Assets	1,496,801	1,634,742
Actual Company Contributions	10,000,000	5,000,000
Actuarial (gains)/Losses	(9,524)	(161)
Benefits Paid	(9,042,666)	(5,376,566)
Plan assets at the end of the year	24,553,926	22,109,315
Composition of the Plan Assets is as Follows:		
Insurer Managed Fund		-
Unfunded		-
Actuarial Assumption		-
Discount rate	8	7
Expected return on Plan Assets		-
Salary Escalation	8	7
Estimated of Amount of Contribution in the immediate next year		-
<p>The Company has made planned investment with LIC India for the accrued gratuity liability as on 31.03.2018. Plan assets at the beginning of the year 01.04.2017 are Rs. 2,21,09,315 and Plan assets at the end of the year 31.03.2018 are Rs. 2,45,53,926.</p>		

Disclosure as per Accounting Standard 15- Employee Benefits.**Defined Contribution Plan for Leave Encashment :**

Actuarial valuation as on 31.03.2018 has been carried out by the M/s. K.A.Pandit, consultants and Actuaries.

The following table sets out the funded status of the Defined Benefit Scheme:

Particulars	Year ended 31 March, 2018	Year ended 31 March, 2017
	Leave Encashment	Leave Encashment
Components of Employer Expense		
Current Service Cost	405,994	459,269
Interest Cost	1,860,578	2,089,749
Expected return on Plan Assets		-
Curtailement Cost/ (Credit)		-
Settlement Cost/ (Credit)		-
Past Service Cost		-
Actuarial Losses/ (Gain)	162,260	741,590
Expense recognised in the Statement of Profit and Loss as current year expense#	2,428,832	3,290,608
Expense recognised in the Statement of Profit and Loss as prior period expense#		
Actual Contribution and Benefit Payment for year		
Actual Benefit Payments	5,225,309	2,462,880
Actual Contribution		-
Net Asset/ (liability) recognised in the Balance Sheet		
Present Value of Defined Benefit Obligation	(24,686,208)	(27,482,685)
Fair Value of Plan Assets		-
Funded status (Surplus/Deficit)	(24,686,208)	(27,482,685)
Unrecognised past service Costs		-
Change in Defined Obligations (DBO) during the year		
Present value of DBO at beginning of the year	27,482,685	26,654,957
Current Service Cost	405,994	459,269
Interest Cost	1,860,578	2,089,749
Curtailement Cost/ (Credit)		-
Settlement Cost/ (Credit)		-
Plan Amendments		-
Acquisitions		-
Actuarial (Gains/ Losses)	162,260	741,590
Past Service Cost		-
Benefits Paid	(5,225,309)	(2,462,880)
Present value of DBO at end of the year	24,686,208	27,482,685

Particulars	Year ended 31 March, 2018	Year ended 31 March, 2017
	Leave Encashment	Leave Encashment
Change in fair value of Assets during the year		
Plan assets at the beginning of the year		-
Acquisition adjustment		-
Expected return on Plan Assets		-
Actual Company Contributions		-
Actuarial (gains)/Losses		-
Benefits Paid		-
Plan assets at the end of the year		-
Composition of the Plan Assets is as Follows:		
Insurer Managed Fund		
Unfunded		
Actuarial Assumption		
Discount rate	8	7
Expected return on Plan Assets		
Salary Escalation	8	7
Estimated of Amount of Contribution in the immediate next year		
As per the actuaries report of M/s. K. A. Pandit Consultants & Actuaries as on the date 31-03-2018, Leave Encashment liability of employees are booked on accrual basis total amounting to Rs 2,46,86,208/-		
